Milliyet

ÇOCUK

8 Mart 1982 ● Sayı: 11 ● 30 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI işbirliği ile hazırlanan
İNSAN VE UYGARLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

Milliyet YAYINLARI

Ansiklopedik Yayınlar Dizisi

Kütüphanenize iki eşsiz bilgi
ve kültür hazinesi daha

BÜYÜK DOĞA TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

BÜYÜK DÜNYA KEŞİFLER TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

CİLTLİ OLARAK

satışa sunulmuştur

bütün gazete bayilerinde bulabilirsiniz

BİZDEN SİZE

EL BECERİLERİ

YENİ bir sayfa açtık; **"El Becerileri"**, izliyor olmalısınız. Okurlarımızın büyük ilgisini çeken bu sayfamızda evde, okulda ya da dinlence döneminde birkaç küçük parça malzemeyle yapabileceğiniz yararlı el becerileri örnekleri sunuyoruz.

El becerileri, dünyanın bütün okullarında ayrıca bir ders olarak da gösterilmektedir. Geleceğin **"büyüğü"** olan çocuklar bu alanda çeşitli örnekleri gerçekleştirerek yeteneklerini artırmakta, bu yolla yaratıcı güç de kazanmaktadırlar.

İÇ sayfalarımızda sunduğumuz **"Yeni Gazete"** için Genç Gazetecilerimizden sürekli haberler alıyoruz. Bir noktaya dikkatlerini çekmek yerinde olacak; Genç Gazetecilerin hemen hemen büyük bir çoğunluğu salt çevre kirliliği üzerine haberler gönderiyorlar. Gerçi bu da bir **"haber"**dir ama bizim Genç Gazetecilerden beklediğimiz bunun dışında çevrelerindeki ilginç bir olayı, bir yöreyi , bir kişiyi ya da benzeri olguları **"Yeni Gazete"**ye yansıtmalarıdır.

Bir de şu nokta gözardı edilmemeli: Bir Genç Gazeteci kartı edinebilmek için **"Yeni Gazete"**de en az bir özel haberinin yayınlanmış olması gerekmektedir.

SON olarak sizlere önemli bir haberimiz daha var: "Anneler Günü'nde Annenize

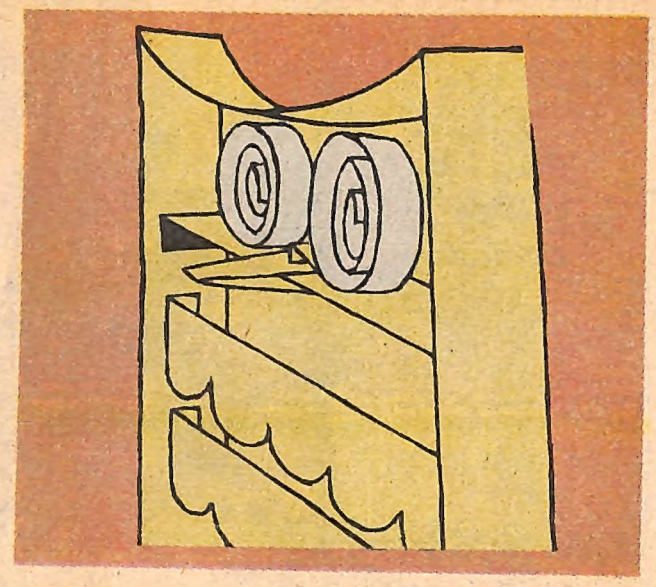

Armağanınız Bizden"... Sizler için düşündüğümüz bu kampanyamızı beğeneceğinizi umarız.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Anneler Günü'nde annenize, ufak da olsa, bir armağan alacaksınız değil mi? **"MİLLİYET ÇOCUK** Dergisi olarak bizler de sizin bu içten duygunuza katılmak, sizin elinizle sevgili annenize armağanlar vermek istedik. Önümüzdeki sayıda geniş bilgi vereceğimiz bu kampanya ile, Anneler Günü'nden önce bu armağanları sizlere ulaştırmaya çalışacağız.

GELECEK sayımızı bekleyiniz... Ama bu arada unutmayın: "Anneler Günü'nde Annenize Armağanınız Bizden"...

Esenlik dileklerimizle.

İÇİNDEKİLER

Yaşanmış Serüvenler . 4-6
Red Kit 7-10
Armağan Yağmuru 11
44 Kalibre Remington 12-13
Baytekin 14-17
Haydi Afacan Beşler 18-19
Tarzan 20-23
Mırnav 24
Şimşek Santrfor 25-27
El Becerileri 28
Bernard Prens 29-31
Sinema-TV-Pul-Plâk-Kitap-Satranç . 32-33
Hikâye: Celal Özcan..34-35
Şiir: Remzi Tüfekçi 35
Cimcime 36-37
Kırk Ambar 38-39
Yeni Gazete 40-41
Bilmece-Bulmaca . . 42-43
Okurdan Okura 44-45
Nasıl Olmuştu? 46

okurun sesi

BU sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı, "Milliyet Çocuk Dergisi Okurun Sesi Cağaloğlu-İstanbul" adresine bekliyoruz.

Ben her hafta Milliyet Çocuk Dergisi' alıyorum. Derginizi çok beğeniyorum. Sizden ricam, ünlü kişilerin hayatını tanımlayan ve onların posterlerini ansiklopedi şeklinde verirseniz çok sevineceğim. Hepinize başarılar.

Mustafa KAHRAMAN (Bolu)

Derginizde en çok Tarzan, Cimcime, Mırnav Hafiye 99'u beğeniyor ve ilgiyle izliyoruz. Derginizi çıkmaya başladığından beri alıyoruz. Pembe Panter, Şaklaban gibi çizgi romanlarınızı tekrar yayınlamaya başlarsanız çok sevineceğiz.

Özgür BOLKAN (İstanbul)

Derginizdeki "Tarzan", "Cimcime", "Bilmece-Bulmaca" ve "Yeni Gazete" sayfalarını çok beğeniyorum. Derginizin Şeker Bayramı'ndan başlamak üzere her sayısını alıyorum.

Ergin VURGUN (İzmir)

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
Sahibi: **AYDIN DOĞAN**

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayın. Türbedar Sokak No: 8 Cağaloğlu. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1720, Altı aylık 860 TL. (Uçak ile yıllık 1880, Altı aylık 940 TL.). Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır. Türkiye'de fiyatı: 30, Kıbrıs'ta 40 TL.

Yıl: 12 Sayı: 11 Cilt: 1 8 Mart 1982

Galapagos, binbir çeşit bitki ve hayvanın özgürce kaynaştığı bir ada

*

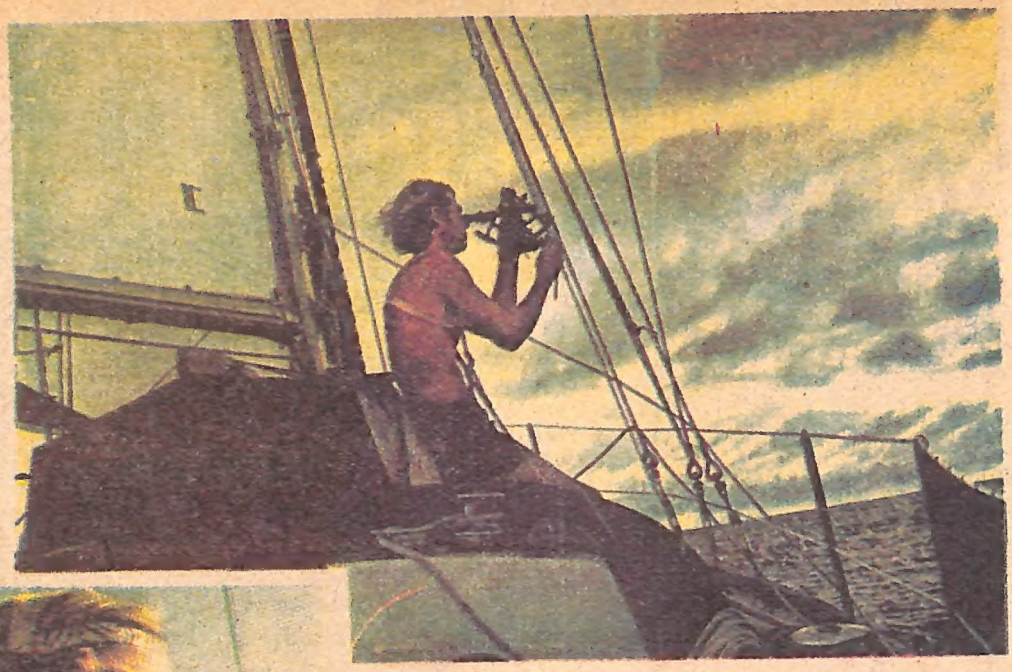

● *Bizim "Kırlangıç" uçsuz bucaksız denizlerde yol almaya başlayınca, her gün sabah akşam yön tayini gerekiyordu*

11 Yaşanmış Serüvenler

16 YAŞINDA BİR KAPTAN

SAN Cristobal'de de çok yalnız bırakmadı beni Patricia, telgrafından bir gün sonra küçük bir uçağın üç-beş yolcusuyla birlikte çıkageldi. Sanki birbirimizi aylardır görmemişiz! Bizim eve de uğramış, selam, sevgi, hasret ve epeyce yiyecek getirdi! Galapagos gezimizde epeyce tıkındık...

Galapagos, binbir çeşit bitki ve hayvanın özgürce kaynaştığı bir ada. Doğa, özgürce dal budak saldığı yerlerde çarpıcı güzelliklere bürünüyor: Yemyeşil çayır da var, kıpkırmızı yapraklar da... Sonbahar da değil, yapraklar klorofilin varlığını inkâr edercesine kırmızıya bürünmüşler. İguana dedikleri irili ufaklı kertenkeleleri var, sürüyle. Bukalemuna benziyor ama iricesi, ağır aksak dolanıyorlar, zararsızca. Ne insan hayvana, ne hayvan insana düşman değil buralarda. Arada sırada iguana kızartması özleyen yerliler oluyor ve işin icabına da bakıyorlardır ama, artık o kadar da olacak... Doğanın yasası bu... Bazı iguanalar bana tarihöncesi dinozorları hatırlattı doğrusu, muz kabukları ve kaktüs çiçeklerine beş takla atıyorlar, hemen lüp! Galapagos'da hayvan çeşitleri bak bak bitmiyor.

Ilık havasından yararlanan flamingolar, uzun, pembe bacaklarını ufak göllerde dinlendiriyor, bülbüller kıtalararası uçuştan nefes alıp, burada şakıyor, deniz iguanalarıyla fok balıkları üç-beş balık için şaka yollu birbirlerine giriyor. Aslında doğanın bereketi hepsine de yetip, artıyor. İnsan buralara nasıl olduysa baltasını vurmamış, silahını doğrultmamış.

Charles Darwin, buraları ilk görüp, inceleyen bilginlerden. Karşılaştığı muazzam bilgi yığını onu öylesine etkilemiş ki, "Türlerin Kökeni" adlı, bilim dünyasını sarsan kitabının ilk bölümlerini burada tasarladığı söyleniyor. Onu izleyen diziyle bilgin de bu adaların korunması için elinden geleni yapmış. Bir biyoloji ve hayvanbilim hazinesi Galapagos, müze değil, çünkü hazine canlı, yaşıyor, ortamın alabildiğine güzelliği içinde keyif çıkartıyor.

Ada, büyük bölümü volkanik lav kalıntılarıyla kaplı olduğu için insanoğlunun pek işine gelmemiş. İyi ki de gelmemiş! Hayvanlar burayı tatil beldesi seçmiş sanki: Penguenler bile onca uzaklıktan gelip konaklıyorlar, uçamayan bir martı türü bile yüzlerce mili bu ada uğruna katetmiş! Pelikanlar bile burada! Doğa her şeyin, her varlığın en iyi şekilde yaşamasını sağlıyor, düzenliyor, yeter ki insan çevre kirlenmesiyle, çıkar savaşıyla, betonuyla, petrolüyle bozmasın...

Beni çok duygulandırdı, derinlemesine etkiledi Galapagos. İnsanlara bir arada barış içinde yaşamanın en iyi örneğini veren hayvanlar gördüm orada. İnsanlar utansın!

Barış ve uyum içinde yaşayanlara biz de elimizden geldiğince katkıda bulunduk, alt çenesindeki deri torbası yırtıldığı için, ne yese yine dışarı dökülen bir pelikanın derdine çare bulduk. Paslanmaz çelik tel ile yırtığı diktik, hayvancağızı göz göre göre açlıktan ölmekten kurtardık. Sanırım, insanlardan beklediği de buydu...

Galapagos bir doğa destanı... Doyulmaz, anlata anlata bitmez bir yer. Zaman, insanın sevdiği yerde çabuk geçer. Bizim için de öyle oldu. Yola koyulma, dalgalarla boğuşma zamanı geldi, çattı. Ayrılık zamanı da... Patricia'yı San Salvador'da Lina-A gemisine yetiştirdim ve yine koca okyanusta yapayalnız kaldım...

RÜZGÂRLAR, nasıl olduysa, bana hız ve avantaj sağladı, bu yörelerde hava oldukça durgun, şansım yaver gitti. Ama bu durum ancak iki gün sürdü, üçüncü gün bakıcısının sallamayı unuttuğu beşik gibi hareketsiz kalakaldım. Günde 10 mil zar zor gidebildim.

Haritaya bir baktım ki, eve varmak için 2600 deniz mili, yani 4000 kilometreyi aşkın yolum var! Hemen motoru çalıştırdım, rüzgârsız bölgeden bir an önce çıkmak için, kâh motor, kâh şöyle böyle bir rüzgâr, ilerledim...

Motorla giderken işin beni gocunduran tarafı, yelken zevkini çıkartamayıp, sürekli dümen başında olmak zorunluğuydu. Beş günde gide gide 300 mil gittim.

Kedilerimden uzun zamandır söz etmedim size... Oldukça iyi sağlıkları ama, özellikle Kili'nin denizle arası iyi değil. Bazen ne yaptığı belli olmuyor, fır dönüyor tek-

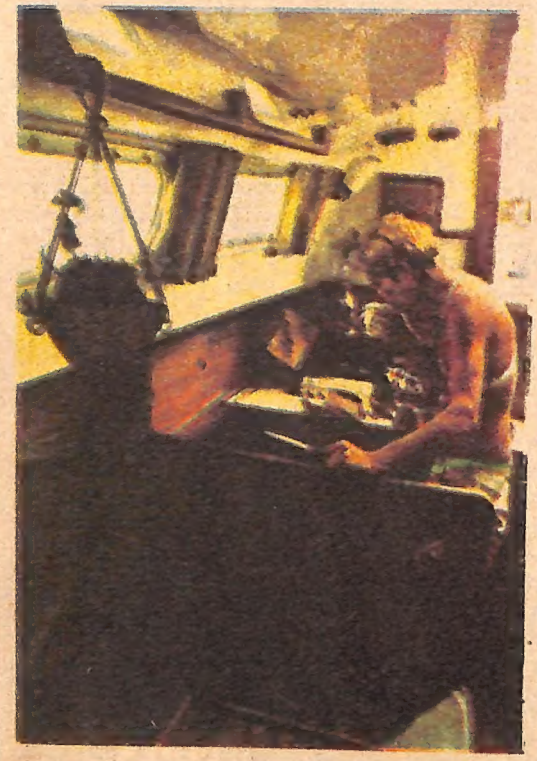

● *Geceleri otomatik pilota bıraktığım yelkenden, hemen her gün rotasından kaymış olarak karşıma çıkıyordu. Sabahları ilk işim rotayı yeniden ayarlamak oluyordu (üstte). Fazla rüzgârlı olmayan havalarda bizim "Kırlangıç" gerçekten bir kırlangıç gibi süzülüyordu (sağda).*

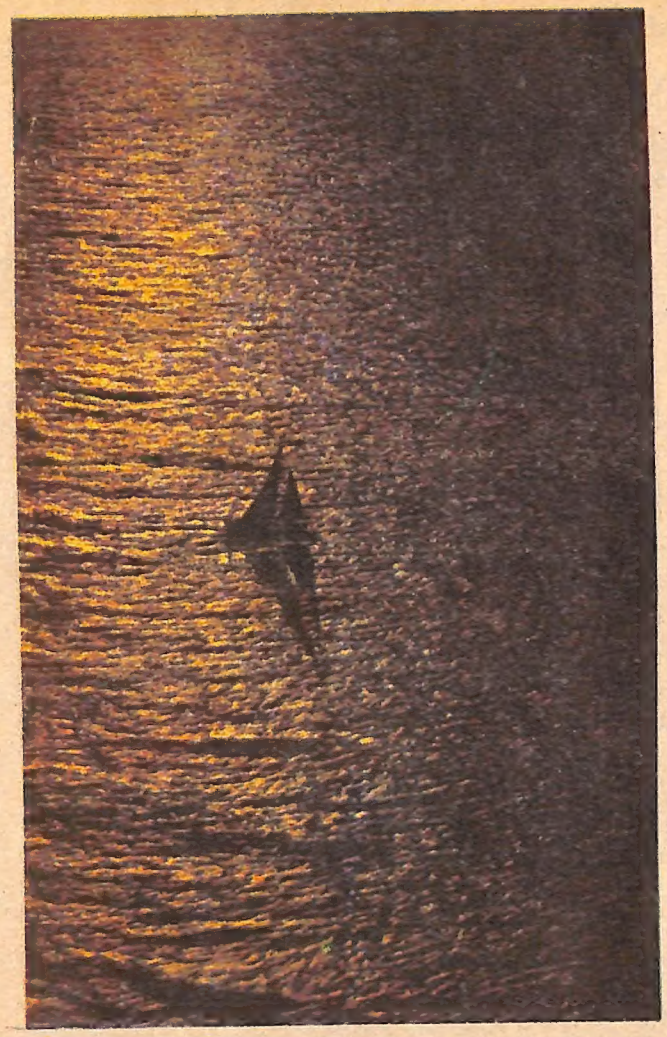

● *Fazla derin olmayan yerlerde dalıp istakoz veya böcek avlıyordum (yukarıda sağda). Mehtaplı gecelerde bizim yelkenlinin görünümü inanılmaz güzellikteydi (üstte). Bizim kedi Kili'nin oyunları olmasa, okyanuslarda sıkıntıdan patlayabilirdik.*

nede, ayağıma, bacağıma atlıyor, hayali düşmanlarına saldırıyor ama bazı geceleri de uzun uzun miyavlıyor. Okyanusun ortasında bir kedi düşünebiliyor musunuz, geceyarısı miyavlıyor? Belli ki erkek kedileri arıyor Kili. Karaya çıkınca bu işi de dünya evine girip, çözümlemeye yeminliye benziyor!

Yol boyunca yağışlı havalara da rastladım, sorun çıkmadı, hatta epeyce de yararlı oldu: Yelkenleri suyu kovaya toplamak için derledim, toparladım, su ihtiyacımı en tatlısından karşıladım, iyi de oldu, tatlı su başka hani...

1 Nisan'da şaka yapacak kimsem olmaması ağrıma gitti, ben de hava durumuna oyun oynadım, her rüzgâr esintisinden yararlanıp, ilerledim. Yine de dokuz günlük yol toplamı 525 mili aşamadı. Biriyle yedisi arasında ancak 155 mil gidebildim, o da her rüzgârı fırsat bilip, bilmem kaç metre gidebilmek için. Geceleri de otomatik pilotla ilerlemeye çalıştım ama, rotadan sapmaları düzeltmek en azından yarım gün alıyor. Yine de yerinde saymaktan iyi...

Her gün harita başına geçip, eve kaç mil kaldığını hesaplamak, askerlerin terhis gününü saymasından beter! Çünkü, onların hiç olmazsa süreleri hep eksiliyor, ben ise, en ufak bir rota sapması yapsam, yolum da sürem de uzuyor!

AYIN 15'inde radyoyu karıştırırken, bir dizi Amerikan gemisi buldum. Onları aracı kullanıp, Patricia'yla konuşmak istedim ama başaramadım. Patricialar'da telsiz evde bile var, onlar da ailecek deniz meraklısı... Sık dişini oğlum, dedim kendi kendime şunun şurasında 900 mil - 1000 mil kaldı, sık dişini! Yine de denedim ve sonunda Jinita adlı küçük bir balıkçı teknesinin genç telsizcisini, Patricia ile görüşmeye çalışması için ayarladım. Uzun süre elinden geldiğince çabaladı ama ulaşamadı. Bu arada daha büyük bir teknenin yeni yetme telsizcisi bizi dinlemiş, araya girdi ve bu işi başarabileceğini söyledi. Başardı da! Tekneden tekneye, ara istasyonlar kurarak az da olsa özlem giderdik... 5-10 güne kadar evde olacağımı müjdeledim. Eh, her şey iyi giderse, doğruydu ya, 5-10 güne kadar eve varabilirim... Sevdiğim aileme, eşime kavuşurken bir diğer sevdiğimden, denizden bunca beraberlikten sonra ayrılmak zorunda kalabilirim...

Gelecek Hafta: Amerika'yı Yeniden Keşfediyorum!

Red Kit * Dalton Ana

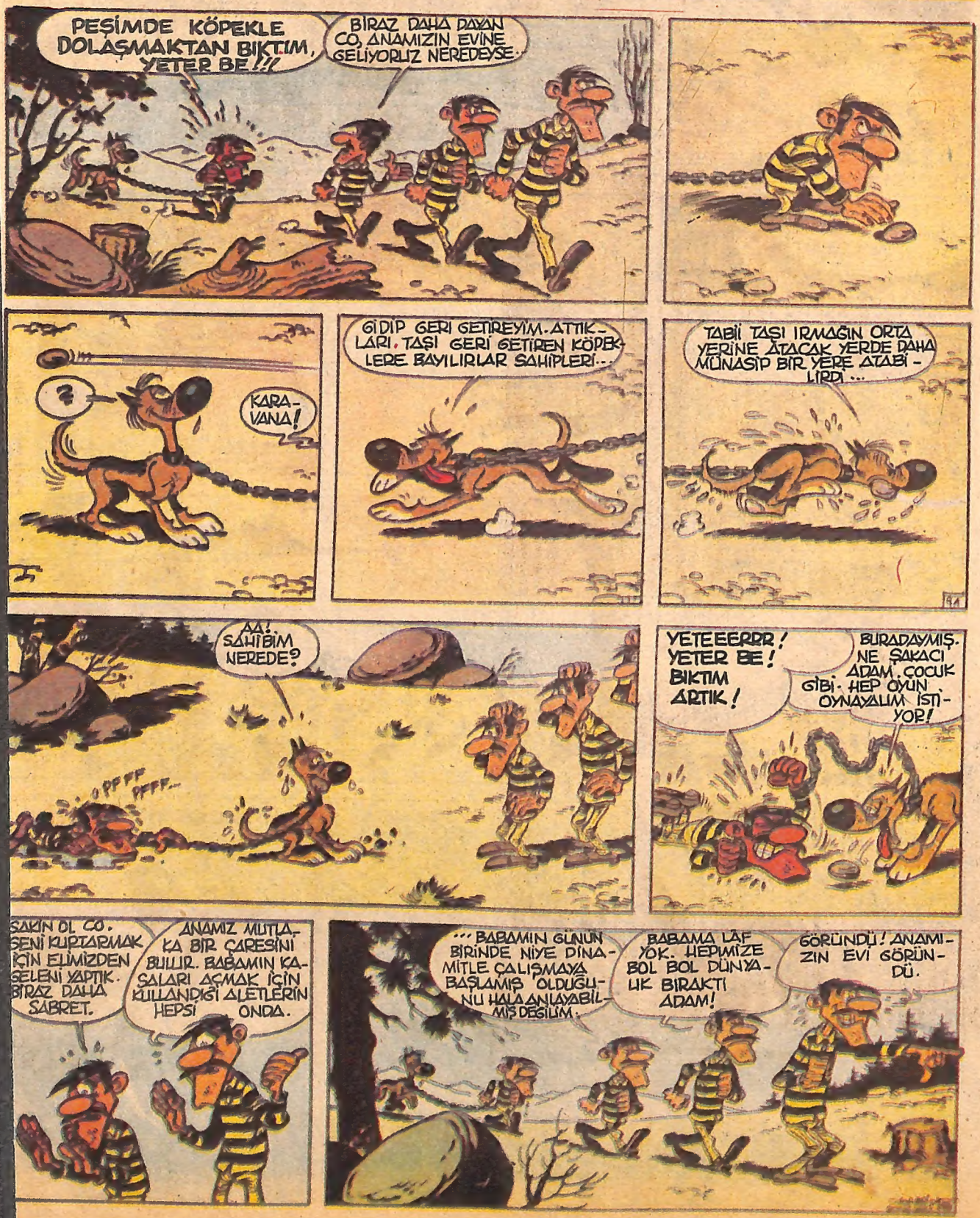

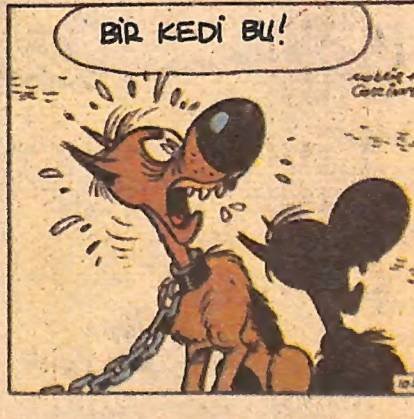

MİLLİYET ÇOCUK ÖZEL SAYI

RED KİT: DALTONLARIN DEFİNESİ...

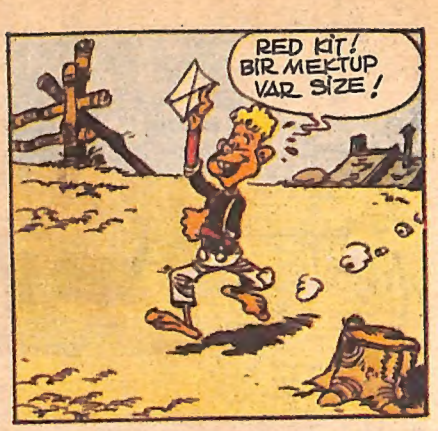

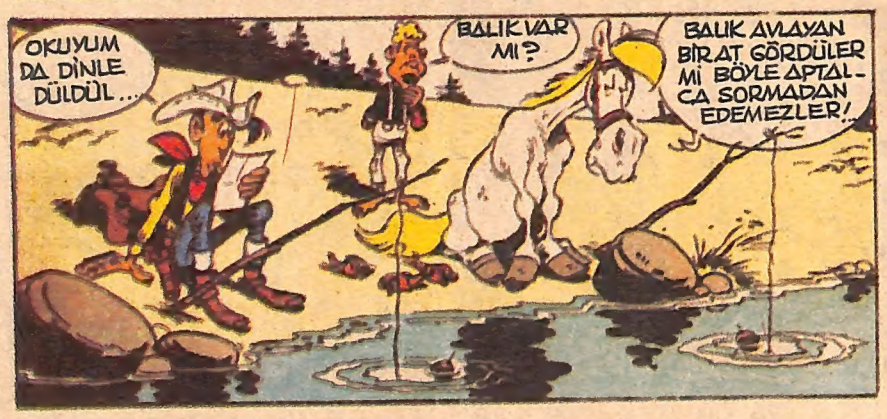

SÜRECEK

MİLLİYET ÇOCUK ÖZEL SAYI ÇIKTI ALDİNİZ MI?

ARMAĞAN YAĞMURU 82

Her hafta
Televizyonlar, Futbol Topları, Kitaplar, Bisikletler, Fotoğraf Makineleri, Yemek Termosları dağıtıyoruz!..

Armağan Yağmuru kur'alarımız, birinci sayımızdan başlayarak yenilendi. Olağan armağan dağıtımlarımızın dışında, 82 yılı yaz aylarında **100 okurumuza Marmaris, Datça, Kumbağ (Tekirdağ)** ve **Bodrum'da** parasız olarak nefis bir tatil yaptıracağız. Bu konuyla ilgili geniş bilgiyi, sizlere önümüzdeki sayılardan itibaren vereceğiz.

Geçen yıldan beri sizlere dağıttığımız armağanlarda bir değişme yok. **1-4 numaralı kuponlara kitap, 1-5 numaralı kuponlara fotoğraf makinesi ve yemek termosu, 1-6 numaralı kuponlara futbol topu, 1-8 numaralı kuponlara bisiklet, 1-12 numaralı kuponlara da, televizyon armağan edeceğiz.** Hepinize şimdiden başarılar diler, kuponlarınızı yolladığınız zarfların üzerine de, hangi kur'aya katılmak istiyorsanız, o kur'anın adını yazmanızı öğütleriz...

BİR HİKÂYE YAZALIM
Ödüllü Yarışma Birincisi

KÜÇÜK AYŞE VE ARKADAŞLARI

Ayşe, en çok yaz mevsimini seviyordu. Çünkü renkli çiçekler, kelebekler; yemyeşil çimenler; cıvıl cıvıl kuşlar; kısaca güzel olan her şey, bu mevsimde kendini gösterirdi.

Ayşe, böyle bir yaz gününden yararlanmak için, annesinden izin istedi. Annesi, onun okuldaki başarısı nedeniyle, böyle bir geziyi hakettiğini düşünerek, isteğini kabul etti. Bu karşılığı alan Ayşe, mutluluktan uçuyordu.

Hemen hazırlandı ve yola koyuldu. Bir yandan okulda öğrendiği kır şarkılarını söylüyor, bir yandan da neşeyle yürüyordu. Kısa bir süre sonra istediği yere geldi.

O, kendisini bu şirin yerde, hiç yalnız hissetmiyordu. Renkli çiçekler, kelebekler; yemyeşil çimenler; cıvıl cıvıl kuşlar; tenini okşayan güneş; masmavi gökyüzü, onun hem arkadaşları, hem de kardeşleriydi.

Çevresini saran yemyeşil doğadan o kadar duygulanmıştı ki, çimenlerde yuvarlanıp, takla atmaktan kendini alamadı.

Bu sırada!.. Sevimli bir köpek olan Karabaş göründü. Bir süre durdu ve Ayşe'yi dikkatle süzdü. Onu o kadar mutlu ve doğayla o kadar haşır neşir görmüştü ki, rahatsız etmemek için sessizce oradan uzaklaştı.

Bu güzel yaz boyunca doğadaki tüm canlılar güzellik ve dostluk içindeydiler sanki... Çünkü onlar sevgiye inanıyorlardı. Hem, doğadaki tüm canlılar, birbirleriyle kardeş değiller miydi?

Orhan ÖZTÜRK (ISTANBUL)

FOTOĞRAF MAKİNESİ KAZANAN OKURUMUZ

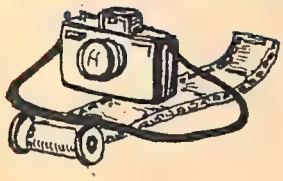

Zafer KARA
—(İstanbul)—

KİTAP KAZANAN OKURLARIMIZ

1- Pelin Şener (ANKARA), 2- Barış Cezar (İSTANBUL), 3- Ali Ortaç (EDİRNE), 4- Ahmet Uçar (AĞRI), 5- Altuğ Seven (İSTANBUL), 6- Hatice Gümüloğlu (DENİZLİ), 7- Münire Güven (ESKİŞEHİR), 8- Bülent Kale (DENİZLİ), 9- Ufuk Dolak (AMASYA), 10- Esra Esigil (BURSA).

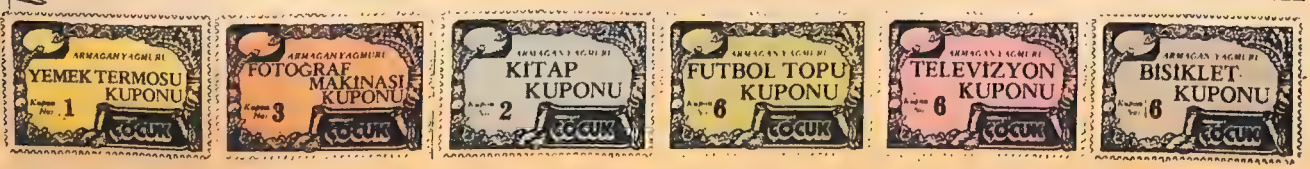

44 KALİBRE REMİNGTON

Levi Richardson eski bir bufalo avcısıydı. Uzun yıllar at sırtında ve bufalo peşinde koşturduktan sonra bu yaşamdan sıkılmış, evlenip o zamana kadar biriktirdiği paralarla küçük bir de çiftlik satın almıştı. Sebze yetiştirip, çocuk sahibi olmayı düşlüyordu. Ama, bir gün yaşamı değişecek, hiç ummadığı anda zenginliğe kavuşarak yaşamına yeniden yön verebilecekti. Aşağıda, Levi Richardson'un yaşamının altüst olduğu, 5 Nisan 1879 gününden başlayarak, hikâyesini okuyacaksınız.

SALON ağzına kadar doluydu. Uğultular, sigara dumanlarına, tokuşturulan kadeh sesleri de köşedeki piyanodan çıkan çılız gürültülere karışıyordu. Birden bir sessizlik oldu. Koca salonda çıt çıkmıyordu. Aynı masada oturup kâğıt oynayan iki adam ayağa kalkmış, birbirlerine dik dik bakıyorlardı. Birkaç saniye geçmeden silahlarını çekerek birbirlerine ateş etmeye başladılar. Artık çevrede barut kokusundan ve gürültüden başka bir şey duyulmuyordu. İlk kurşun seslerinin hemen ardından adamlardan biri yere yığıldı. Öteki de salondakilerin şaşkınlığından yararlanarak, kendini dışarı atmayı başardı. Hızla atına binerek kasabanın dışına çıktı.

Vadinin en büyük çiftliklerinden biri olan, "Gümüş Yıldız"ın sahibinin küçük oğlunu birkaç kurşunda öldürerek atına atlayıp kaçan bu adam, Levi Ridhardson'du...

MARTHA Jane, birkaç kilometre öteden gelen nal seslerini duyunca ister istemez irkildi. "Garip şey," dedi kendi kendine. "Levi sabahtan önce dönmeyeceğini söyledi. Bu gelen de kim acaba?" Dolaptan av tüfeğini aldı, pencerenin önünde beklemeye koyuldu. Nal sesleri yaklaştıkça, kadının tedirginliği daha da artıyor, tüfeğe sımsıkı sarılıyordu. Tam tüfeğini doğrultup karanlığa ateş etmeye hazırlanmışken, atın kişnemesini duydu. Gelen, kocası Levi'ydi.

Levi atından iner inmez içeri koştu. Karısına:

"Çabuk hazırlan," dedi. "Buralardan biran önce gitmemiz gerek!"

"Ne oldu Levi? Bana da anlatsana..."

"Hiçbir şey sorma şimdi. Sonra anlatırım. Yanıma biraz yiyecek ve tütün kesemi al. Haydi!"

Kadın kocasının telâşlı halinden çok korkmuştu ama, söylenileni yaptı. Levi de, yatağının altındaki küçük tabancayı alarak, dolaptan kurşun kutularını çıkardı. Eğerinin torbasına yerleştirdikten sonra, şömineyi söndürdü. Bir yandan da karısına daha da acele etmesini, yitirilecek bir saniyeleri bile olmadığını sürekli hatırlatıyordu. Eğer acele edebilirlerse, kasabalılarla Şerif'in adamlarının ellerinden kurtulabileceklerini iyi biliyordu.

İki saat sonra, çiftliklerini çoktan geride bırakmışlar, Sierra Madre Dağları'na varmak üzereydiler. Martha Jane:

"Bana hâlâ anlatmayacak mısın?" dedi. "İki saattir at sırtındayız. Hem biraz daha bu hayvanları koşturacak olursak, yorgunluktan çatlayacaklar. Dinlenelim artık..."

"Önümüzdeki tepeyi aşalım, dinleniriz," dedi Levi. Sonra da bütün olanı biteni anlattı. Martha Jane, kocasını rahatlamaya çalışarak:

"Üzülme," dedi. "Sana inanıyorum. Frank gibi düzenbaz kavgacı bir adamın sonu nasılsa böyle olacaktı."

"Evet, ama..." dedi Levi. "Her şey benim yüzümden oldu. Bu gece salonda kâğıt oynamaya gitmeseydim, şimdi sıcak evimizde oturuyor olacaktık."

MARTHA Jane, artık geriye dönüş olmadığını biliyor, bu nedenle konuyu kapatmak istiyordu.

"Artık konuşmayalım bunu," dedi. "Sen kurtuldun ya, benim için önemli olan bu."

"Kırkbeş dakika sonra durup dinlenebilecekleri bir yere geldiler. Levi atından atladı, karısının inmesine yardım etti. Sonra da çevreden kuru dallar toplayarak, küçük bir ateş yaktı.

"Biraz dinlenip, karnımızı doyurduktan sonra yeniden yola koyuluruz. Şu dağları aştık mı, arkada kızılderili bölgesi var. Orada bizi kimse bulamaz."

"Peki ama, ya kızılderililer bize saldırmaya kalkarlarsa" diye kuşkularını belirtti Martha Jane. "Kafa derilerimizi yüzdüreceğimize, Şerif ve adamlarına teslim olsak, daha iyi değil mi?"

"Hayır, pek o kadar mantıklı değil," diye karısının sözünü kesti Levi. "Şerif beni dürüst biçimde yargılamaya kalksa da, Gümüş Yıldız çiftliğindekiler yakamı bırakır mı sanıyorsun? Hemen bir ip bulup, en yakın ağaca asmaya kalkarlar."

Kadın, tek kurtuluşlarının dağlara doğru kaçmak olduğunu anlamıştı.

"Ben dinlendim. İstersen hemen yola çıkabiliriz," dedi Martha. "Şerif'le adamlarına yakalanmadan buralardan uzaklaşalım."

LEVİ Richardson ve karısı Martha, tam dört gün dursuz duraksız dağlara tırmandılar. Dört günün sonunda tam yiyecekleri bitiyordu ki, aşağıdaki nehre bakan yüksek bir tepeye vardılar. Kızılderililere ait olduğu hemen anlaşılan bir mağara içinde de kurutulmuş etler buldular. Gerçi hemen gözlerine çarpmamıştı ama, etlerin ardında iki iri torba vardı. Levi bunları kaparak dışarıya çıkardı. Karısına dönerek:

"Bil bakalım, burada ne buldum," dedi.

"Onlar da ne?" diye sordu karısı. "Yeni yiyeceklerimiz mi?"

"Hayır, dünyada düşünsen bulamazsın..."

"Peki söyle de, beni meraktan çatlatma..."

"İnanmayacaksın ama, altın..."

Gerçekten de, iki torba ağzına kadar altın tozuyla doluydu. İkisi de şimdiye kadar bu kadar çok altını bir arada görmediklerinden, ellerini torbalara sokup altın tozlarıyla oynamaktan edemediler.

"Zengin olduk," dedi Levi. "İstediğimiz her şeyi satın alabiliriz..."

"Evet ama, kızılderililerden kurtulabilirsek," diye sözünü kesti karısı. "Şu karşıki tepenin üzerinde duranlara bir baksana..."

Levi'nin âdeta kanı dondu. Şimdiye kadar farketmemişti. Hemen torbaların ağzını kapattı, atlara koştu. Eğerlerini vurarak karısını bindirdi. Sonra da ateşin yanından silahını alarak, kendi de atına atladı.

"Biran önce buradan uzaklaşmalıız," dedi. "Şu nehre vardık mı, nasıl sa bir şey bulup kendimizi karşı akaya atarız..."

İkisi de şanslı günlerindeydiler. ünkü nehir kıyısına indiklerinde, oş bir kızılderili kanosu buldular.

"Bu bizim son şansımız," dedi Le-i. "Şu kanoya atlayıp, karşı kıyıya laşırsak, bizi kimse tutamaz. oksa burada kaldık mı, kafa derimi- yüzdürürüz."

AZ sonra ikisi de deliler gibi kürek çekiyorlardı. Arkalarından da bir sürü kano içinde zılderililer onları izliyorlardı. Altının çalınmış olduğunu öğrenmişrdi kuşkusuz. Sürekli ateş ediyor, tınlarına el uzatanların kanolarını elmeye çalışıyorlardı. Ama kano, teş menzilinin dışında olduğundan içbir şey yapamıyorlardı.

Levi, "Karşı kıyıya ulaşsak bile, unlar bizi kolayca avlayacaklar," edi. Haklıydı. Şu anda ateş menzilin dışındaydılar ama, onlar karşı kıya ulaştıktan birkaç dakika içinde, zılderililer de orada acaklardı. Birden anosunun yönünü eğiştirdi.

Akıntıyı arkasına alıp kurtulmak istiyordu. Yirmi dakika delice kürek çekmelerinin sonunda arkasına baktı, kızılderililerin onları izlemediğini gördü. Ve kendi kendine şu soruyu sordu:

Acaba kızılderililer onları izlemeyi niçin bırakmışlardı?

Bu sorunun yanıtını, Martha Jane verecekti. "Akıntı çoğalıyor," diye seslendi kocasına. "İlerde bir şelâle var galiba..."

Kadın haklıydı. Şimdiye kadar o büyük şelâleden kurtulan olmadığı için, onları izlemekten vazgeçmişlerdi. Ama yine de bu karı-kocayı izleseler, tam şelâleye yuvarlanacakları sırada bir ağaca tutunduklarını, sonra da altın torbalarıyla birlikte karaya çıktıklarını görebileceklerdi.

Levi Richardson, yarı beline kadar suya gömülü bir durumda, ellerindeki altın torbalarını karısına gösterdi. Bir yandan da gülüyordu. Artık kurtulmuşlardı. Karaya çıktıktan sonra, karısının yanına uzandı. Son beş günde olanları düşündü. Sonra da tabancasını sıvazladı.

Kendini savunmak zorunda kaldığı 44 kalibrelik remington'u hem onu ölümden kurtarmış, hem de karısıyla birlikte yeni bir yaşama başlayabileceği iki torba altın hediye etmişti!..

BAYTEKİN
BAŞKA DÜNYALARDA II

BAYAN YILDIZ, DOKTOR ÇETİNEL VE PRENS BARIN'I TUTUKLAYAN MİNG, MONGO KENTİNE İNDİ.

ARBORİA GEZEGENİNİN, UÇAN ADAMLAR HALKI ENDİŞELİYDİ. MİNG'İN SAVAŞ FÜZELERİYLE, SON VERDİĞİ ESKİ KAHRAMANLIK GÜNLERİNİ DÜŞÜNÜYORLARDI...

ARALARINDA EN KAYGILI OLANLAR, PRENS VOLTAN VE YÜZBAŞI LURO İDİ.

DÜNYALILAR BİZİM DOSTLARIMIZDI VULTON, KLYTUS'U ÖLDÜREN ADAM KURTULMUŞ OLMALI!

BU BANA BİR DERS OLDU. BUNDAN SONRA BAŞKA TÜRLÜ DAVRANACAĞIM! AMA BAYTEKİN ÖLDÜ.
S.O.S BEN BAYTEKİN. VULTAN BENİ DUYUYORMUSUNUZ? YARDIM EDİN!
BU, BAYTEKİN!
BAYTEKİN! DEMEK YAŞIYORSUNUZ! NEREDESİNİZ?
UÇAN BİR ARACIN ÜZERİNDEYİM. MİNG DİĞERLERİNİ YAKALADI. BU MAKİNAYI NASIL DURDURMALI?
"MANGO KENTİNDE...
İMPARATORİÇE OLMASI BEKLENEN BAYAN YILDIZ'IN DEV RESİMLERİ BÜTÜN KENTİ KAPLAMIŞTI.

SARAYDA, GELİN ADAYI BAYAN YILDIZ VE NEDİMESİ AVRA SIKINTIYLA BEKLEMEKTEYDİLER.
BAYAN YILDIZ, SİZE NASIL ANLATSAM... HEP ŞIMARIK BİR ÇOCUK GİBİ DAVRANDIM. ŞİMDİ BABAMIN KİM OLDUĞUNU DAHA İYİ ANLIYORUM.
DOKTOR ÇETİNEL VE PRENS BARİN'İ SERBEST BIRAKMA KOŞULUYLA, MİNG'E İYİ BİR EŞ OLACAĞIMA SÖZ VERDİM.
BABAM, HİÇ BİR ZAMAN VERDİĞİ SÖZLERİ TUTMAMIŞTIR.
HAYDİ YÜRÜYÜN! MİNG SİZİ ÇAĞIRIYOR.
AVRA, ARTIK GERİYE DÖNEMEM!
OH, BAYAN YILDIZ.

BAYTEKİN'İN FÜZESİ GÖKTEN, MONGO KENTİNE DOĞRU İNİYORDU.
BU SIRADA, MONGO'DA...
BAYTEKİN Mİ YAKLAŞIYOR?
EVET, GENERAL KALA.
HEMEN ATEŞLERİ YAKIN.
DAVETLİLERE DUYURULUR: DÜĞÜN ŞENLİKLERİ SIRASINDA, SİZE BİR GÖSTERİMİZ VAR. SARAYIN EKRANLARINDAN, DOKTOR ÇETİNEL VE BARİN'İN CEZALANDIRILIŞINI SEYREDECEKSİNİZ.
KIVILCIMLAR GÖĞE DOĞRU YÜKSELDİ. FAKAT BAYTEKİN LİSTACA BİR DÖNÜŞLE BU ATEŞ ÇİZGİLERİNDEN KURTULMAYI BAŞARDI...
SÜRECEK

11 ENID BLYTON'ın romanı

Haydi afacan beşler!..

9. BÖLÜM — GİZLİ YOLUN ARDINDA

AŞAĞIDA BİR SES DUYAN MİÇO İLE PAFİ ÇALIŞMA ODASINDA BAY UYSAL'I BULMUŞLARDI. BAY UYSAL DA BİR GÜRÜLTÜ DUYDUĞUNU SÖYLEMİŞTİ. MİÇO'NUN BABASI DA ARKALARINDAN AŞAĞI GELİNCE BAY UYSAL KÖPEĞİ ŞİKAYET ETMİŞ, BABASI DA BUNDAN BÖYLE PAFİ'NİN EVE ALINMAYACAĞINI BİLDİRMİŞTİ...

MİÇO, OLANLARA ÇOK ÜZÜLDÜM DOĞRUSU. AMA, SONUNDA OLANLAR SENİNLE PAFİ'YE OLUYOR İŞTE!

MİÇO'NUN AKLI İYİCE KARIŞMIŞTI. BAY UYSAL'I HİÇ SEVMEDİĞİ HALDE PAFİ'Yİ GÖRMESİNE BİLE İZİN VERİLEMEYECEĞİ KURKUSUYLA AÇIKÇA BİR ŞEY DİYEMİYORDU. ONUN GİBİ BİR KIZ İÇİN DAYANILMAZ BİR DURUMDU BU. BU YÜZDEN KEPÇE ÇİFTLİĞİNE YENİDEN GİTMEKTEN İSTEMEDİ.

BAY UYSAL GELİRSE BEN GİTMEM. BEN PAFİ'YLE GİDERİM. SİZ BAY UYSAL'INIZLA GİDİN!

MİÇO İLE PAFİ ÇIKTILAR. BAY UYSAL AŞAĞI İNDİ...

ÇOCUKLAR HAZIR MISINIZ? HAYDİ SİZ ÖNDEN GİDİN. BEN KASABADAN BİR ŞEY ALIP ARKANIZDAN GELİRİM.

BAYAN YEŞİL ÇOCUKLARI GÖRDÜĞÜNE ÇOK SEVİNMİŞTİ. ONLARA YİNE ÇÖREK VE SÜT VERDİ.

YİNE GİZLİ BİR ŞEYLER BULMAYA MI GELDİNİZ?

BİR DENEYEBİLİR MİYİZ, EFENDİM? DOĞUYA BAKAN BİR ODA ARIYORUZ, ZEMİNİ TAŞ, DUVARI TAHTA KAPLAMA.

ALT KATTAKİ BÜTÜN ODALARIN ZEMİNİ TAŞTIR. İSTEDİĞİNİZ YERİ ARAYIN ÇOCUKLAR. AMA GİZLİ KAPAKLI DOLAP OLAN ÜST ODAYA YANINDAKİNE GİRMEYİN, O RESSAMLAR ORADA KALIYORLAR.

DEMEK RESSAMLAR GELDİ, BAYAN YEŞİL? BEN ONLARLA RESİM KONUSUNDA GÖRÜŞMEK İSTERDİM. RESSAM OLMAK İSTİYORUM.

— Haftaya: MİÇO VE PAFİ ŞAŞIRIYORLAR–

TARZAN'IN UYARISINA KARŞIN, İLKEL SİLÂHLARLA DONATILMIŞ İBEK SAVAŞÇILARI, İYİ KORUNAN KALEYE SALDIRDILAR.

KAMUR, ŞİMDİYE KADAR "CESUR" OLARAK TANIDIĞI TARZAN'IN KAÇTIĞINI GÖRÜNCE ÇOK ŞAŞIRDI...

ÖTE YANDAN, DAGGA RAMBA, ADAMLARINI GÜNEY DUVARI'NIN ARKASINA ÇEKMİŞTİ. BÖYLECE, İBEK'LERİ KOLAYCA AVLAYABİLECEKLERDİ.

MAKİNELİ TÜFEĞİN BAŞINDAKİ ASKERLERE ŞÖYLE SESLENDİ: "İŞARET VERİR VERMEZ ATEŞE BAŞLAYIN!..."

DAHA SONRA BU ZALİM İMPARATOR KENDİ GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMAK İÇİN ZIRLI BİR SIĞINAĞA GİRDİ...

ASKERLERİN HEPSİ İBEK'LERİ GÖZLÜYORDU. BU DA TARZAN'IN İŞİNE YARADI. KOLAYCA KALENİN ARKASINA GEÇTİ...

KUZEY DUVARINDAN SESSİZCE YUKARIYA TIRMANMAYI BAŞARDI.

DEHLİZLERDEN GEÇEREK, ASKERLERİN ARKASINA ÇIKACAKTI.

ÖNCE MAKİNELİ TÜFEĞİ BULUP, ONU YOKETMELİYDİ İBEK'LER BAŞKA TÜRLÜ KURTULAMAZDI...

BİRDEN ASKERLERDEN BİRİ ARKASINI DÖNDÜ...

AMA, TARZAN'IN YUMRUĞU ÇOKTAN HAZIRDI...

ASKARİ DÖNDÜĞÜ ANDA, TARZAN ÇABUCAK KENDİSİNİ TAAMA'NIN ODASINA ATTI...

" TARZAN! BENİ SEVDİĞİNİ, KURTARMAK İÇİN GELECEĞİNİ BİLİYORDUM!"

" DUR BAKALIM,." DEDİ TARZAN. " ŞİMDİLİK BURADASIN.. ÖNCE İBEKLERİN ÖZGÜRLÜĞÜ SAĞLANMALI.. "

ÇÖLÜN ATEŞLİ KIZI BU CEVABA ÖFKELENDİ : "YA BENİ KAÇIRIRSIN, YA DA ÇIĞLIĞI BASTIĞIM GİBİ NÖBETÇİLER BURAYA ÜŞÜŞÜR!"

TARZAN, TAAMA'YA SERT SERT BAKTI: "BENİ ELE VEREMEZSİN! SEN ZARARLI ÇIKARSIN!"

TARZAN, TAAMA'NIN YANINDA OYALANMADI, ZAMAN İBEK'LERİN ÖZGÜRLÜĞÜ ALEYHİNE İŞLİYORDU...

DAGGA RAMBA, İBEK'LERE ATEŞ AÇILMASINI EMRETTİ! MAKİNELİ TÜFEK TAKIRDAMAYA BAŞLADI!..

İBEK'LERİ MAKİNELİ TÜFEK ATEŞİNDEN KORUMAK GEREKİYORDU, AMA NASIL?

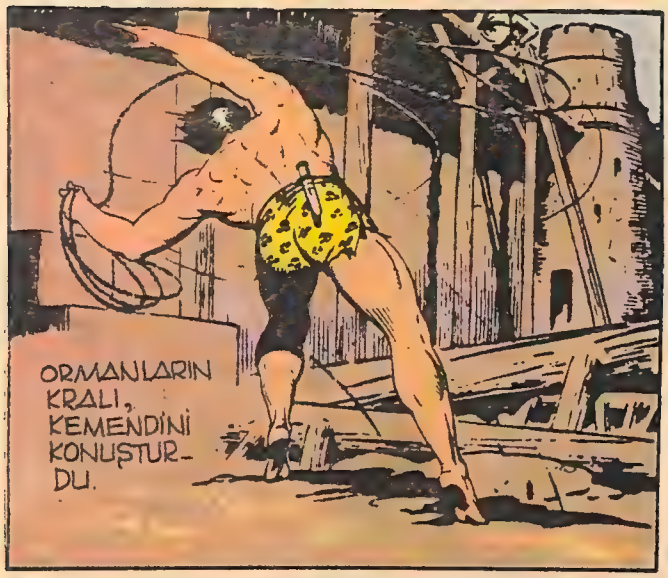
ORMANLARIN KRALI, KEMENDİNİ KONUŞTURDU.

MAKİNELİ TÜFEĞİ DE ASKERLERİ DE ALAŞAĞI EDİVERDİ.

KALEDE İŞİ BİTMİŞTİ, BİR AN ÖNCE DIŞARI ATMALIYDI KENDİNİ.
BİR SIÇRAYIŞTA KALE DUVARINA ULAŞTI, AMA...

... YANLIŞLIKLA ATILAN BİR İBEK OKU TARZANI ŞAŞIRTTI;
ORMANLAR KRALI YENİDEN İÇERİ DÜŞTÜ...

/ Sürecek

SİNAN GÜRDAĞCIK

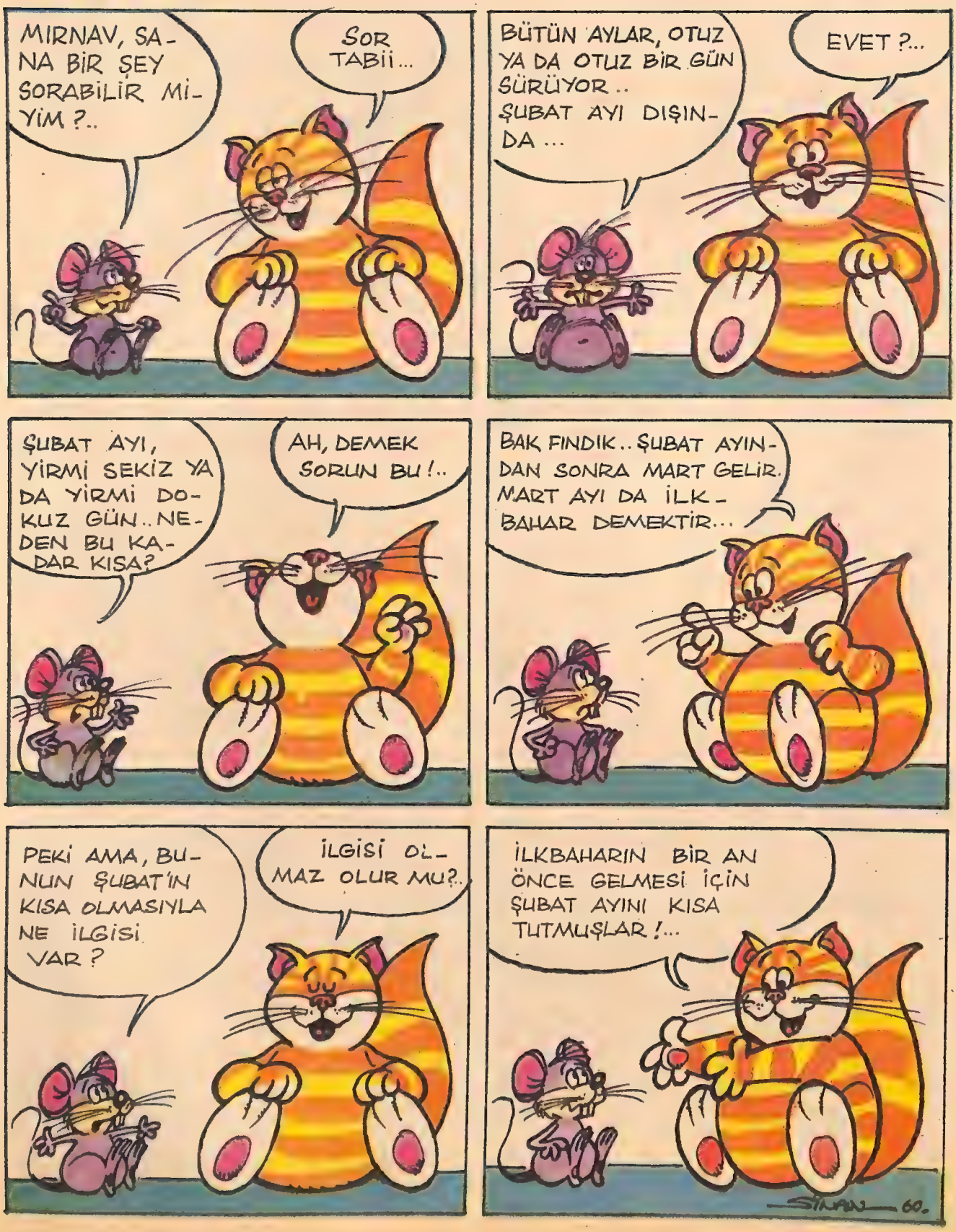

likten gelmek. • **Gözden düşmek;** birinde önceden uyandırdığı sevgi ve ilgiyi yitirmek. • **Gözden geçirmek;** yoklamak, denetlemek. • **Gözden sürmeyi çekmek;** ustaca, kimseye sezdirmeden haksızlık yapmak. • **Göze almak;** gelebilecek her türlü zarar ve tehlikeyi önceden kabul etmek. • **Göze çarpmak;** bir bakışta dikkati üzerine çekmek. • **Göze girmek;** ilgi ve önem kazanmak. • **Gözleri kan çanağına dönmek;** gözleri kıpkırmızı olmak. • **Gözü açık gitmek;** muradına eremeden ölmek. • **Gözü ısırmak;** bir kimseyi bir yerden tanır gibi olmak. • **Gözü tutmak;** güvenmek, beğenmek. • **Gözünde tütmek;** çok özlemek. • **Gözünü daldan budaktan esirgememek;** olur olmaz tehlikelere aldırmamak. • **Gözünün üstünde kaşın var demek;** birinin her davranışını hoş görmek, kusurlu olduğunu söylememek. • **Gözünün yaşına bakmamak;** hiç acımamak, merhamet etmemek.

gözaltı is. Güvenlik kuvvetlerince belli bir süre bir yerde alıkonulma; nezaret.

gözbağı is. **1.** El çabukluğu ve ustalıkla, gerçekte olmayan bir şeyi oluyor gibi gösterme işi. **2.** Aklı ve duyguları yanıltan neden.

gözbebeği is. **1.** Gözde, irisin ortasında bulunan ve ışığın azlığına ya da çokluğuna göre büyüyüp küçülen delik. **2. Mec.** Çok sevilen kimse.

gözcü is. **1.** Gözetleme işini yapan kimse. **2.** Göz doktoru.

gözdağı is. Yola getirmek için yapılan korkutma gösterisi ve buna bağlı olarak verilen ceza. • **Gözdağı vermek;** yola getirmek üzere cezalandırıp korkutmak.

gözde is. **1.** En çok sevilen; göze girmiş, kayırılan kimse. **2.** Önemli birinin beğendiği kadın.

göze is. Bitki ve hayvanlarda dokuları yapan ince bir zar içindeki protoplazma ve çekirdekten oluşmuş öğelerden her biri; hücre.

gözenek is. **1.** Delikli bir nesnenin deliklerinden her biri. **2.** Canlı dokularda açık geçitlere verilen ad. **3.** Bitkilerin yapraklarında bulunan, solunumlarını ve terlemelerini sağlayan çok küçük deliklerin her biri.

gözetlemek f. Kendisini gizleyerek birine ya da bir nesneye bakmak.

gözetmek f. **1.** Korumak, bakmak. **2.** Önem vermek, ayrı tutmak. **3.** Kollamak, beklemek.

gözlem is. Bir şeyi iyi anlamak için onun kendi kendine ortaya çıkan türlü belirtilerini gözden geçirmek işi; müşahede.

gözleme is. Saçta ya da yağda kızartılarak yapılan yassıca, tatlı ya da tuzlu bir hamur işi.

gözlemek f. **1.** Olması tasarlanan bir şeyi ya da gelmesi istenen bir kimseyi beklemek. **2.** İncelemek, araştırmak. **3.** Gizlice bakmak; gözetlemek.

gözlemevi is. İçine gökbilimle ilgili aygıtlar yerleştirilmiş bulunan ve bunlarla gözlem yapılan yer; rasathane; observatuvar.

gözlük is. **1.** Gözleri iyi görmeyenlerin daha iyi görmelerini sağlayan ya da gözleri korumaya yarayan, çerçeveli camdan araç. **2.** Atların ürkmelerini önlemek üzere başlığın iki yanına takılan göz siperi. • **Gözlük takmak; argo,** iyi görmek, dikkat etmek.

gıyaben zf. **1.** Kendi yokken, ortada olmaksızın. **2.** Adını, sözünü başkalarından duyarak, görmeden.

gıyabında zf. Kendi yokken, arkasından.

gibi ed. **1.** -e benzer. **2.** Hemen, o anda. **3.** İmişçesine, benzer biçimde. **4.** -e yakaşır biçimde. **5.** Eş örnek. • **Gibi gelmek;** .... olduğunu sanmak. • **Gibisine gelmek;** ...imiş gibi olduğunu düşünmek, varsaymak, sanmak. • **Gibisine getirmek;** der gibi olmak.

giderayak zf. Gitmek üzere iken, hemen gitmeye davrandığı anda.

giderek zf. Yavaş yavaş, derece derece, zamanla.

gidermek f. Yok etmek, ortadan kaldırmak, dindirmek.

gıdı is. **1.** Şaka yollu söylenen azarlamalarda niteliği pekiştirme sözü. **2.** Özlem ve acınma yollu anımsamalarda kullanılan vurgulama sözü.

gidici s. Gitme vakti gelmiş olan; kalıcı olmayan.

gidiş is. **1.** Gitme eylemi. **2.** Gitme biçimi, gitme tarzı. **3.** Tutum ve durum; meşrep. • **Gidiş o gidiş;** bir daha gelmedi, dönmedi.

gidişat is. (Tr. ve Ar.) **1.** Olayların durumu, işlerin yürüyüşü. **2.** Tutum, davranış.

gidişgeliş is. Karşılıklı gidip gelme.

girdap is. (Far.) Su çevirisi, burgaç.

girgin s. Herkesle çarçabuk ilişki kurarak işlerini yürütebilen; pısırık olmayan.

girift s. (Far.) Birbirinin içine girmiş, çapraşık.

giriftar s. (Far.) Tutulmuş, yakalanmış.

girinti is. Düz bir yüzeyde bulunan içerlek kısım.

giriş is. **1.** Dışardan içeriye girme eylemi. **2.** Bir yere girilen kısım. **3.** Bir yere girme olanağı. **4.** Bir yere girmek için ödenen para. **4.** Bir kitabın başındaki açıklayıcı bölüm. **5.** Düşünce yazılarında ilk bölüm.

girişik s. Birbirinin içine girmiş; girift.

girişim is. **1.** Bir işe başlamak için hazırlık yapma ya da bir işi yapmak için ele alma; teşebbüs. **2.** Fizikte, iki titreşimin birbirini yok etmesi.

girişken s. Boş durmayıp kendine daima yeni iş olanakları bulabilmek için her ortama rahatça girip görüşmeler yapan kimse; müteşebbis.

girmek f. **1.** Dışardan içeriye geçmek. **2.** Sığmak. **3.** Katılmak. **4.** Dalmak, inmek. **5.** Erişmek, ulaşmak. **6.** Yazılmak; kayıt olmak. • **Girdisi çıktısı;** (Bir şeyin) karışık ayrıntıları, incelikleri; (bir bütçenin) geliri ile gideri.

gişe is. (Fr.) İstasyon, sinema, park gibi yerlerin girişinde bulunan, o yerlerden yararlanmak için gereken biletin satıldığı yer.

gitar is. (İsp.) Telleri iki parmak arasında çekilerek çalınan altı telli bir çalgı; kitara.

gitar

gitarist is. (Fr.) Gitar çalan müzikçi.
gitgide zf. Gittikçe, zaman ilerledikçe.
gitmek f. 1. Bir yerden başka bir yere doğru hareket etmek. 2. Bir yerden ayrılmak. 3. Müşteri olarak bir yere uğramak. 4. Belli bir amaçla bir yere devam etmek. 5. Ölmek, öbür dünyaya göçmek. 6. Yetmek, yetişmek. 7. Geçmek, sona ermek. 8. (Makine) İşlemek, çalışmak. 9. Dayanmak. 10. Sürmek, gelişmek. Başvurmak, yapmak. 11. Yok olmak, aşınmak. 12. Yakışmak, yaraşmak, uygun düşmek.
gittikçe zf. Zaman ilerledikçe, gitgide.
giyecek is. Her türlü giyim eşyası.
giyim is. 1. Bir kimsenin üstüne giydiği eşyanın tümü. 2. Giyinme biçimi; üst baş durumu. • **Giyim kuşam;** üst baş, bütün ayrıntılarıyla giysi, giyecek. • **Giyim kuşamı yerinde;** temiz ve özenli giyinmiş (kimse).
giyimevi is. Her türlü giysi yapılan ya da satılan dükkan ya da mağaza.
giymek f. Örtünüp korunmak üzere bir giysiyi vücuduna geçirmek.
giyotin is. (Fr.) Eski dönemlerde Fransa'da ölüm cezasına çarptırılanların başını kesmek için kullanılan araç.
giysi is. Giyecek; elbise.
giz is. Varlığı ya da kimi yönleri açığa vurulmak istenmeyen şey; sır.
gizem is. Aklın erişemediği, açıklanamayan ya da çözülemeyen soru; sır.
gizemli s. Aklın erişemeyeceği, açıklanamayan ya da çözülemeyen soru taşıyan; esrarengiz.
gizlemek f. 1. Saklamak, görülmesini önlemek. 2. Bir olayı, bir duyguyu bilerek ve isteyerek haber vermemek.
gizli s. 1. Görünmez, belli olmaz bir durumda olan. 2. Başkalarına bildirilmeyen. • **Gizliden gizliye;** hiç kimsenin haberi olmadan. • **Gizli kapaklı;** başkalarına duyurulmadan, kimseye sezdirilmeden. • **Gizli tutmak;** kimseye duyurmamak, haber vermemek.
gladyatör is. (Lat.) Eski Roma'da seyircileri eğlendirmek için sirklerde birbirleriyle ya da yırtıcı hayvanlarla dövüşen kimse.

gladyatör

glayöl is. (Fr.) Pek çok çeşidi bulunan süs bitkisi; kuzgunkılıcı.
glikojen is. (Yun.) Hayvanların karaciğerinde bulunan ve bir mayanın etkisiyle glikoza dönen karbonlu madde.
glikoz is. (Yun.) Özellikle üzüm suyunda bulunan karbon, hidrojen ve oksijenden oluşan şeker; üzümşekeri.

gelmek. 2. Kendini göstermek, ortaya çıkmak. 3. **Mec.** Azarlamak, paylamak.
görüntü is. 1. Gerçekte var olmadığı halde varmış gibi görünen şey. 2. Bir cismin, yansıma yoluyla bir optik aygıtında görünen biçimi; hayal.
görünüm is. Bir şeyin, dıştan bakıldığında görünen biçimi.
görünüş is. 1. Görünme biçimi. 2. Gerçeğe uygun olmayan dış görüntü.
görünüşte zf. Göründüğüne göre; inanmak gerekirse.
görüş is. 1. Görme biçimi. 2. **Mec.** Bir olay, varlık ya da düşünce üzerinde varılan yargı.
görüşmek f. 1. Buluşup konuşmak. 2. Dostluk, ahbaplık etmek. 3. Bir konu üzerinde karşılıklı görüş ileri sürüp tartışmak.
gösterge is. 1. Bir aygıtın işlemesiyle ilgili bazı ölçümlerin sonucunu kendiliğinden gösteren araç. 2. Bir durumu gösteren liste.
gösteri is. 1. İlgiyi, dikkati çekmek üzere bir topluluk önünde gösterilen hüner ya da oyun. 2. Birinin ya da bir topluluğun kendi duygusunu gösteren sözü ya da davranışı; nümayiş. 3. Sinema ya da tiyatroda oyun gösterme işi.
gösteriş is. Gösterme eylemi ya da biçimi. 2. Başkalarını aldatmak ya da kendisini beğendirmek için birinin yaptığı düzme davranış. 3. Göz alıcılık.
göstermek f. 1. Görmesini sağlamak, görmesine yol açmak. 2. Belirtmek, ortaya koymak. 3. Bir şeyin etkisi altında tutmak. 4. Kanıtla inandırmak. 5. Öğretmek. 6. Yapmasını söylemek. 7. Güzelliğini ortaya çıkarmak. 8. Görünmek. 9. Kötü bir harekete karşı ceza niteliğinde bir davranışta bulunmak.
göstermelik is. 1. Bir malın niteliğini gösteren parça; nümunelik; mostralık. 2. s. Gösteriş için yapılan. 3. s. İşe yaramayan.
götürmek f. 1. Bulunulan yerden başka yere taşımak. 2. Bir kimseyi bir yere kadar yanında yürütmek. 3. Öldürmek. 4. Dayanmak, tahammül etmek, katlanmak. 5. Güvenlik görevlileri bir suçluyu yakalayıp sorgusu yapılmak üzere ilgililere teslim etmek.
götürü s. Tam hesap edilmeyip ortalama biçilen fiyatla değerlendirme yolu.
gövde is. 1. Bir şeyin asıl kısmı. 2. Hayvanlarda baş, ayak ve kuyruktan; ağaçlarda kök ve dallardan geri kalan kısım. 3. Vücut, beden. 4. Dilbilgisinde, yapım eki almış sözcüğün girdiği yapısal durum. • **Gövde gösterisi;** aynı savda olanların güçlerini göstermek amacıyla yaptıkları gösteri.
gövermek f. 1. Yeşermek. 2. Morarmak.
göyünmek f. Yanmak.
göz is. 1. Görme organı. 2. Görme ve bakma. 3. **Mec.** Bakış, görüş. 4. Delik. 5. Çekme, çekmecelerden her biri. 6. **Mec.** Sevgi, ilgi. 7. **Mec.** İstek, arzu. 8. Bölüm. • **Göz açamamak;** vakit ve fırsat bulamamak. • **Göz atmak;** şöyle bir bakıvermek. • **Göz dikmek;** bir şeyi ele geçirmek isteğine kapılmak. • **Göz hakkı;** görülüp de imrenilecek şeylerden görenlere verilen pay. • **Göz kulak olmak;** bir şeyin korunmasında dikkatli davranmak. • **Göz önünde tutmak;** dikkate almak, hesaba katmak. • **Göz yummak;** kusurları görmez-

22. **Seçimlerin tarafsızlık ve güven içinde yapılabilmesini sağlayan kuruluşlardan biri de Seçim Kurulları'dır. Aşağıdakilerden hangisi bir Seçim Kurulu değildir?**

a) Yüksek Seçim Kurulu b) İl Seçim Kurulu
c) İlçe Seçim Kurulu d) Bölge Seçim Kurulu

23. **Vatandaşların devlete karşı görevlerinden olmayanı hangisidir?**

a) Yasalara uymak. b) Seçim hakkını kullanmak.
c) Yurt gezilerine katılmak. d) Askerlik yapmak.

24. **Devletin vatandaşa karşı görevlerinden olmayanı hangisidir?**

a) Vatandaşın mal, can, namus ve hürriyetini korumak.
b) Yurdun bağımsızlığını korumak.
c) Vatandaşın yurdunu tanımasını sağlamak.
d) Yurdun bütünlüğünü korumak.

25. **İnsanların rahat yaşayabilmeleri için ne yapmaları gerekir?**

a) çok okumaları b) çok gezmeleri
c) işbölümü yapmaları d) sağlıklı olmaları

YANIT ANAHTARLARI

Test No:70 Genel Yetenek Testi
1—c, 2—b, 3—c, 4—b, 5—c, 6—b, 7—c, 8—c, 9—c, 10—b, 11—b, 12—c, 13—a, 14—b, 15—c

Test No: 71 Sosyal Bilgiler Testi
1—b, 2—c, 3—b, 4—d, 5—a, 6—c, 7—b, 8—c, 9—b, 10—c, 11—c, 12—a, 13—b, 14—a, 15—b, 16—a, 17—b, 18—b, 19—b, 20—c, 21—b, 22—c, 23—b, 24—b, 25—a

Test No: 72 Fen Bilgisi Testi
1—b, 2—a, 3—b, 4—b, 5—b, 6—c, 7—a, 8—d, 9—a, 10—c, 11—d, 12—d, 13—c, 14—b, 15—a, 16—a, 17—c, 18—a, 19—a, 20—b, 21—a, 22—b, 23—d, 24—a, 25—a

GENEL YETENEK TESTİ

Test No: 73 **15 SORU** **10 DAKİKA**

AŞAĞIDAKİ ŞEKİL DİZİLERİNİN HER BİRİNDE, BİR ŞEKİL ÖTEKİLERDEN FARKLIDIR. FARKLI ŞEKLİ BULUNUZ.

1.
a) b) c) d) e)

2.
a) b) c) d) e)

3.
a) b) c) d) e)

4.
a) b) c) d) e)

5.
a) b) c) d) e)

6.
a) b) c) d) e)

7.

a) b) c) d) e)

8.

a) b) c) d) e)

9.

a) b) c) d) e)

10.

a) b) c) d) e)

11.

a) b) c) d) e)

12.

a) b) c) d) e)

13. 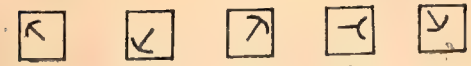

a) b) c) d) e)

14.

a) b) c) d) e)

15. 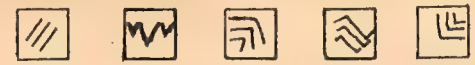

a) b) c) d) e)

13. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi kaç yılında toplanmıştır?

a) 12 Ocak 1920 b) 12 Ocak 1921
c) 23 Ocak 1920 d) 21 Mart 1919

14. Birinci Büyük Millet Meclisi'nin kendi arasından seçtiği Vekiller Heyeti (Bakanlar Kurulu) kaç kişiden oluşuyordu?

a) 24 b) 12 c) 19 d) 11

15. İkinci Dünya Savaşı'nın yapıldığı yıllarda cumhurbaşkanımız kimdi?

a) M. Kemal Atatürk b) İsmet İnönü
c) Celâl Bayar d) Cemal Gürsel

16. Çok partili hayata geçişimiz kaç yılındadır?

a) 1923 b) 1919 c) 1945 d) 1960

17. Bir devlet şekli olmayan hangisidir?

a) Mutlakiyet b) Meşrutiyet
c) Cumhuriyet d) Hürriyet

18. Son cumhurbaşkanımız Fahri Korutürk, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce hangi tarihte seçilmişti?

a) 28 Mart 1966 b) 6 Nisan 1973
c) 21 Nisan 1972 d) 16 Şubat 1970

19. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin anayasada yer alan ilkelerinden olmayanı hangisidir?

a) demokratik b) dini
c) sosyal d) hukuk

20. 1961 Anayasası'nın getirdiği yeni kuruluşlardan olmayanı hangisidir?

a) Anayasa Mahkemesi
b) Yüksek Hâkimler Kurulu
c) Cumhuriyet Senatosu
d) Devlet Kalkınma Bankası

21. Seçimlerde oy kullanabilmenin koşullarından olmayan hangisidir?

a) Kısıtlı olmamak.
b) Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak.
c) Askerliğini yapmış olmak.
d) Türk olmak.

XIX. YÜZYILDA ELEKTRİK ÜRETİMİ: Ampère ve Arago, Oersted, Ohm ve Faraday tarafından gerçekleştirilen buluşlar sonucunda ilk üreteçler (jeneratör) yapıldı. Üreteç iki bölümden oluşur. İlk bölüm manyetik alan meydana getiren mıknatıs, ikinci bölüm ise içinde indükleme akımı üretilen bobindir. Bu bölümlerden birinin hareketli olması gerekir. İlk üreteçlerde ya mıknatıslar ya da bobinler dönerdi. Yanda, Faraday'ın ünlü buluşundan sonra Hippolyte Pixii'nin gerçekleştirdiği ilk elektromanyetik âlet görülüyor. Elle hareket ettirilerek elektrik üreten bu âlette manyetik alan hareketliydi.

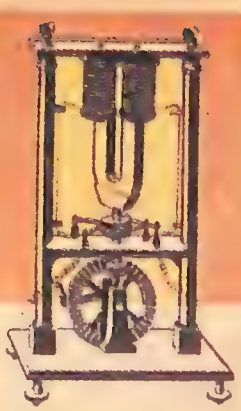

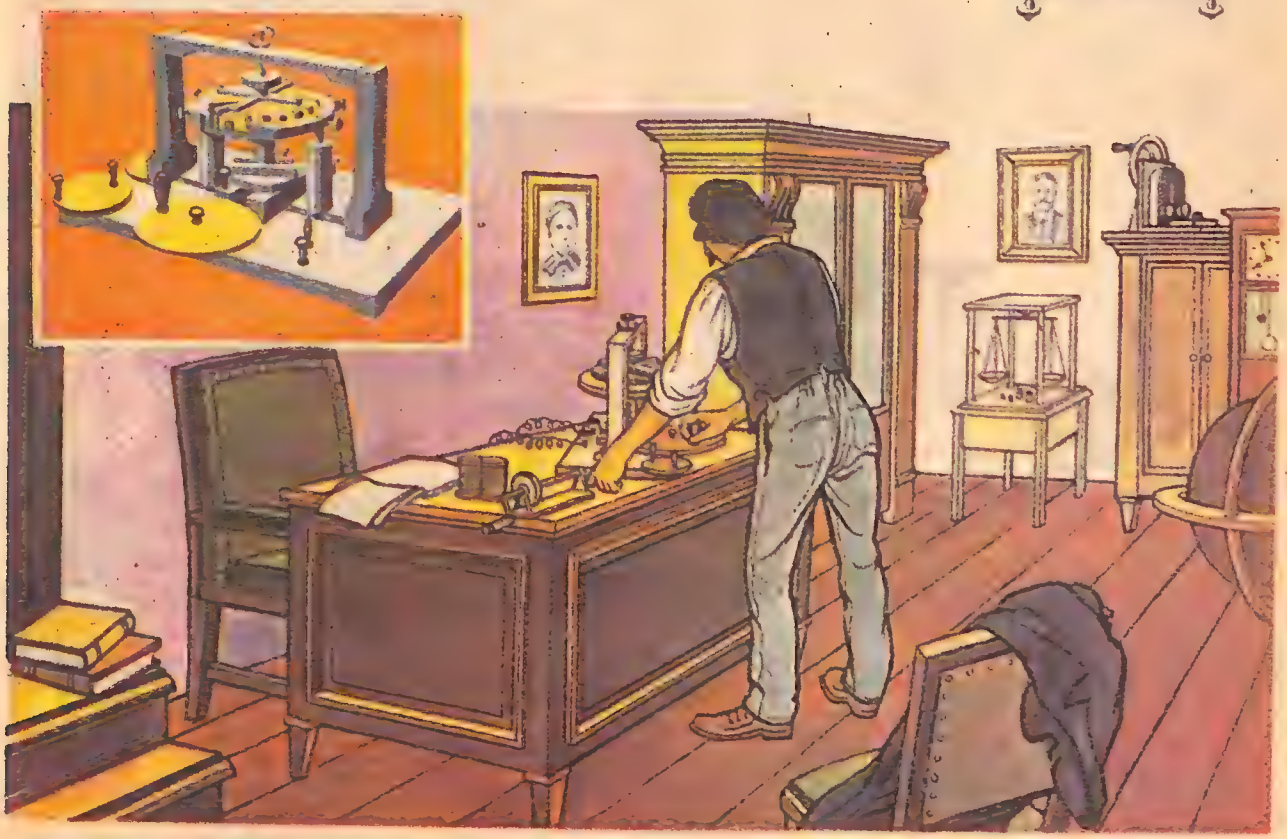

ANTONİO PACİNOTTİ: XIX. yüzyılın en önemli fizik bilginlerinden Pacinotti 1841'de Pisa'da doğdu. Matematik öğrenimi gördü. Fotoelektrik, buharlaşma ve kaynama konularında çalışmalar yaptı. En büyük başarısı 1861'den 1864'e kadar süren bir çalışma sonunda, Pacinotti dinamosu adıyla anılan ilk elektromanyetik makineyi gerçekleştirmesidir (üstte solda). Bu dinamo, içinde demir bir halkanın döndüğü at nalı biçiminde bir mıknatıstan oluşuyordu. Halkanın üzerine bakır teller sarılmıştı. Demir halkanın dış sarımları, üzerlerinde, dış devreye bağlanmış fırçalar bulunan bakır çubuklara temas ediyordu. Pacinotti'nin izniyle, bu makineyi Théophile Gramme seri halinde üretti. Gramme dinamoya, daha yoğun akım elde edebilmek için kollektörler de eklemişti (sağda). Bugün bu makine Gramme makinesi adıyla bilinirse de, makineyi bulan Pacinotti'dir. Üstte, Pacinotti çalışma odasında deney yaparken görülüyor.

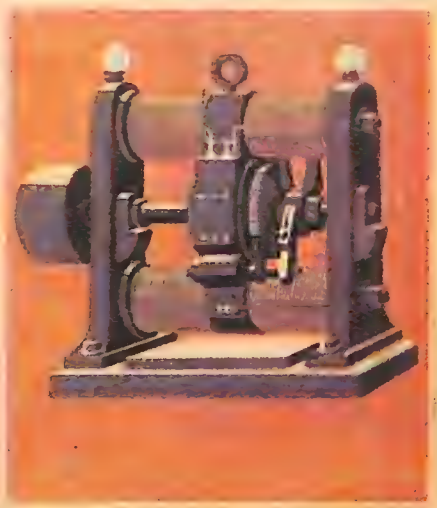

ELEKTRİK MOTORU: Elektrik motoru, iş yapmak için elektrik enerjisi tüketen bir makinedir. Burada durum, elektrik üretecindeki durumun karşıtıdır. Gramme makinesi elektrik motoru olarak da kullanılabilir. Bunun için bobinlerine düz elektrik akımı vermek yeter. Dalgalı elektrik akımı elde etmek için ise, bir üretecin bobinlerine dalgalı elektrik akımı vermek gerekir. Bu motorlar, hep aynı hızla çalışan bir başka motorla döndürülerek çalışırlar. Bu işleme eşleme adı verilir. Eşlemenin sakıncalarını gidermek için İtalyan bilgini Ferraris, dalgalı akım kullanan manyetik alanlı elektrik motorunu meydana getirmiştir. Her hızda çalışan bu motorlar, stator adı verilen ve üç elektrik fazının etkisinde üç bobin içeren, hareketsiz bir bölüme sahiptirler. Rotor adı verilen döner bölüm ise, içinden indükleme akımları geçen ve statorun manyetik alanı tarafından hareketlendirilen bir bobindir. Altta 1889'da yapılan elektrik motorlu denizaltı görülüyor.

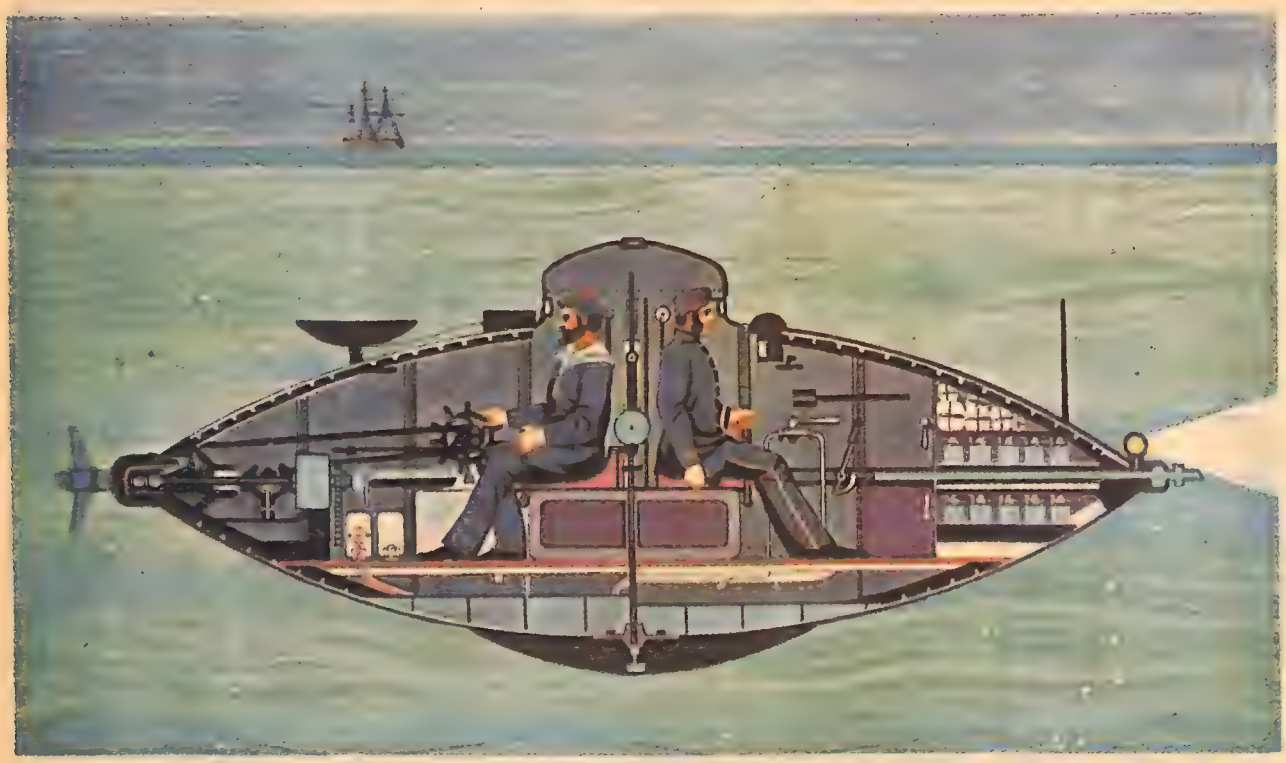

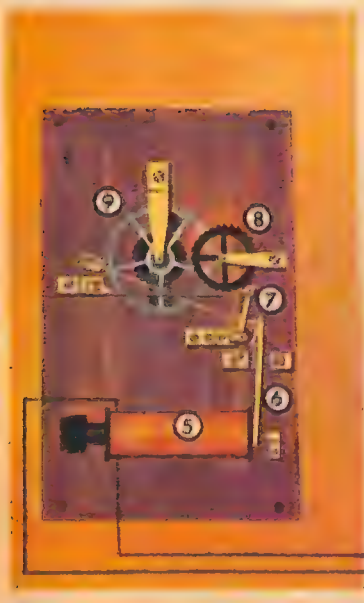

ELEKTRİKLİ SAAT: Elektriğin ilginç uygulama alanlarından biri de elektrikli saattir. İlk örneği XIX. yüzyılda yapılan bu saatin çalışma düzeni resimlerde görülüyor. Saatin (2) sarkacı (1), her salınımın bitiminde bir metale (3) ve (4) değer. Bu değme sırasında devre kapanır, yani elektrik akımı geçer. Temas sona erince devre bozulur. Sarkacın değdiği metaller bir elektrikli mıknatısa (5) bağlıdırlar. Sarkacın her salınımında mıknatısa elektrik akımı ulaşarak demir çekirdeğini mıknatıslı kılar. Böylece çekirdek bir kolu (6) çeker. Kol çekildikçe kaldıraçı (7) iter. İtilen kaldıraç, bir başka saatin kadranındaki ibreleri hareketlendiren dişli çarkı (8) döndürür. Böylece sarkaçlı tek bir saat, birçok kadranın ibrelerini döndürebilir.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

ELEKTRİKLE AYDINLANMA

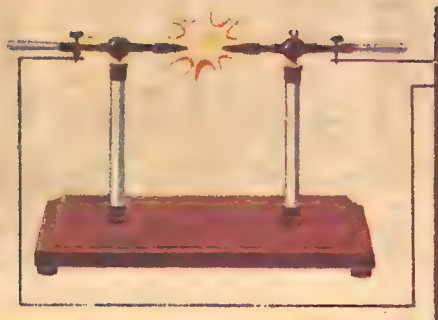

Güçlü bir akümülatör aracılığıyla elektriğin kimyasal ve fiziksel özelliklerini inceleyen Humphrey Davy, bir pilin iki ucuna birer kömür bağlayınca canlı bir ışık yayan bir kıvılcım oluştuğunu gördü. Bu olay elektrik arkı adıyla anıldı. Deneyini sürdüren Davy, kömürleri birbirinden uzaklaştırınca ışıklı bir çizginin meydana geldiğini saptadı (üstte solda). Davy'nin yaptığı gözlemin uygulama alanına aktarılması için otuz yılın daha geçmesi gerekti. XIX. yüzyıl Fransız bilginlerinden Foucault, birlikte çalıştığı Profesör Donné'nin laboratuvarını aydınlatmak için, elektrik pilinden yararlanmayı düşündü. Ancak odun kömürleri çabuk yandığından, daha yoğun ve daha ağır bir kömür bulmak gerekiyordu. Foucault kok kömüründen yararlanmayı düşündü. Sonuç çok başarılı oldu. Böylece ilk elektrik arklı lamba yapıldı. Ancak yine de, kömürler bir süre sonra tükeniyor ve ışık sönüyordu. Bunun üzerine Foucault, aradaki mesafe açıldıkça iki kömürü yaklaştıran bir âlet yaptı (yanda). Regülatör adı verilen bu âlet 1850'de gerçekleştirildi.

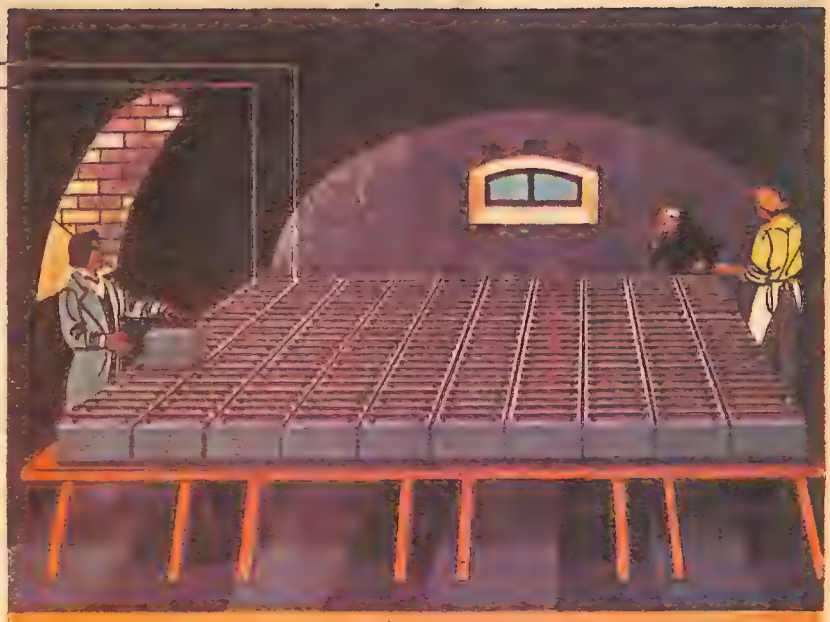

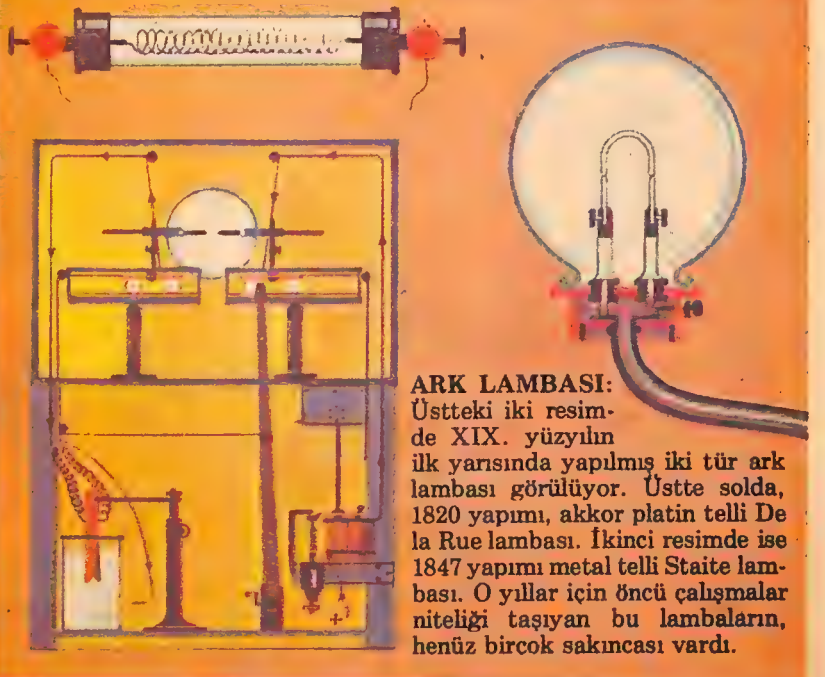

ARK LAMBASI: Üstteki iki resimde XIX. yüzyılın ilk yarısında yapılmış iki tür ark lambası görülüyor. Üstte solda, 1820 yapımı, akkor platin telli De la Rue lambası. İkinci resimde ise 1847 yapımı metal telli Staite lambası. O yıllar için öncü çalışmalar niteliği taşıyan bu lambaların, henüz birçok sakıncası vardı.

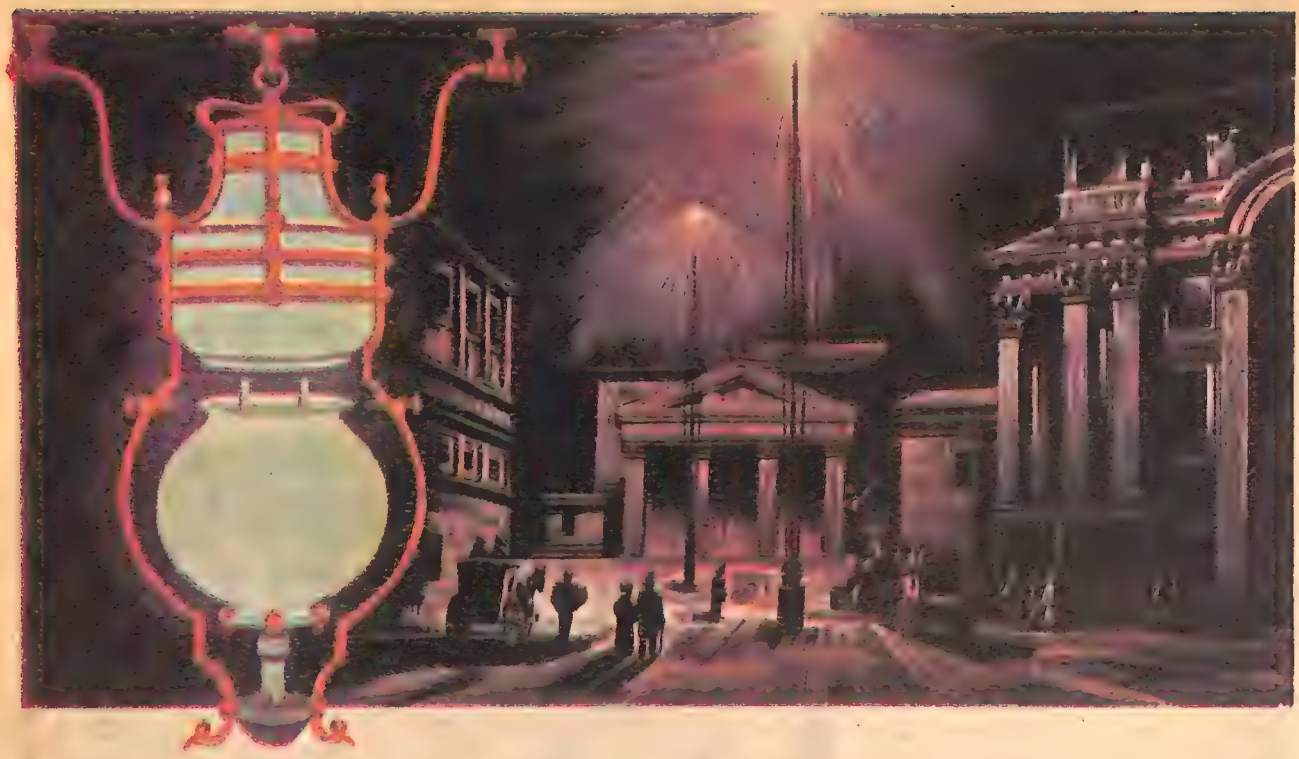

KENTLERİN AYDINLATILMASI: İlk örnekleri Davy tarafından yapılan ark lambaları XIX. yüzyıl boyunca geliştirildiler. Kömür uçların çabuk tükenmesini önlemek için yeni ayarlama düzenleri bulundu. Daha önce Foucault, kömür çubuklar arasındaki mesafeyi otomatik olarak ayarlayan bir âlet bularak bu sorunu çözmeye çalışmıştı. Ancak bu sistem karmaşık ve pahalıydı. Paul Jablochkoff'un (1847-1894) 1876 yılında elektrikli tutuşturucuyu (buji) bulması sorunun çözümünü kolaylaştırdı. Bu mum, grafitle birleştirilmiş, yaklaşık 4 mm. çapında iki minik kömürden oluşuyordu. Akım oluşunca, grafit yanıyor, fakat kömürler daha uzun süre dayanıyordu. Üstte solda Amerikalı Brush'ın ark lambası görülüyor. Sağda ise ark lambalarıyla aydınlatılmış Londra sokakları yer alıyor.

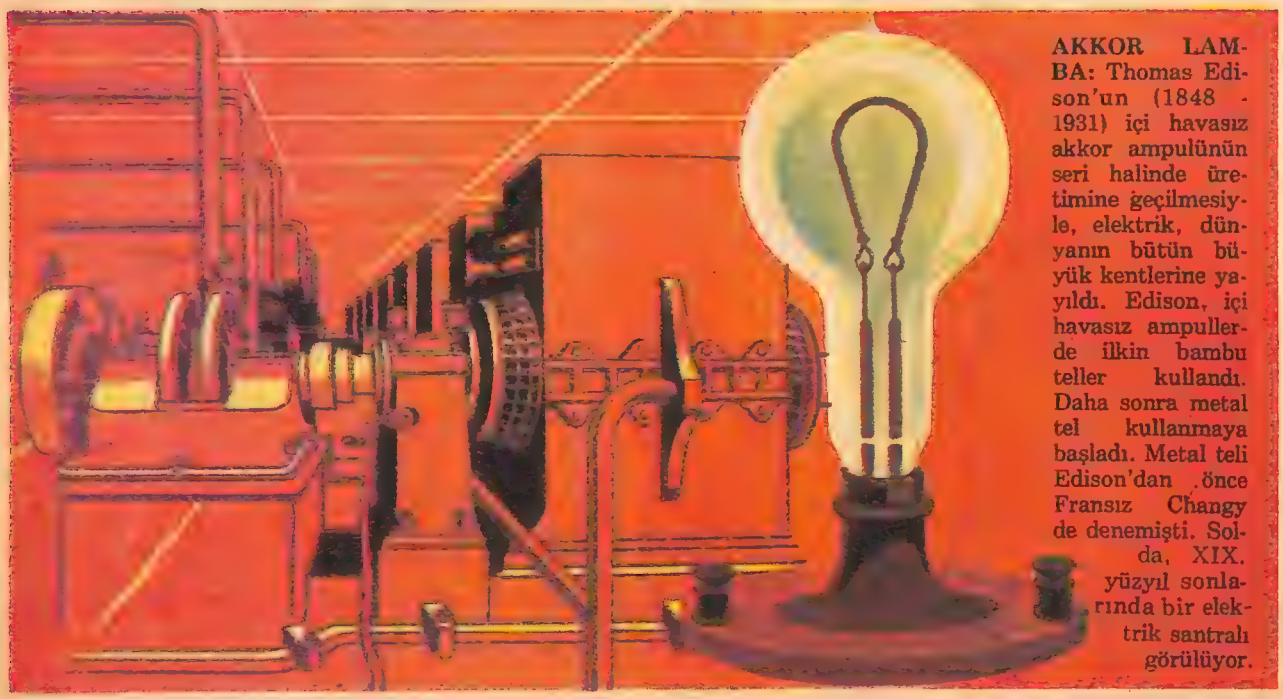

AKKOR LAMBA: Thomas Edison'un (1848 - 1931) içi havasız akkor ampulünün seri halinde üretimine geçilmesiyle, elektrik, dünyanın bütün büyük kentlerine yayıldı. Edison, içi havasız ampullerde ilkin bambu teller kullandı. Daha sonra metal tel kullanmaya başladı. Metal teli Edison'dan önce Fransız Changy de denemişti. Solda, XIX. yüzyıl sonlarında bir elektrik santralı görülüyor.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

DİNAMODAN ÖNCE: Elektrik akımı sağlayan dinamonun icadından önce kentler gazla aydınlatılırdı. Gazla aydınlatma büyük bir yenilik olmakla birlikte yetersizdi. Sokaklar yine yarı karanlıktı. Solda gazla aydınlatılmış New York evleri görülüyor. Gaz ışığı arabaların dolaşması için yeterli değildi.

AYDINLATMANIN YARARI: Gaz lambası ile aydınlatılan evlerde yeterli ışık sağlanamıyordu. Elektrik, aydınlanma konusunda devrime yol açtı. Ütü, buzdolabı, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi gibi âletler ev kadınının işlerini kolaylaştırdı. Sağda, gaz lambası döneminde ev işi yapan kadınlar görülüyor.

DİNAMODAN SONRA: Üstteki ve yandaki resimler elektriğin sağladığı şaşırtıcı değişikliği konu ediniyorlar. Dinamonun yaygınlaşmasından sonra kent sokakları elektrikle aydınlatıldı (üstte New York'un gece görünüşü). Eskiden her işi kendisi yapmak zorunda olan ev kadını, şimdi günlük işlerini çok kolaylaştıran birçok elektrikli ev âletinden yararlanmaktadır (sağda)

BİSİKLET VE BAŞKA TAŞITLAR

BİSİKLET: 1690 yılında Fransız De Sivrac, iki tekerleği bir demir çubuk aracılığıyla arka arkaya birleştirdi. Bu araca daha sonra velosifer adı verildi. Solda, 1770'lerde Fransa'da kullanılan dört tekerlekli pedallı bir taşıt görülüyor. XIX. yüzyılın başında ise bisiklet yapıldı. 5 Nisan 1818 tarihinde Paris'te Lüksemburg parkında, baron Carl Drais von Sauerbroon (1785-1851) tarafından gerçekleştirilen ilk bisiklet halka sunuldu. Üreticisinin adından türetilen "drezin" adı verilen bu taşıt İngiltere'de çok tutuldu. Altta solda bir drezin yarışı görülüyor. Sağda ise drezin kullanan kadınlar.

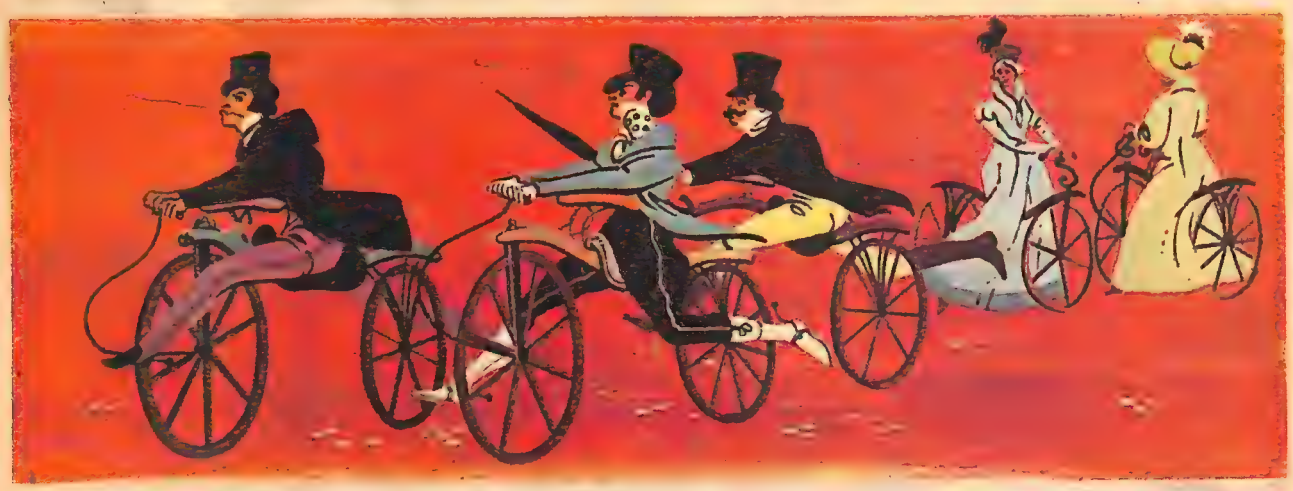

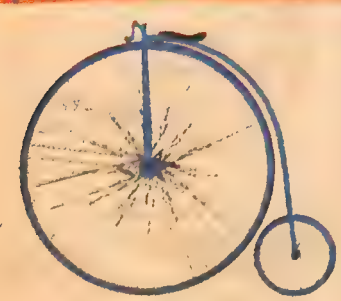

BİSİKLETİN EVRİMİ: 1839'da İskoçyalı Kirkpatrik Macmillan, arka tekerleğe bağlı pedalları olan bir bisiklet yaptı. Yine aynı yıllarda, iki büyük tekerleği birbirinden birbuçuk metre uzaklıkta olan Otto bisikleti yapıldı. Yukardaki resimlerde bisikletin bugünkü biçimini alıncaya kadar geçirdiği başlıca evreler görülüyor. Arka tekerleğe aktarma zinciri aracılığıyla hareket sağlayan pedal düzenini, Fransız Sergent buldu.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

MOTORSUZ TAŞITLARIN EVRİMİ: Motorun kullanım alanına girmesinden önce, XIX. yüzyılda taşıtlar büyük bir evrim geçirmişlerdir. Yüzyılın ilk yarısında atlı araba yaygınlık kazanmıştır. O dönemden kalma gravürlerle, taşıt müzelerindeki örnekler, körüklü Paris arabalarını, üstü açık Napoli arabalarını, Rus droçkalarını, Viyana wurst-wagen'lerini tanımamızı mümkün kılmaktadır. Yine o dönemde toplu taşımalar için de araba kullanılmıştır. Posta idareleri de arabadan yararlanmışlardır. Üstteki resim XIX. yüzyıl başlarında Paris sokaklarını gösteriyor. XIX. yüzyılın ikinci yarısında demir gövdeli, daha ağır arabalar yapıldı. Bu arabaların kolayca durmasını sağlamak için özel bir fren sistemi geliştirildi.

FRENİN GELİŞMESİ: Yandaki resimlerde XIX. yüzyılın ikinci yarısında tasarlanan çeşitli fren düzenekleri görülüyor. En üstte demirli fren, altında zincirli fren, daha altta kıskaçlı fren, en altta da vidalı fren görülüyor. Vidalı freni sürücü istediği gibi ayarlayabiliyordu. Bu sütunda ise, yine elle ayarlanabilir Lemaine freni görülüyor.

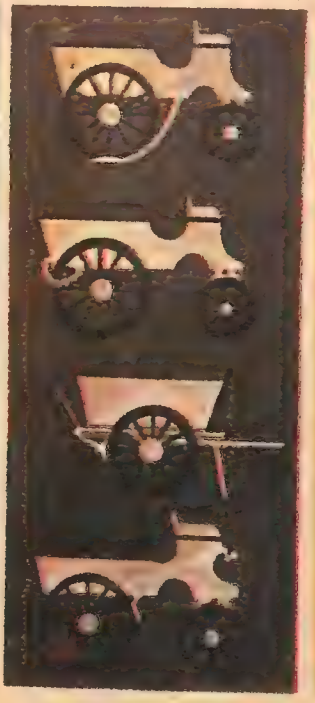

BERLİN ARABASI: XIX. yüzyılda üstü açık arabalar çok yaygınlaştı. Bu arabanın hem yapısı hafifti, hem de yağmur ve güneşten korunmak istendiğinde açılan bir körüğü vardı. Yukarıda resmi görülen ve iki at tarafından çekilen araba ise Paris'te kullanılıyordu. Berlin'de de Frédéric-Guillaume tarafından yaptırılan bir arabaya Berlin adı verilmişti.

PATLARLI MOTOR: XVII. yüzyılın sonunda Huygens (1629-1695) pistonlu ilk atmosfer makinesini gerçekleştirdi. Bu makine (solda) bir silindirin içindeki bir pistondan oluşuyor, bakır supaplı iki valf (1), silindirin dışarıyla bağlantısını sağlıyordu. Piston yükselince, silindirin dibindeki çanakta (2) bulunan barut patlıyordu. Patlama basıncı sonucunda, supaplardan dışarıya hava çıkıyor ve supaplar kapanıyordu. Atmosfer basıncı pistonu yeniden indirince, ağırlık (3) havaya kalkıyordu. Sağdaki resimde ise, Lenoir'in yaptığı iç yanmalı iki zamanlı ilk motor görülüyor.

OTTO MOTORU: Alman August Otto'nun 1878'de yaptığı, iç yanmalı yatay motor "dört zaman" ilkesine dayanıyordu. Bugünkü benzin motorlarının öncüsü sayılan bu motorun yapıldığı yıllarda, Fransız Beau de Rochas da, dört zamanlı bir motorun ihtira beratını almıştı.

BAŞKA PATLARLI MOTOR ÖRNEKLERİ: Otto motoru kısa sürede büyük yaygınlık kazandı. Bu arada başka patlarlı motor türleri de geliştirildi. Örneğin Bisschop motorunda, patlama sonucu yayılan gazlar, pistonu kaldırıyorlar, dış atmosfer basıncı ise, pistonun inmesine yol açıyordu. Kimi motorların elektrikli tutuşturma düzenine sahip olmalarına karşılık, kimi motorlar alevle tutuşturuluyordu. Silindir çeperi önündeki emici bir supap içinde yakılan alev, istenilen dereceye ulaşınca, gaz karışımını tutuşturuyordu.

DİZEL MOTORU: Üstte sağdaki çizimler dört zamanlı motorun çalışmasını gösteriyor: 1) Piston inerek hava ve benzin karışımını emer. 2) Piston yükselip karışımı sıkıştırır. 3) Sıkışma maksimuma ulaşınca elektrikli tutuşturucunun çıkardığı kıvılcım patlamaya yol açar; patlamanın basıncıyla piston aşağıya iner. 4) İnen piston, gazları dışarı atar. 1892 yılında ise Alman Rudolph Diesel, bugün de kendi adıyla anılan iç yanmalı başka bir motor yaptı. Dizel motoru (solda) da, yukardaki şemaya göre çalışır. Patlama, piston patlama odasındaki gazı sıkıştırdığında devreye giren mazotla sağlanır. Dizel motoru makine alanında insan zekâsının üretmiş olduğu en kusursuz örneklerden biridir. 1892 yılından bugüne dek, bu motordan daha etkili, daha uzun ömürlü ve daha az masraflı bir motor yapılamamıştır. Dizel motorlarının az masraflı oluşu kullanılan akaryakıtın cinsinden kaynaklanmaktadır. Bilindiği gibi dizel motorları mazot yakarlar. Mazot fiyatı benzin ve süper benzinden çok ucuzdur. Bu ucuzluğun yanı sıra bu tür motorların dayanıklılığı da ortaya çıkınca, özellikle otobüs ve kamyon gibi taşımacılıkta kullanılan taşıt araçlarının hemen hemen tamamı dizel motorlu yapılmaya başlanmıştır.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

PATLARLI MOTOR

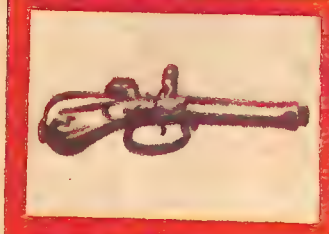

PATLARLI MOTORUN İLK UYGULAMALARI: Rivaz'dan sonra birçok araştırıcı daha taşıtına patlarlı motor taktı. 1841'de Luigi de Cristoforis, neftle çalışan bir patlarlı motor yaptı. Altta sağdaki resimde görülen iki silindirli motoru ise, Barsanti ve Matteucci gerçekleştirdiler.

VOLTA TABANCASI: Üstteki resimde XVIII. yüzyılda gerçekleştirilen Volta tabancası görülüyor. Elektrik kıvılcımıyla çalışan bu tabancayı da, ilk patlarlı motor örnekleri arasında saymak yanlış olmaz. Isaac de Rivaz, bu ilkeden yola çıkarak 1807 yılında özel bir taşıt yaptı (yanda).

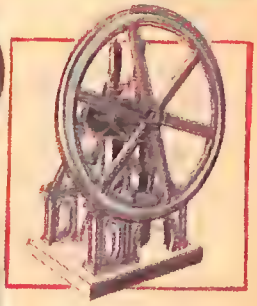

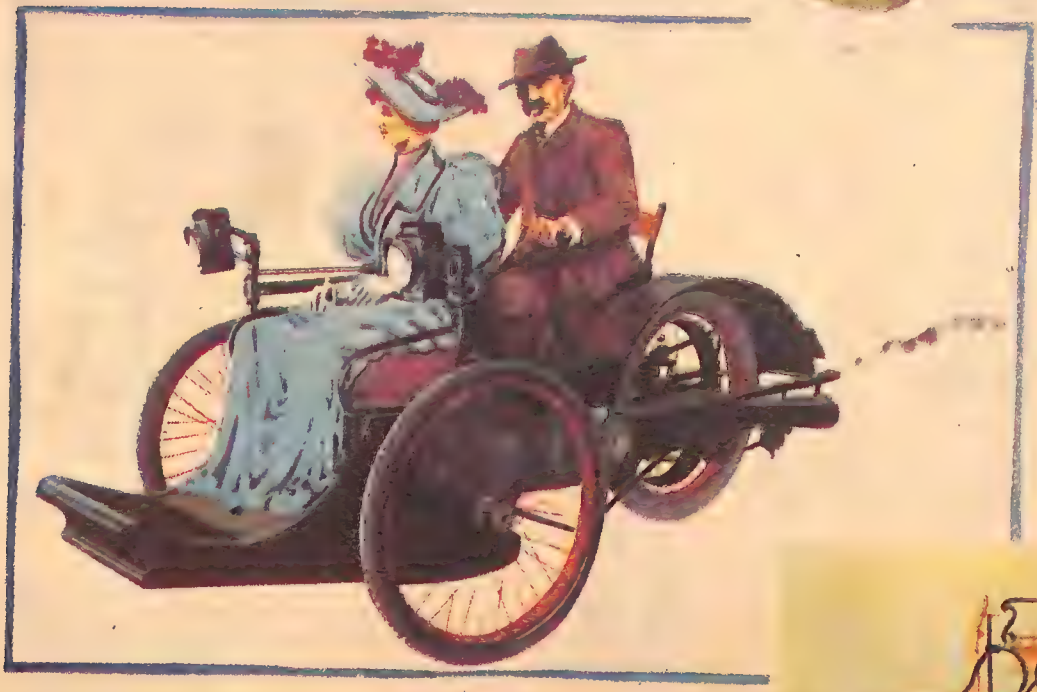

BOLLEE'NİN ÜÇ TEKERLEKLİ TAŞITI: Léon Bollée, sağda görülen üç tekerlekli taşıtı 1896'da Le Mans'ta yaptı. Taşıtın üç vitesi, bir karbüratörü ve arka tekerleğin gerisinde bir soğutma sistemi vardı.

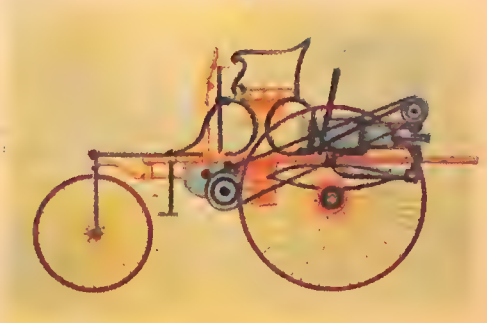

KARL BENZ'İN ÜÇ TEKERLEKLİ TAŞITI: Alman Karl Benz, 1885 yılında yanda görülen üç tekerlekli taşıtı yaptı. Yatay durumda tek bir silindiri olan motor benzinle çalışıyordu. Dirsek ekseni, taşıtın arkasına bağlıydı ve dikey durumdaydı. Alt bölümünde ise yatay, büyük bir direksiyon vardı. Taşıt, saatte 13 km. gibi o dönem için büyük bir sürat yapabiliyordu.

BAŞLANGIÇTAN XX. YÜZYILA KADAR OTOMOBİL: Aşağıda, XIX. yüzyıl sonlarında Avrupa'da üretilen en ünlü otomobil örnekleri yer alıyor. Her örneğin altında markası ve yapım yılı yazılı. Her biri uzun çalışma ve denemelerden sonra gerçekleştirilen bu taşıtlar, teknik açıdan kusursuz bir yapıya sahiptirler. Bu örnekler bugün taşıt müzelerinde sergilenmektedir.

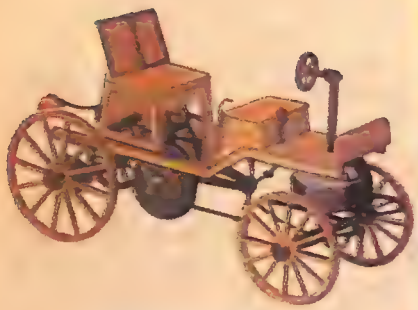

MARKUS (1875)

DELAMARE (1883)

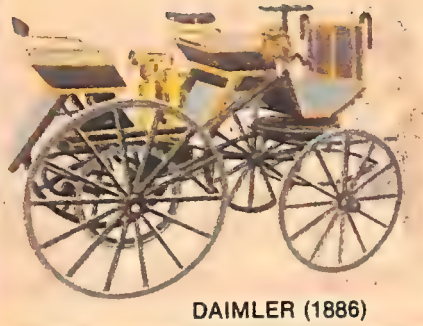

DAIMLER (1886)

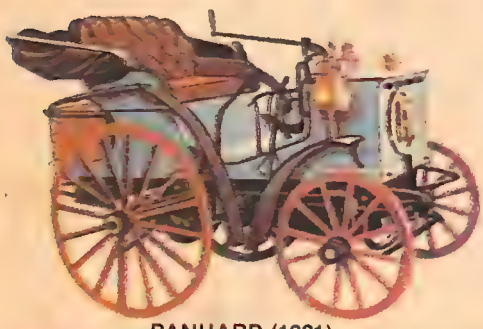

PANHARD (1891)

BENZ (1891)

DE DION (1894)

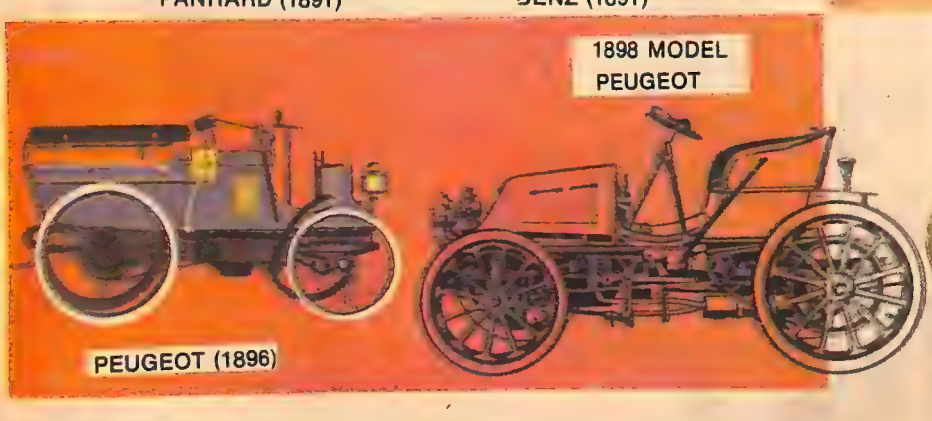

PEUGEOT (1896)

RENAULT (1899)

ARABA OTOMOBİLE DÖNÜŞÜYOR: Motorlu ilk taşıtların kullanıma sunulmasının ardından, otomobil sanayii büyük bir gelişme gösterdi. Atlı araba gövdelerinin yerini, XIX. yüzyılda daha alçak gövdeli taşıtlar aldı. Bunlara XX. yüzyıl başlarında tampon ve körük eklendi. Peugeot'nun 1893'te yaptığı arabanın, karbüratörü, radyatörlü soğutucusu, dişli vitesi ve hareketi arka tekerleğe aktaran diferansiyeli vardı. En büyük sorun, motorun ilk hareketiydi. İlkin bu amaçla, motor çalışırken dolan ve biriktirdiği enerjiyi motor çalıştırılmak istendiğinde motor eksenine aktaran bir yay kullanıldı. Bu düzeneğin başarılı olmaması üzerine, motorun önden çevrilerek çalıştırılması yoluna gidildi. Daha sonraları ise elektrikli marş motoru bulundu. 1896'da Bosch'un yaptığı alçak gerilimli manyeto, silindir içindeki yanmayı çok kolaylaştırdı. 1896'da ise Levassor, pedallı freni buldu. Ford'un 1907-1908 modelinde pedallı çift fren vardı.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

OTOMOBİLİN 1900'DEN 1918'E KADAR GELİŞMESİ: Aşağıdaki resimler 1900 ile 1918 arasında Amerika ve Avrupa'da üretilen en ünlü otomobillerin örneklerini gösteriyor. Her örneğin altında otomobilin markası ve yapım yılı yazılı. Bu yıllarda otomobil büyük bir yaygınlığa kavuşmuş, birçok ülke otomobil üretimine geçmiştir. Avrupa ve Amerika'da otomobil sergileri düzenlenmekte, otomobil toplu yaşamada önemli bir rol oynamaktadır artık.

FİAT (1899)

MERCEDES (1900)

OLDSMOBILE (1903)

ISOTA FRASCHINI (1906)

ROLS—ROYCE (1907)

"T" MODEL FORD (1910)

DAĞITIM ARABASI (1911)

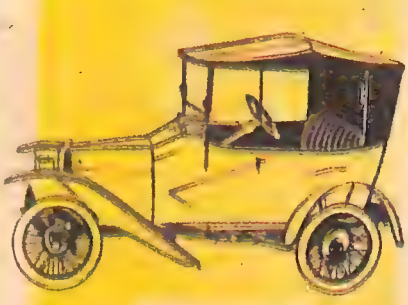

PEUGEOT (1913)

FIAT (SAVAŞ NAKLİYE KAMYONU, 1915-18)

OTOMOBİLİN BÜYÜK EVRİMİ: XIX. yüzyılın sonlarında otomobil tekerlekleri tahtadandı. XX. yüzyılın ilk yıllarında çelik tekerlekler yaygınlık kazandı. 1899'da Renault, yönetim yeri kapalı bir otomobil yaptı. Kapalı gövde, kısa sürede büyük ilgi gördü. Almanya, Fransa ve İngiltere'deki otomobil üreticileri üstü kapalı otomobil yapımına geçtiler hemen. Ancak otomobil kullanımının yaygınlaşması, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra gerçekleşti. Yine bu dönemde, çelik ve alüminyum alaşımlarındaki gelişmeler otomobilin dış görünüşünde de değişiklikler yapılmasını mümkün kıldı. Böylece otomobil sanayii hemen her gün yeni bir gelişmeye tanık oldu. Lastikler de gelişti. İçi dolu kauçuk lastikler, yerlerini balonlu lastiklere bıraktılar. Yeni lastik, otomobil kazalarının azalmasını sağladı. Böylece ulaştırmada yepyeni bir dönem başladı. Bu dönem otomobil çağıydı.

HAVACILIK ÇAĞI BAŞLIYOR

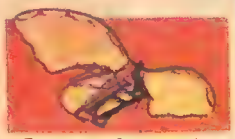

Leonardo da Vinci tarafından tasarlanmış olan insan uçurma aygıtı.

Otto Lilienthal'in 1890'da gerçekleştirdiği planör.

1896' yılında Chanute tarafından denenen iki kanatlı planör.

Uçma deneme leri yapan Alman Otto Lilienthal (1848 - 1896) deneme sırasında meydana gelen bir kazada ölmüştür.

WRIGHT KARDEŞLER: Amerika Birleşik Devletleri'nin Güney Carolina eyaletinin Kitty Hawk kentinde, 17 Aralık 1903'te rihinde Orville ve Wilbur Wright adlı iki kardeş, ilginç bir deneme yaptılar. Çift kanatlı ve pervaneli bir taşıt, yerde on metre kadar yol aldıktan sonra, havalanarak otuz metrelik bir mesafeyi aştı. İkinci bir denemede aşılan uzaklık 68 metreye çıktı. Böylece bisiklet yapımcısı Wright kardeşler, uçuculuğun öncüleri arasında yer aldılar.

FLYER: Wright kardeşler, havadan daha ağır bir taşıtın yerden havalanarak uçabileceğini göstermiş oldular. Çift kanatlı uçaklarında, kendileri tarafından yapılmış 4 silindirli, 12 beygirlik bir motor kullanmışlardı. "Flyer" (uçucu) adını verdikleri uçak, daha önce deneme uçuşları yaptıkları planörlere benziyordu. Üstteki büyük resimde Wright kardeşlerin uçağı yerden havalandığı sırada görülüyor. 1) Motor, 2) Motor radyatörü, 3) Sağ pervane eksenine aktarma organı, 4) Arka dikey dümen, 5) İniş takımı, 6) Derinlik düzlemleri kumanda kolu, 7) Derinlik düzlemleri. Küçük resimde ise uçağın yan kesiti var. Daha sonraki yıllarda Wright kardeşler, daha gelişmiş uçaklar yapmayı başarmışlardır.

Bu Ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

FEN BİLGİSİ TESTİ

Test No: 74 | 25 SORU | 10 DAKİKA

1. Sinir hücresine ne ad verilir?

a) akson b) nöron c) ansefal d) epitelyum

2. Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

a) Göz merceğimiz kalın kenarlı ve saydamdır.
b) Göz merceğimiz ince kenarlı ve saydamdır.
c) Göz merceğimiz ince kenarlı ve yarı saydamdır.
d) Göz merceğimiz kalın kenarlı ve yarı saydamdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi göz kusurlarından değildir?

a) miyopluk b) hipermetropluk c) daltonizm d) trahom

4. Dünyanın güneş etrafında dönerken izlediği yola ne denir?

a) eksen b) elips c) rota d) yörünge

5. Hangisi en büyük gezegendir?

a) Satürn b) Jüpiter c) Üranüs d) Neptün

6. Ayın güneşle dünya arasına girmesi hangi olayı meydana getirir?

a) güneş tutulması b) ay tutulması
c) gel-git olayı d) hiçbiri

7. Tarih boyunca yaşamış canlıların yerin çeşitli derinliklerinde bulunan kalıntılarına ne ad verilir?

a) fosil b) mağma c) petrol d) kalıntı

8. Yönleri bulmaya yarayan araç nedir?

a) barometre b) teleskop c) aneometre d) pusula

9. Gel-git olayı ne şekilde meydana gelir?

a) Okyanus sularının ay etkisi ile kabarma ve çekilmesinden.
b) Yağmurların çok fazla yağması nedeniyle.
c) Güneş tutulması nedeniyle.
d) Hiçbiri.

3. Atatürk'ün ilk olarak şapka giyerek geziye çıktığı il aşağıdakilerden hangisidir?

a) İstanbul b) Samsun c) Ankara d) Kastamonu

4. Hatay ilimiz Türkiye sınırlarına hangi tarihte resmen katılmıştır?

a) 1939 b) 1944 c) 1921 d) 1923

5. II. Dünya Savaşı kaç yılında başlamış, kaç yılında sona ermiştir?

a) 1939-1945 b) 1934-1940 c) 1936-1948 d) 1914-1918

6. Almanların üstün bir ırk olduğunu ve dünyaya egemen olmaya hakları bulunduğunu ileri süren ve II. Dünya Savaşı'nın başlamasına neden olan kimdir?

a) Mussolini b) Hitler c) Gobels d) Napolyon

7. Dünyada ilk kez atom bombasını kullanan devlet hangisidir?

a) Japonya b) Almanya c) İngiltere d) ABD

8. Cumhuriyet kaç yılında ilân edildi?

a) 23 Nisan 1920 b) 29 Ekim 1923
a) 19 Mayıs 1919 d) 29 Ekim 1920

9. Son Osmanlı padişahı kimdir?

a) II. Abdülhamit b) Vahdettin
c) Abdülmecit d) I. Abdülhamit

10. Padişahlık kaç yılında kaldırıldı?

a) 23 Nisan 1920 b) 29 Ekim 1923
c) 1 Kasım 1922 d) 5 Aralık 1935

11. Son halife kimdir?

a) Vahdettin b) Abdülaziz
c) Abdülmecit Efendi d) II. Abdülhamit

12. Halifelik kaç yılında kaldırıldı?

a) 3 Mart 1924 b) 1 Kasım 1922
c) 29 Ekim 1923 d) 23 Nisan 1920

10. Gezegenlerin uzayın derinliklerine doğru fırlayıp gitmesini önleyen, onları yörüngelerinde tutan nedir?

a) güneşin kuvveti b) kütle çekim kuvveti
c) gezegenlerin kuvveti d) basınç

11. Ateşküre ile dünyanın merkezi arasında kalan bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

a) çekirdek b) ara katman c) katman d) taşküre

12. Yankı nasıl meydana gelir?

a) sesin tınısından
b) ses dalgalarının bir engele çarpıp geri dönmesinden
c) yükseklikten
d) sesin şiddetinden

13. Uzayda niçin ses yoktur?

a) titreşim olmadığı için
b) uzayda maddeler olmadığı için
c) uzayda hava olmadığı için
d) uzayda engel olmadığı için

14. Sesin saniyedeki hızı ne kadardır?

a) 400.000 km b) 300.000 km c) 350.000 km d) 340 m

15. İnsan ve hayvanların iş görürken kullandıkları kuvvete ne ad verilir?

a) bilek kuvveti b) kas kuvveti
c) kol kuvveti d) sürtünme kuvveti

16. İş görebilme yeteneğine ne ad verilir?

a) güç b) kuvvet c) iş yapabilme d) enerji

17. Aşağıdakilerden hangisi bilimsel çalışmanın evrelerinden değildir?

a) deney b) gözlem
c) inceleme-araştırma d) olaya tanık olma

18. Boyları 2.5 metreden 3.5-4 metreye kadar değişebilen 100-125 kg ağırlığındaki sürüngen hayvan hangisidir?

a) kertenkele b) yılan
c) bukalemun d) kaplumbağa

19. Vücut ışınının bir kısmını Güneş enerjisinden alan hayvan hangisidir?

a) fil b) timsah c) ayı d) aslan

20. Solungaçlarıyla solunum yapan hayvan hangisidir?

a) balık b) yılan c) timsah d) kuş

21. Aşağıdakilerden hangisi ot yiyen memeli hayvanlardan değildir?

a) deve b) kedi c) kanguru d) fil

22. Kuduz mikrobu en çok hangi hayvandan geçer?

a) yarasa b) köpek c) ayı d) eşek

23. Solunum organı solungaçları olan hayvan hangisidir?

a) öglena b) balık c) iguana d) bukalemun

24. Kalpleri üç gözlü olan hayvan hangisidir?

a) aslan b) kaplumbağa c) kurbağa d) ayı

25. Depo kökleri olan bitki hangisidir?

a) domates b) havuç c) lahana d) fasulye

SOSYAL BİLGİLER TESTİ

Test No: 75 25 SORU 15 DAKİKA

1. Osmanlı Devleti'nde yasalar nasıl bir niteliğe sahipti?

a) özgür b) lâyik c) dinsel d) demokratik

2. Kadınla erkeği her alanda eşit duruma getiren kanun hangisidir?

a) Ticaret Kanunu b) Medeni Kanun c) Miras Kanunu
d) Seçim Kanunu

tam istediği gibi. • **Gönlünü etmek;** isteksiz birini bir konuda razı etmek, hoşnut duruma gelmesini sağlamak. • **Gönlünü hoş etmek;** birinin dileğini yerine getirerek onu sevindirmek.

gönüllenmek f. Gönlü kırılmak, gücenmek.

gönüllü s. 1. Hiç yükümlü olmadığı halde, ağır ya da tehlikeli bir işi yapmayı kendi isteğiyle üstlenen kişi. 2. Pek istekli.

gönülsüz s. 1. Alçak gönüllü. 2. İstemeyerek, gönlü olmadan yapılan.

gönye is. Dik açı çizmeye ve ölçmeye yarayan bir araç.

gönye

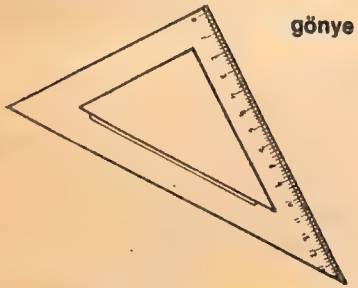

göre ed. 1. Uygun olarak, uyarınca, gereğince. 2. Bakılırsa, göz önünde tutulunca; nazaran. 3. Düşüncesince, sorulursa.

görece s. Kesin olmayıp kişiden kişiye, zamandan zamana, yerden yere değişebilen; değeri başka değerlere bağlı olan.

görenek is. Toplumda görülegeldiği üzere yapma alışkanlığı.

görev is. 1. Bir şeyin ya da bir canlının yapageldiği, kendinden beklenen eylem ya da iş. 2. Toplumda, üzerimize aldığımız, üstlendiğimiz mesleğin gereği olarak gördüğümüz iş; vazife.

görevlendirmek f. Birine bir görev vermek, görev göstermek.

görevli s. 1. Görevi olan, görev üstlenmiş olan. 2. Kamu kesiminde çalışan; memur.

görgü is. 1. Bir toplumda, kişilerin uyması gereken saygı ve incelik kuralları. 2. Bir kimsenin karşılaştığı ve kişiliği üzerinde olumlu etki yapan olgu. 3. Görmüş olma durumu.

görgüsüz s. Görgüsü olmayan, kaba, toplumca benimsenmiş incelik kurallarına aykırı davranışlarda bulunan.

görkem is. Göz alıcı ve gösterişli olma durumu; ihtişam.

görkemli s. Göz alıcı ve gösterişli; muhteşem; ihtişamlı.

görmek f. 1. Gözle ve ışık yardımıyla algılamak. 2. Değerlendirmek, yargılamak. 3. Bir süre geçip yaşanılan zamana ermek. 4. Yapmak, etmek. 5. Etkileyici bir davranışla karşılaşmak. 6. Bir işlem uygulanmak. 7. Tanık olmak, tanık olduğu zamanı yaşamak, tanık olduğu olaya sahne olmak. • **Göreceği gelmek;** çok özlemek, görmeyi içten istemek. • **Görmüş geçirmiş;** görgülü; deneyimli; tecrübeli.

görmemiş s. Birdenbire ulaştığı iyi duruma uyamayıp görgüsüzce davranan (kimse); görgüsüz.

görsel s. Görme ile ilgili.

görücü is. Evlenmek isteyen bir erkek için kızı görmek ve istemek üzere evine giden kimse. • **Görücüye çıkmak;** istenen kız, kendisini görmeye gelmiş görücüye görünmek.

görüm is. Görme yetisi.

görümce is. Bir kadına göre kocasının kızkardeşi.

görünmek f. 1. Görülür duruma

gliserin is. (Yun.) Yağlı maddelerden, sabunlaştırma yoluyla çıkarılan, şurup kıvamında, renksiz, tatlı sıvı.

glüten is. (Lat.) Nişastası alındıktan sonra tahıl unlarında geriye kalan yapışkan madde.

goblen is. (Fr.) 1. Kanaviçe ya da kanaviçeye benzer kumaş üzerine renkli ipliklerle yapılan işleme. 2. Bu tür işlenmiş ya da dokunmuş kumaş.

gocuk is. İçi çoğunlukla kürkle kaplanmış kalın üst giysisi.

gocunmak f. Bir söz ya da davranıştan alınmak.

gofret is. (Fr.) Aralarına tatlı maddeler konulmuş kat kat bisküvi.

gol is. (İng.) Çift kale düzeninde oynanan oyunlarda topun kaleye girmesi ile kazanılan sayı.

golf is. (İng.) Geniş alanlarda ufak bir topu özel sopalarla belli çukurlara atarak oynanan oyun.

golf

golfstrim is. (İng.) Meksika Körfezi'nden başlayarak Atlas Okyanusu üzerinden Kuzey Avrupa kıyılarına ulaşan sıcak su akıntısı.

gomalak is. (İtl.) Cila yapımında kullanılan bir çeşit reçine.

gonca is. (Far.) Henüz açılmamış, açılmaya yeni yüz tutmuş çiçek.

gondol

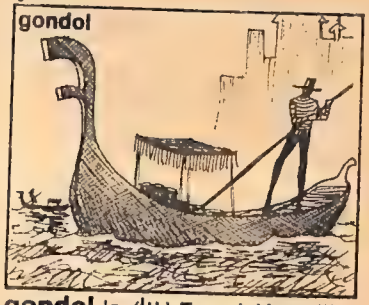

gondol is. (İtl.) En çok Venedik'te kullanılan, tek kürekle, ayakta duran gondolcu tarafından hareket ettirilen, iki başı yukarıya doğru kıvrık, uzun kayık.

gonk is. (Malezya dilinden) İşaret vermek için üzerine tokmakla vurulunca uzun bir süre ses verebilen, madenden, tepsi biçiminde bir araç.

goril is. Batı Afrika'nın ekvator bölgelerinde yaşayan, maymunların en irisi ve kuvvetlisi olan hayvan.

gotik s. (Fr.) XII. yüzyıldan sonra Avrupa'da gelişen ve temel özelliği sivrilik olan sanat ve mimarlık biçimi.

goygoycu is. Eskiden, muharrem ayında kapı kapı dolaşarak ve ilâhiler söyleyerek dilenen kimse.

göbek is. 1. Memeli hayvanlarda karnın ortasında bulunan çukurluk. 2. Yağ bağlamış şişman karın. 3. Orta kısım. 4. Atalar ya da to-

runlar arasında düşünülen zincirin halkası; kuşak; nesil. • **Göbek adı;** çocuğun göbeğini keserken ebenin adetlere uyarak koyduğu ad. • **Göbek atmak;** çok sevinmek. • **Göbek bağlamak;** karın boşluğu tümsekleşecek derecede şişmanlamak.

göç is. 1. Göçme eylemi. 2. Taşınma; nakil. 3. Taşınmakta olan eşya topluluğu.

göçebe s. Yerleşik düzen kurmadan mevsime, koşullara uyarak yurt değiştiren (kimse ya da topluluk).

göçmek f. 1. Yerleşmek üzere eşyalarıyla mahalle, köy, kent ya da ülke değiştirmek. 2. Çökmek. 3. **Mec.** Dünyasını değiştirmek; ölmek.

göçmen is. Kendi yurdundan ayrılarak yerleşmek üzere başka bir ülkeye giden kimse.

göçük s. Çökük. is. Maden ocaklarında meydana gelen çöküntü.

göden is. Kalınbağırsağın son kısmı.

göğermek f. Gövermek.

göğüs is. 1. Vücudun boyun ile karın arasında bulunan ve solunum ile dolaşım organlarını içine alan bölüm. 2. Bu bölümün içinde bulunan organlarının bulunduğu ön taraf; sırt karşıtı. 3. **Mec.** Meme. • **Göğüs bağır açık;** üstü başı dağınık, perişan; özensiz bir kılıkta. • **Göğüs geçirmek;** derin derin içini çekmek. • **Göğüs germek;** güçlüklere dayanmak, karşı koymak. • **Göğsü daralmak;** nefes alıp vermekte güçlük çekmek. • **Göğsü kabarmak;** övünç duymak. • **Göğsünü gere gere;** kıvanç duyarak, övünerek.

göğüslemek f. 1. Göğüsle zorlamak. 2. **Mec.** Karşı durmak, direnmek.

göğüslük is. 1. İlkokul öğrencilerinin giydiği önlük. 2. Giysilerin kirlenmemesi için takılan önlük ya da giyilen arkadan ilikli gömlek.

gök is. 1. Yeryüzünün üzerini kubbe gibi kaplayan boşluk. 2. s. Mavi ya da yeşile çalan. • **Göklere çıkarmak;** aşırı derecede övmek. • **Gökten zembille inmek;** uğraşmadan, çaba göstermeden, kendiliğinden olmak.

gökbilim is. Gök cisimlerinin konumlarını, hareketlerini, fiziksel ve kimyasal yapılarını inceleyen bilim; astronomi.

gökcismi is. Güneş, ay, gezegenler, kuyrukluyıldızlar gibi, gökyüzünde bulunan cisimlerin ortak adı.

gökçe s. 1. Gökle ilgili. 2. Gök rengi mavi.

gökdelen is. Yirmi, otuz ya da daha çok katlı yüksek yapı.

gökkuşağı is. Güneş ışınlarının, genellikle yağmurdan sonra bulutlardaki su zerreciklerinde kırılıp yansımasıyla oluşan yedi renkli bir kemer biçimindeki görüntü; alkım; ebemkuşağı, eleğimsağma.

gökmen s. Mavi gözlü sarışın.

göktaşı is. Gezegenler arasında dolaşan, zaman zaman da gökyüzünden yere düşen taş ya da maden parçası.

gökyakut is. Mavi renkte değerli bir taş; safir.

gökyüzü is. Göğün görünen yüzeyi; sema.

göl is. Çepeçevre kara ile çevrili, geniş alanlı, durgun ve kalıcı su birikintisi.

gölbaşı is. Göle akan çay.

gölek is. Su birikintisi, gölcük.

gölge is. 1. Saydam olmayan bir cismin ışığı engellemesi sonucu, ışıklı yüzeye düşen karanlık görüntü. 2. Ne olduğunu anlaşılmayan belirsiz karaltı; silüet. 3. Güneş ışığı vurmayan yer. 4. Resimde, çizgileri daha belirginleştirmek için diğer taraflara göre renk ya da çizgiyle yapılan koyuluk. 5. **Mec.** Sığınılan, koruyucu, kayırıcı ya da kolaylaştırıcı güç. • **Gölge düşürmek;** bir şeyin değerine ya da önüne sönüklük getirmek. • **Gölge etmek;** rahatsız etmek, bir şey yapmasına engel olmak. • **Gölgede bırakmak;** birini geçip ondan daha başarılı olmak.

gölgelemek f. 1. Bir cismin üzerine gölge getirmek. 2. **Mec.** Değerini azaltmak.

gölgelik is. 1. Gölgede kalan yer. 2. Altında oturulan alana gölge veren tente, çardak, şemsiye gibi şey.

gömlek is. 1. Pantolon ya da etek üstüne giyilen kısa giysi. 2. Kadın iç çamaşırı; kombinezon. 3. **Mec.** Kat, derece.

gömlek

gömmek f. 1. Toprağın içine koymak, üzerini toprakla örtmek. 2. Bir ölüyü ya da canlıyı mezarına yerleştirmek. 3. Bir cismi sıvı bir cismin içine batırmak ya da katı ve üzeri örtülebilir bir yerde açılan çukura yerleştirmek.

gömü is. Torak altına gömülerek saklanmış para ya da değerli eşya; define.

gömüt is. Ölü gömülen yer; mezar; sin.

gön is. 1. Kösele. 2. Tabaklanmış kalın deri.

gönder is. Bayrak çekilen direk.

göndermek f. 1. Bir yere doğru gitmesini sağlamak. 2. Yolcu etmek. 3. Yollamak.

gönenç is. Rahatlık içinde mutlu yaşama.

gönenmek f. Mutlu olmak, mesut olmak, rahata ermek.

gönül is. 1. Yürekte bulunduğu varsayılan duygu kaynağı. 2. İstek, arzu. • **Gönül açmak;** insanın iç sıkıntısını gidermek. • **Gönül almak;** sevindirmek; hoşnut etmek; birinin kırgınlığını giderecek ve onun hoşlanacağı yolda davranışta bulunmak. • **Gönül bağlamak;** içten severek bağlanmak. • **Gönül darlığı;** iç sıkıntısı. • **Gönül kırmak;** önemsiz bir nedenle birini çok üzecek bir davranışta bulunmak. • **Gönül yarası;** bir kimseyi ömür boyunca üzen iç acısı. • **Gönülden çıkarmamak;** sevgisi azalmadan bir kimseyi hep hatırlamak. • **Gönülden ırak olmak;** sevilmekten yoksun kalmak, birinin kendisine beslediği sevgi yok olmak. • **Gönlü çekmek;** imrenip istemek. • **Gönlü geniş;** cömert. • **Gönlü kalmak;** elde edilemeyen bir istekten vazgeçmemek; darılmak, gücenmek. • **Gönlüne göre;**

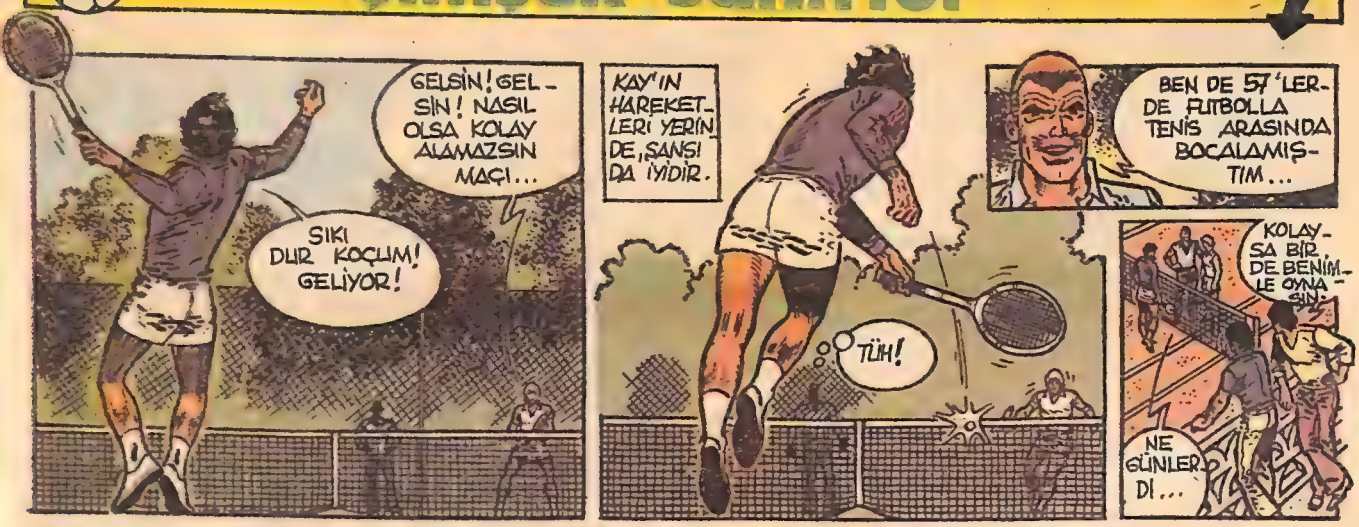
GELSİN! GELSİN! NASIL OLSA KOLAY ALAMAZSIN MAÇI...
SIKI DUR KOÇUM! GELİYOR!
KAY'IN HAREKETLERİ YERİNDE, ŞANSI DA İYİDİR.
TİH!
BEN DE 57'LERDE FUTBOLLA TENİS ARASINDA BOCALAMIŞTIM...
KOLAYSA BİR DE BENİMLE OYNASIN.
NE GÜNLERDİ...

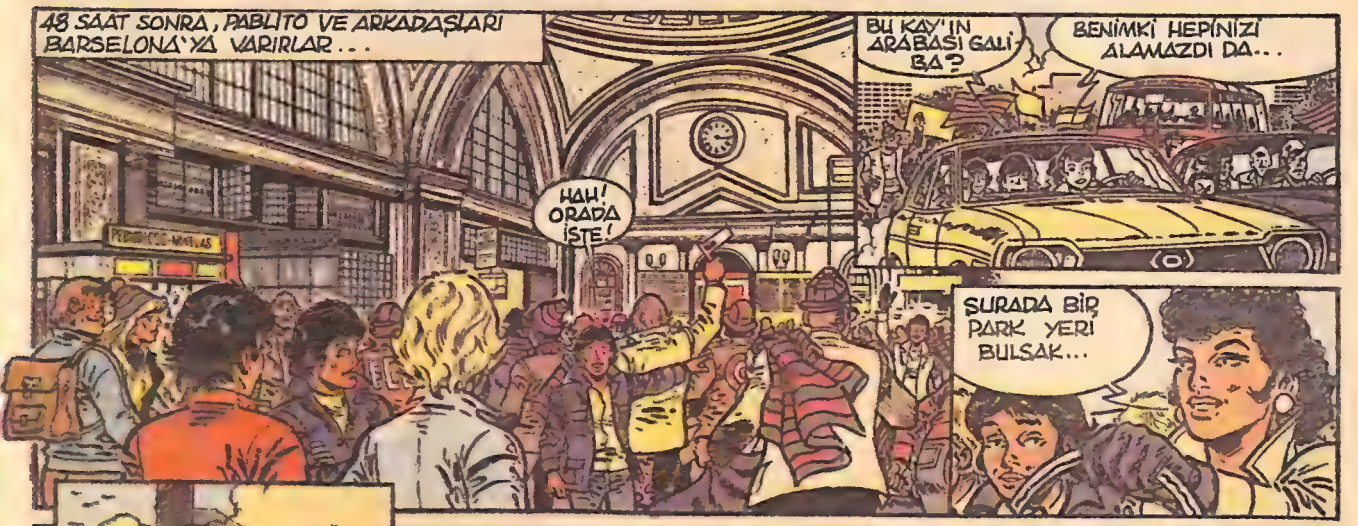
48 SAAT SONRA, PABLITO VE ARKADAŞLARI BARSELONA'YA VARIRLAR...
HAH! ORADA İŞTE!
BU KAY'IN ARABASI GALİBA?
BENİMKİ HEPİNİZİ ALAMAZDI DA...
ŞURADA BİR PARK YERİ BULSAK...

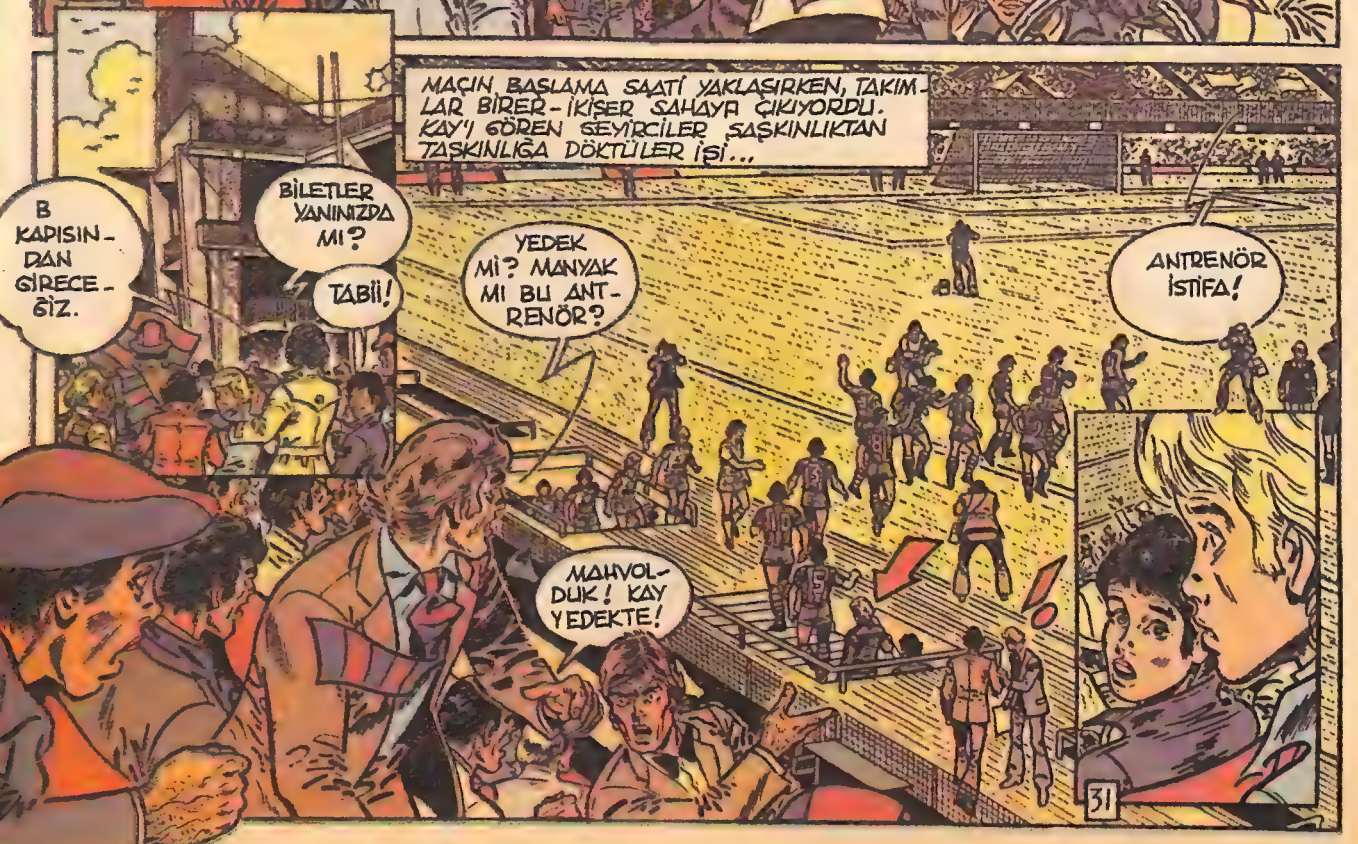
MAÇIN BAŞLAMA SAATİ YAKLAŞIRKEN, TAKIMLAR BİRER-İKİŞER SAHAYA ÇIKIYORDU. KAY'I GÖREN SEYİRCİLER ŞAŞKINLIKTAN TAŞKINLIĞA DÖKTÜLER İŞİ...
B KAPISINDAN GİRECEĞİZ.
BİLETLER YANINIZDA MI?
TABİİ!
YEDEK Mİ? MANYAK MI BU ANTRENÖR?
ANTRENÖR İSTİFA!
MAHVOLDUK! KAY YEDEKTE!
31

SEVGİLİ DİNLEYİCİLER, DUYDUĞUNUZ İTİRAZ SESLERİ BARCA ANTRENÖRÜNE YÖNELTİLİYOR ÇÜNKÜ KAY BU MAÇTA YEDEKTE...

YEŞİL SAHADAKİ ŞAŞKINLIK DA AZ DEĞİLDİ...
HAYIRDIR? İKİNCİ YARIYA MI SAKLIYORLAR?

İNŞALLAH ANTRENÖRÜN BİR TAKTİĞİDİR BU...
İNŞALLAH...
PABLITO'NUN, EPEYCE AĞIRINA GİTMİŞTİR DURUM.

TAKIMIN DİĞER YEDEKLERİ, ANTRENÖR, YÖNETİCİLER SAHA KENARINA YERLEŞTİLER.
TRRİİİİ

İSPANYOLLARIN TAKTİĞİ KALEYE DOĞRU HIZLI, BİRBİRİ ARDINA AKINLAR GELİŞTİRMEYE DAYALIYDI. MAÇ HIRÇIN BAŞLADI, HIZLI GELİŞTİ...

UZUN TOPLARIN HEPSİ DE BAŞARIYA ULAŞAMIYORDU...

KAY SAHA KENARINDA MAÇI İZLİYORDU.
YAPMA STEF! LUİS'E GÖNDERMEK NEYE YARAR?
32

BARÇA'NIN AKINLARI SERTLEŞTİ, RAKİP SAHADA TEHLİKE YARATIYOR! DÖRT GOLE ULAŞMAYA ÇABALIYORLAR AMA ÇOK ZOR...

YETER VARA! ORTAYA GEL ARTIK, HAYDİ!

VARA TOPU VİCENTE'YE UZATTI... VİCENTE'NİN SERT ŞUTU ...

...FRANSIZ KALECİNİN BACAKLARI ARASINDAN GEÇTİ!

GOOOOL

GOL, TARAFTARLARIN MORALİNİ DÜZELTMİŞTİ DOĞRUSU...

ÇOK İYİ BİR VURUŞTU DOĞRUSU!

YENECEĞİZ ONLARI!

BÖYLE DEVAM EDERSEK, BELKİ...

15. DAKİKADA BİR AKIN BARÇA SAĞ KANATTAN YE-NİDEN GELİŞTİRDİ.

PAS LAŞMA YOĞUNLAŞTI...

STEFAN TOPU KAPTI VE...

GOOL!

BARÇA

BARÇA

BARÇA

33

SÜRECEK

KUKUMAV KUŞUNUZ İÇİN NELER GEREKLİ?

Değişik renklerde karton, tutkal, makas.

KUKUMAV kuşu mu? O da ne? Bir baykuş türü, kukumav. Hani canınız sıkkın, sessiz oturduğunuzda "Ne düşünüyorsun kukumav kuşu gibi?" derler ya, o kuş işte! Haydi, kukumav kuşu gibi oturmayın da kukumav yapalım!

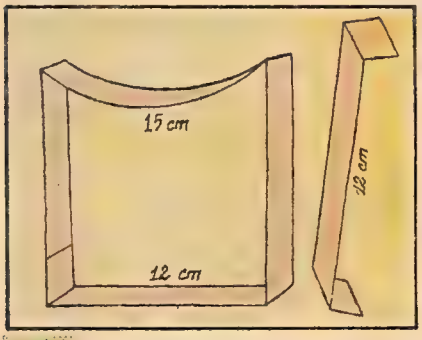

1 Kukumav için siyah karton gerekli, ebatlarını görüyorsunuz 1. şemada, yalnız dikkat edin, alt taraf 12, üst taraf 15 cm! Böylece kukumavın kulakları ortaya çıkacak, iki taraf da 12 cm değil, dikkat!

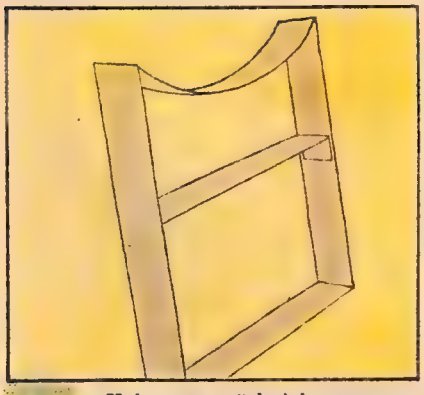

2 Kukumavın gözleriyle gagasının bulunacağı kısım, ortanın biraz yukarısında yerleştirilecek. 2. şemaya iyice bakın...

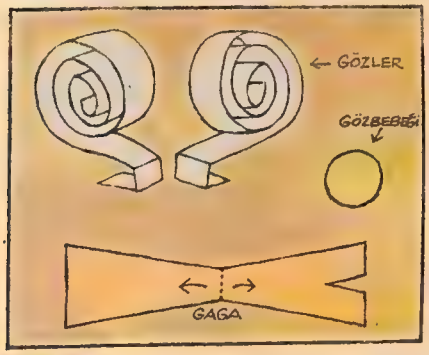

3 Sıra geldi, baygın bakan gözlere, sivri gagaya: Gözleri mavi kartondan yapalım, ince şerit kesin, kukumavın gövdesi eninde, kıvırın. Ah, o gözler! Bitti bile! Gözbebeklerini yeşil daire kesip, yapıyoruz.

El Becerileri

KUKUMAV KUŞU

4 Gaga için 3. şemaya bakın; bir tarafı kesik, çünkü oradan gözlerin S ile işaretli kısmı geçecek... 4. şemaya bakarak yapıştırın, gözleri ve burnu, kukumav şaşı olmasın!

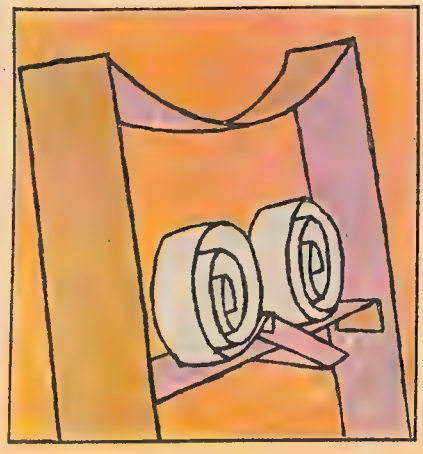

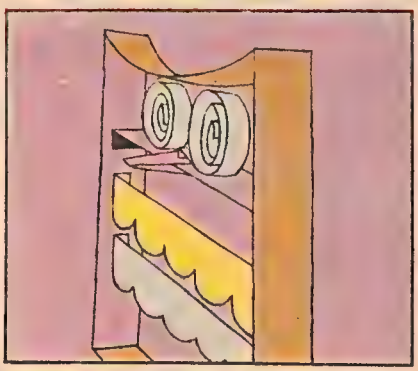

5 Yandan bir göz atınca, tüylerin nasıl yapıldığını anlamışsınızdır. Uygun göreceğiniz renklerden yapabilirsiniz tüyleri... Ayakları ise gördüğünüz gibi keserek, katlayıp elde edersiniz. Bitti kukumav! Sağa-sola salınarak, akıllı bilgiç kukumavınız kütüphanenizdeki yerini alsın, düşünmeye başlasın!

ŞURDAN! BİR SES GELDİ. SARNIÇIN KAPAĞI ÜZERİNDE YÜRÜ-YOR OLMALI.
O HALDE ONARIM ATEL-YESİNE GİZLE-NECEK.

NEDEN BU KİRALIK ADAMLAR İŞGÜZARLIKTA BİRBİRİYLE YARIŞIR ANLAMIYORUM!

AYAK SESİ! DEMEK RAİNER ATELYEYİ HAVAYA UÇURACAK YOLU BOŞALTMALI...

...VE BAY SEBAS-TİAN'IN KORUNMA-SIZ KALDIĞI VİLLAYA DÖNMELİ, SÂKİN SÂKİN!..

TUHAF! HER ŞEY SANKİ ÖNCEDEN PLÂN LANMIŞ GİBİ...

31

ÜZGÜNÜM, KISA KESMEK ZORUNDAYIM...

...SANIRIM BİR SİLÂHINIZ DAHA VAR. AYAĞA KALKIN RAİNER. BEN SİZİN SON ŞANSINIZIM. SİZİ BURADAN YALNIZ BEN SAĞ ÇIKARABİLİRİM!

NERDEN KANITLAYACAKSIN?
BAKIN DOSTUM SİZDEN YANA DEĞİLİM...
...AMA DÜK'DEN YANA DA DEĞİLİM. HATTA JANDARMA DA DEĞİLİM. ARKADAŞLARININ KİRLETTİĞİ BEYAZ BİR GEMİNİN KAPTANIYIM. YARDIMINIZLA GEMİMİ KURTARMAK İSTİYORUM!
DİKKAT ARKA...
KENDİ AYAĞINLA DÜŞTÜN!
ÜZÜLME AHBAP! GEMİNE BİR ŞEY OLMAYACAK. UFAK UFAK HASARA UĞRAYACAK.. O KADAR..!
BIRAKIN BENİ! EŞKİYA SÜRÜSÜ! SEBASTİAN MAHVOLDU! COMENCİNİ SİZİN DE HAKKINIZDAN GELECEK.
KİM DEMİŞ? YILDIZ FALIN YARIN İÇİN HİÇ DE PARLAK GÖRÜNMÜYOR!
TAMAM MI? KAĞITLARIMI GÖRDÜNÜZ MÜ? NE ZAMAN GİDİYORUZ?
BİR DAKİKA! ŞU İMZAYI BİR DAHA AT... BELKİ DE UYDURMADIR...
32
OLUR!
BUNU SİZ İSTEDİNİZ!
TUTUN! İÇERİ TIKIN, SERSERİYİ!

BACAKLARINA ATEŞ ET! SONRASI KOLAY!
ÇOK ZAYIF BE!..
OF BE ÇATTIK BELÂYA! GÜRÜLTÜDEN BOL BİR ŞEY YOK! NEO, BOZULUYOR MU YOKSA?
KAÇIRDIK!
GEREKİRSE ÖĞLEYE DEK TAKİP EDİLECEK! HEMEN ARABALARA!
BİR DAKİKA! BELKİ DE JANDARMA AVINA ÇIKAN BİR ÇETEDENDİR! OCTAVEL ARKADAŞLARI TOPLA. KIYI RADYOSUNDAN DÖRDÜNCÜ İSTASYONU AÇ, NE YAPACAĞINI SÖYLERİM..
BAŞÜSTÜNE.
JANDARMAYI PEŞİME TAKTIM AMA SEBASTİAN DENEN ADAMIN VİLLASINA NASIL SOKMALI? PRİNCE DÜŞÜNMÜŞ OLSA..BARİ...
AH! İŞTE KONUKLARIMIZ: SÖYLE ÜÇÜMÜZ KADEH TOKUŞTURALIM. EĞLENCE BAŞLIYOR
SÜRECEK

PUL

"Amerika Birleşik Devletleri" tarafından bastırılan bu pulun üzerinde sirk dünyasının yaşayan simgesi haline gelen bir palyaço maskesi vardır.

Üstte Erol Taş ve Senem Kayra. Sağda İttihat ve Terakki filminden bir görünüm.

SİNEMA TV TİYATRO

IKI YERLI DİZİ DE BEĞENİLMEDİ

ŞUBAT ayı içinde TRT Televizyonu kendi olanaklarını kullanarak hazırlattığı iki yerli diziyi gösterime koydu. Bunlardan birincisi Çarşamba geceleri izlenen belgesel tarih dizisi "İttihat ve Terakki", diğeri ise Perşembe geceleri izlenen serüven dizisi "Kefenin Cebi" ya da genel dizi adıyla "Sekiz Sütuna Manşet".

Yönetmenliğini Ziya Öztan'ın üstlendiği "İttihat ve Terakki" çıkış noktası bakımından gerçekten ilginçti, fakat sinema dili bakımından güçsüz oluşu ve hele anlatımda Türk seyircisinin çok beğendiği "Leonardo"yu anımsatması "İttihat ve Terakki"nin seyircisinde gereken olumlu notu bulmasını engelledi.

İKİNCİ yerli dizinin senaryosu ünlü şair, denemeci ve romancı Attilâ İlhan'ındı ve yönetmenliğini Hüseyin Karakaş yapıyordu. "Sekiz Sütuna Manşet"in beğenilmeme nedeni, konunun yerlilikten çok bir Amerikan polisiye dizisine yakınlığından kaynaklanıyordu. Buna karşılık, Karakaş'ın sinema dili ender rastlanır bir başarıda idi.

PLAK

Making Movies

1981'de Avrupa'da adından en çok söz ettiren topluluklardan biri olan Dire Straits, yeni albümleriyle karşımıza çıkıyorlar. Hareketli parçaların yer aldığı albümde, radyolarımızda sık sık çalınan, Skateway *adlı parça da var. Rahatlıkla dinlenilebilir.*

KİTAP

DEĞİŞİK ARKADAŞLIK

"MEKTUP ARKADAŞLARI" - İpek Ongun'un romanı. Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul. 170 sayfa, ciltli, fiyatı 175 lira.

GAZETELERDE, haftalık, onbeş günlük ya da aylık dergilerde sık sık rastlarsınız; mektuplaşmak, mektup aracılığında arkadaşlık bağları kurmak isteyenler bu sütunlara yazarlar. Özelliklerini, tutkularını, beğendikleri ögeleri belirtir, bu niteliklere sahip insanlarla arkadaşlık yapmak istediklerini belirlerler.

Böylece mektupların aracılığında bir arkadaşlık kurulur ve bu sürer gider. Yazar İpek Ongun da bu konuya eğiliyor "Mektup Arkadaşları"nda. Mektuplaşarak arkadaşlık kuran çocukların bir bölümünü ele alıyor ve aradaki bağın ne denli güçlendiğini sergiliyor.

İlginç bir konu. Başarılı bir çocuk romanı denemesi.

Gavin MacLeod ve yeni rol arkadaşları (altta).

AŞK GEMİSİ'NDE YENİ BİR İSİM

FİLM yapımcıları, televizyonun sevilen dizilerinden olan "Aşk Gemisi"nin mürettebatına yeni bir oyuncu katılacağını söyleyince, Kaptan Stubing rolünü üstlenen Gavin MacLeod önce biraz tedirgin oldu. Haklıydı! Çünkü yıllardan beri, aynı dizide başrolü kendisi oynamıştı. Yeni biri onun ününü sarsabilirdi.

Ama, Kaptan Stubing boşuna telaşlanıyordu. Çünkü yeni oyuncu bir insan değil, "Benji" adında sevimli bir köpekti.

Yeni rol arkadaşının bir köpek olduğunu anlayan Gavin MacLeod, hemen Benji'yi biraz severek kendine alıştırdıktan sonra, onunla bir de fotoğraf çektirmeyi unutmadı.

Jean-Paul Belmondo

BELMONDO'NUN SİNEMADA 25. YILI

FRANSIZ sinemasına **"Yeni Dalga"** akımıyla birlikte birçok yeni oyuncu ve yönetmen de girmişti. Bunlar arasında Bardot, Deneuve, Delon ve başkaları oyuncu; Truffaut, Cayatte, Malle ve başkaları da yönetmen olarak yerlerini almışlardı.

Bardot yaşlandı; oyuncuların yanı sıra birçok ünlü yönetmen ya sinemayı bıraktılar ya da yaşama gözlerini yumdular. **"Yeni Dalga"** oyuncuları içinde iki sanatçı, Alain Delon ile **Jean-Paul Belmondo** ayakta kalmasını bildiler.

Belmondo geride bıraktığımız Şubat ayında sinemadaki 25. yılını da doldurmuş bulunuyor. Belmondo, anımsanacağı gibi, bundan 25 yıl öncesinde Truffaut'nun yönetmenliğini yaptığı **"Soluk Soluğa"** filmiyle sinema yaşamına girmiş ve hemen seyircinin ilgisini toplamıştı.

KISA KISA

• **Beatles'ların davulcusu** Ringo Star, üç yıl önce "Caveman - Mağara Adamı" filminin çekimi sırasında tanışıp sonra da evlendiği oyuncu Barbara Bach'tan şu günlerde ayrılacak. Nedeni, Ringo Star'ın bir ruhsal bunalım geçirmesi ve bu yüzden de yalnız kalmayı yeğlemesi imiş.

CEMİL SOĞUKÇELİK

SATRANÇ KÖŞESİ

FİLLER

Beyaz tarafın g4'deki beyaz fili karşı tarafın d7'deki erini tehdit etmektedir. d7'deki er, aynı zamanda c5'de bulunan veziri, rakibi g4'de bulunan filin hücumundan korumaktadır. Siyah tarafın c6'de bulunan siyah karedeki fili beyazın e3'de bulunan erini tehdit etmektedir. Fakat bu er, şah tarafından korunmaktadır. Beyazın veziri e3'de bulunan erden uzaktadır ve aynı hat üzerinde değildir.

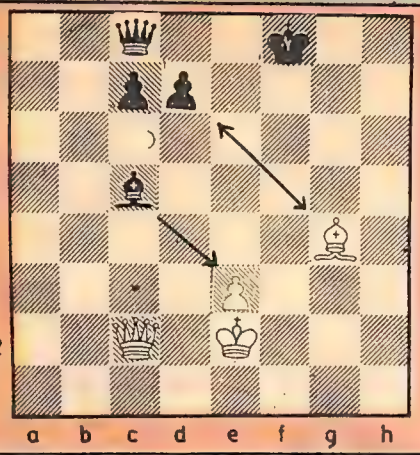

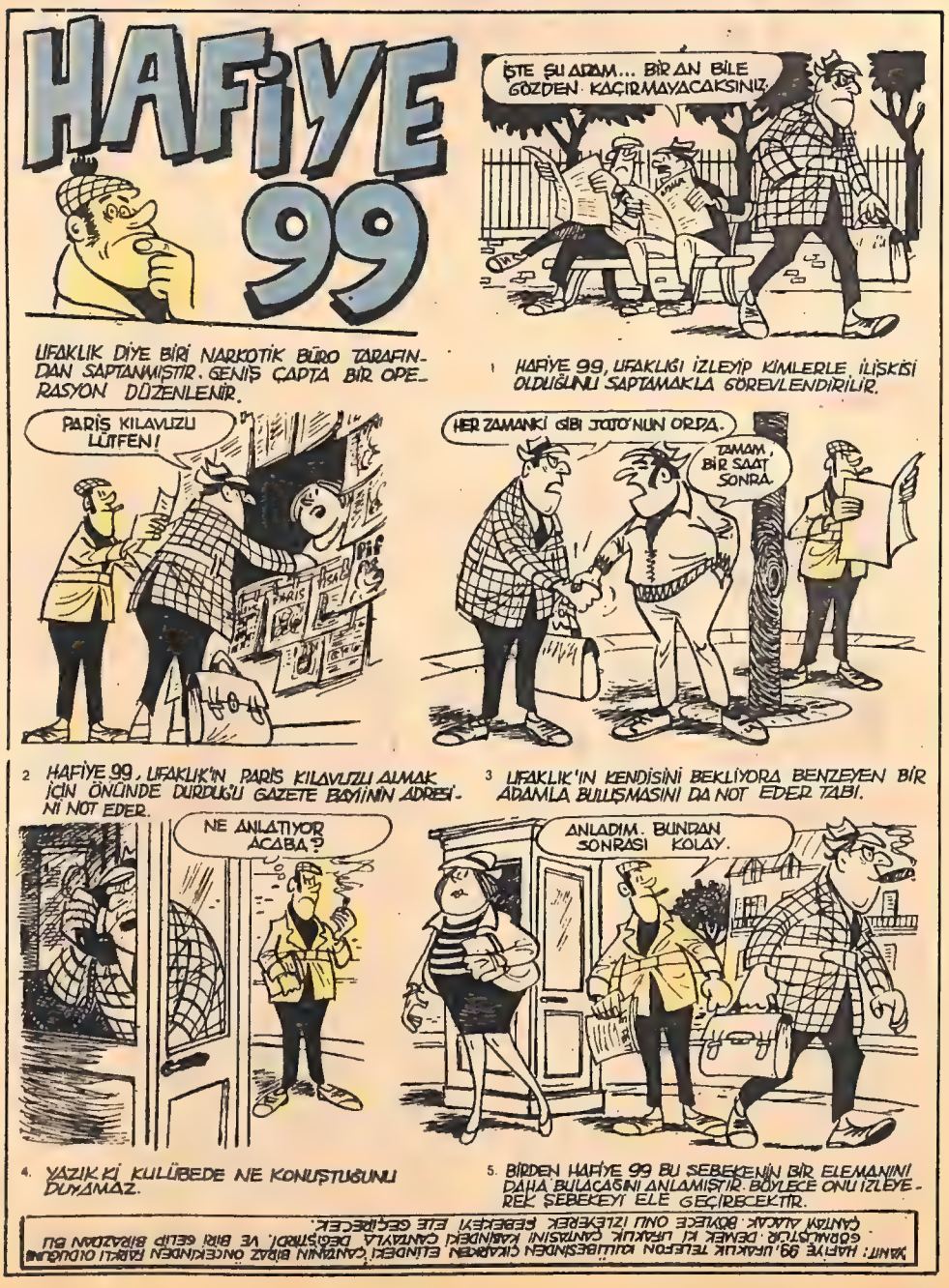

Resimler: Nural BİRDEN

CELÂL ÖZCAN'ın Bir Hikâyesi

ÖZGÜRLÜK HEPİMİZİN

BURASI Ocaklar köyü. Yaz dinlencesi için az rastlanan güzellikte bir kıyı yeri. Yalnız 'insanlar'mı akıllı sandınız? Öyleyse yanıldınız demektir. Bizler, biz çekirgeler de yaşanacak yerleri iyi biliriz. İnsanın değil ki bu dünya. Ne dersiniz, yanılıyor muyum? Her şey, ama her şey salt 'insan için'mi yaratılmış? Bana sorarsanız, tek tümceyle, evet evet tek sözcükle oluşmuş tümceyle yanıtım hazır: "Hayır".

Benim dedemin dedesi, dedem, babam, annem, teyzelerim, dayılarım, yeğenlerim bu çevrede doğmuşlar, buralarda yaşamışlar; işte, bizler de yaşayıp gidiyoruz.

Bir göçmen kuştan öğrendim, der ki: "Yurdun birçok yerini dolaştım, ah, ah ne yazık ki, birçok kıyı, birçok deniz pislikten geçilmez durumda. Oysa sizin yaşadığınız yer bir cennet. Denizin'z mavinin en güzelini giyinmiş. Gökleriniz güneşin en parıltılı ışıklarıyla donanmış. Kıyıya bakan dağ yamaçlarınız yeşilin en canlısıyla şenlikli, büyüleyici. Öyle şanslısınız ki, ah ah, biz de hep buralarda yaşa yabilsek."

'İnsanlar' artık iyice anladım, bu dünyanın en akıllı yaratıkları. Fırsatını bulup bizim bu kıyıyı gezmeye gelenler az değil. Keşke gittikçe kalabalıklaşmasa. İnsan akını bir yerde dursa. Evler, villalar, çadırlar, gazinolar ve daha niceleri bizi de düşünebilen bir aşamada duruverse. "Artık tamam, bu kıyı, bu köy daha fazlasına dayanamaz." deniverse.

Bu kaygım nereden mi? Sizlere nasıl anlatsam? Ah, nasıl söylesem?

Geçtiğimiz yaz dinlencesini unutacağımı sanmıyorum.

Buraya nice insanlar geldi gitti. Hele nice gençler, çocuklar bizim kıyılarımızı şenlendirip, hepimizi onurlandırdı. Bir çekirge aklı hepsini anlatmaya yeterli mi? Ne olur, anlatmakta kusur işlersem beni bağışlayınız.

AH, ah kardeşlerim, bu geçen yaz bir değişik, bir ilginç yazdı ki, anlatamam. Yıllardır gelen gidenler gördük, büyüklerimizden de duyduk. Ama bu yaz özellikle benim de tanışıp onurlandığım biri vardı, hiç unutamıyorum: Yeşim.

Ben, rengimi denizin mavisiyle, kıyıya bakan dağların yeşilliğinden aldım. Yeşil bir çekirgeyim. Söz aramızda, bu Yeşim'le benzeşen bir yanımız var: Onun da gözleri yeşil. Yalnız yeşil değil, o güzelim gözlerde maviden de izler var. Demem o ki, ben, doğdum doğalı, buralarda yaşadım yaşayalı, bu denli güzel, bu denli akıllı bir kız görmedim. Bir de devingen ki sormayın. Yerinde duramıyor. Ya eğlenecek bir şeyler arıyor, ya da böcek, kelebek, çekirge sevgisinden olacak, ailesinin öteki bireyleri denize girerken o, yani Yeşim, çalılıklarda, çiçeklerin arasında, yeşillikler içinde koşuşup duruyor. Biz küçük hayvanlar için bir 'insan' kardeşin böyle, aramızda dolaşması, bizlerle ilgilenmesi elbet büyük bir zevk.

Amaaa, sizlere nasıl söylesem, nasıl anlatsam?..

Sesi bülbül dostumuz kadar tatlı, yüzü deniz ve gök kadar güzel, devinişleri bir 'çocuk'tan umulan ölçüde canlı ve sevimli bir kızdı Yeşim.

AMAAA, sizlere nasıl söylesem, nasıl anlatsam? İşte asıl sorun burada:

Annesi, babası, kendisi kadar güzel ablası denize giriyor, elbet girecekler. Bu kıyıya hangi nedenle gelmişlerdi? Güneşlenmek ve yüzmek için değil mi?

Yeşim'e gelince, onun işi gücü bizlerle oynamak.

Ay ne sevimli şey!..” diye, önce benim teyzemin kızına uzattı elini. Tutamadı. Hepimiz kahkahayla gülüştük. Acaba duydu mu?

Sonra, beni gördü. Yakınımda bir ağustosböceği arkadaşım yeni bestelediği bir şarkıyı söylüyordu. “Dinle bak, bakalım beğenecek misin?” demişti bana. Onu dinliyordum. Şarkı, türkü gibi güzel ezgileri çok severim. Ağustosböceğinin yeni bestesini merakla dinlemeye koyulmuştum. İşte o sırada bir insan elinde tutsak olma şanssızlığına uğradım. Yumuşacık, bembeyaz, sıcacık bir eldi bu.

“Yeeeşiiim!.. Hadi sen de gel, deniz çok güzel, gelsene!..” diye bağıran meğer ablası Özlem’miş. Şöyle yan gözle baktım, içimden, bu Yeşim’in beni bırakıp denize girmesini öyle istedim ki... Sonra bu istekten vazgeçtim. Çünkü Yeşim, beni okşuyor, seviyordu. Kanatlarımı, başımı yokluyor, sırtıma yumuşacık parmaklarını sürüyordu. Her şeye karşın korkuyordum ondan. Ya bi de sıkıverip beni öldürürse diye.

İşte kanadımın biri yara aldı. Onun gücüne dayanabilir miyim ben? İşte, gözüme bir ağrı girdi... Ne olur daha dikkatli tutsa elinde. Bağırıyorum, duymuyor. Bir fırsat bulsam, fırlayıp kaçacağım. Tetikteyim.

DENİZDEKİLER dışarı çıktılar. Havlularıyla kurundular. Kumlara oturdular. Yeşim’e seslenen gene ablasıydı: “Bıraksana o zavallıyı. Bırak bildiğince, özgürce yaşasın... / Yeşim, bir bana bir onlara bakıyordu. Annesi kaynamış mısır çıkardı çantasından: “Çocuklaaar!..

SÜMÜKLÜBÖCEK

Acaba yaşayabilir mi,
Bu küçücük hayvanın
Evini alırsak sırtından?

Temizliği bilmemiş de,
Mendiliyle silmemiş de,
Düşmüş kimin burnundan?

Remzi TÜFEKÇİ

Haydi gelin, mısırlarınız sizi bekliyor...” dedi. / Meğer Yeşim mısırı çok seviyormuş. Hevesle annesine bakarken parmağı gevşedi, ben de fırsatını bulup fırladım kaçtım.

Bir yabangülünün üzerine konmuştum. Yakınımda bir saka kuşu “Cik cak, cak cuk...” diye ötüyordu.

Bizim dayı oğlu Çokzıplar yanıma geldi. “Geçmiş olsun.” dedi.

“Sağol.” dedim. “Sağol, bu kız var ya Çokzıplar, aslında iyi bir çocuk. Ama, kendi zevki için bizim de canımız olduğunu unutuveriyor.”

“Artık sorun kalmadı, üzülme, kaçtın ya...” dedi.

“Öyle ama, baksana şuna, peşime düştü. Bensiz edemiyor. Yalnız çekirge değil, kelebekleri de yakalamak istiyor.”

O sırada Albenek kelebek bana seslendi:

“Geçmiş olsun arkadaş.”

“Sağol.”

Albenek kardeşim benim kurtuluşuma sevinmişti ama, Yeşim o sırada çalılığa dalmış, kelebek dostumu yakalamaya çalışıyordu. Annesi, ablası, arkadaşı Utku, Bülent durmadan bağırıyorlardı:

“Yeeeşiiim, yaralanacaksın! Girme çalılığa... Yeşiim!.. Dön geriii!..”

Albenek bir sıçrayışta yanıma geldi.

“Hey Yeşilcek kardeş, şu kıza acıyorum, anlıyor musun? Bir yerine diken batacak... Keşke geri dönse...”

“Ne yapayım kardeşim, ona çekirge diliyle seslenemem ki... Ne anlar benim dilimden? Bak, annesi, babası, arkadaşları sesleniyor; duysun, dönsün geri...”

İşte o sırada bir çığlık:

“Anneee!.. Ay eliiimm!..”

BAĞIRAN Yeşim’di. Gücüm yetse, bir sıçrayışta yanına varır onu kurtarırdım. Ama benim çekirge gücüm ne ki!.. Hem, demingene bu kız beni tutarken bir kanadımı hafifçe sakatladı. Beni sevdiğini sezmeseydim hakkında bu denli güzel duygular beslemezdim inanın. Şimdi gözyaşlarımı neyle sileyim? Ellerim mendil tutmuyor ki. Deminki korkum, titremelerim bir türlü geçmiyor. Ah Yeşim, ah... Düşünsene, seni de çok korktuğun bir başka yaratık tutup eline alsa, sıkıp bir yerini sakatlasa, ister misin? Bak işte, bir küçücük diken elini sakatladı diye çığlığı koparıverdin. Senin sakatlanman bizi de üzdü. Hadi dön geri, insan gibi, akıllıca, özgürce yaşamana bak. Bırak biz de şu güzel doğada istediğimiz gibi rahatça yaşayalım. O zaman dünya daha güzel, yaşamak daha anlamlı olur, inan.”

Ben kendi kendime bunları söylerken, Albenek kelebek havada taklalar atıyor, ‘aah, vaah’ diyerek sızlanıyordu. Albenek kelebeğin duyabildiğim son sözleri beni de bayağı duygulandırdı:

“Biliyor musun Yeşilcek kardeş, şu kız gerçekten çok şeker. Hani, bilsem ki bana bir şey yapmayacak, gider yarasını öperdim onun. Öper keserdim kanamasını. Ah, bilsem ki bana bir şey yapmayacak!.. Bilsem ki tutsak etmeyecek beni, özgürce gezinmelerine, oradan oraya tatlı tatlı uçuşmalarıma karışmayacak...”

Albenek kelebek havada taklalar atıyor, ‘ah, vah,’ diyerek sızlanıyordu...

CİM CİME

BİRİYLE KARŞILAŞINCA NİYE "GÜNAYDIN" DEDİĞİMİZİ ANLAYAMIYORUM. GÜNLER AYDIN OLSUN DA GECELER OLMASIN MI? SONRA YARIN NE OLSUN? GELECEK HAFTA. GELECEK AY NE OLSUN? AYDIN OLMASIN MI? EN İYİSİ "HEPAYDIN" DEMEK DEĞİL Mİ?

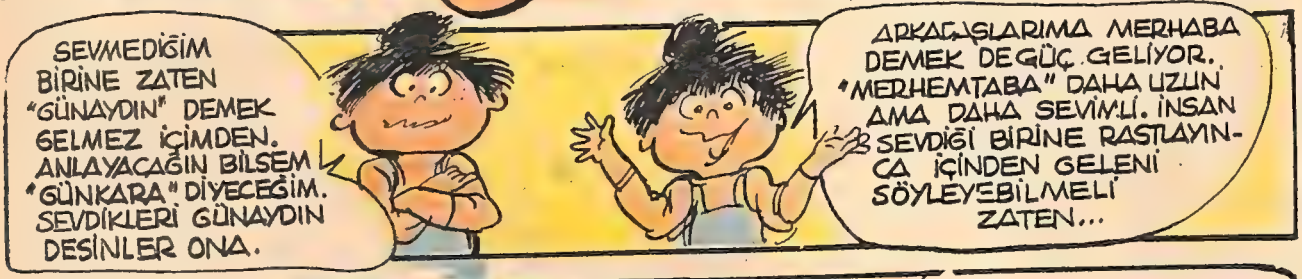
SEVMEDİĞİM BİRİNE ZATEN "GÜNAYDIN" DEMEK GELMEZ İÇİMDEN. ANLAYACAĞIN BİLSEM "GÜNKARA" DİYECEĞİM. SEVDİKLERİ GÜNAYDIN DESİNLER ONA.
ARKADAŞLARIMA MERHABA DEMEK DEĞÜÇ GELİYOR. "MERHEMTABA" DAHA UZUN AMA DAHA SEVİMLİ. İNSAN SEVDİĞİ BİRİNE RASTLAYINCA İÇİNDEN GELENİ SÖYLEYEBİLMELİ ZATEN...

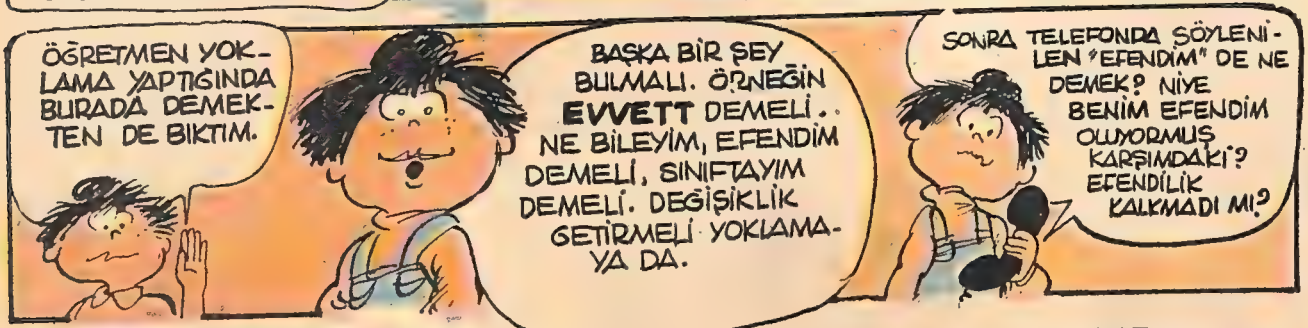
ÖĞRETMEN YOKLAMA YAPTIĞINDA BURADA DEMEKTEN DE BIKTIM.
BAŞKA BİR ŞEY BULMALI. ÖRNEĞİN **EVVETT** DEMELİ.. NE BİLEYİM, EFENDİM DEMELİ, SINIFTAYIM DEMELİ. DEĞİŞİKLİK GETİRMELİ YOKLAMAYA DA.
SONRA TELEFONDA SÖYLENİLEN "EFENDİM" DE NE DEMEK? NİYE BENİM EFENDİM OLUYORMUŞ KARŞIMDAKİ? EFENDİLİK KALKMADI MI?

...ALO DA ÖYLE HİÇ BİR ANLAMI YOK. NE ALOSU. ALO DENDİKTEN SONRA LALO DA DENİLEBİLİR. LOLO, LALA DA GÜZEL. BAŞKA ŞEYLER DE UYDURABİLİRİZ. TOTO, KOKO GİBİ. NİÇİN OLMASIN?
TEŞEKKÜR EDERİM DE NE OLUYOR PEKİ? YA KARŞIMIZDAKİ HAYIR HİÇ BİR ŞEY EDEMEZSİN DERSE N'OLACAK? NASIL EDİLİR Kİ TEŞEKKÜR?
BİRİSİ GÜZEL BİR ŞEY VERİNCE NE DEMELİ BİLİYOR MUSUNUZ?
YAŞSAA!

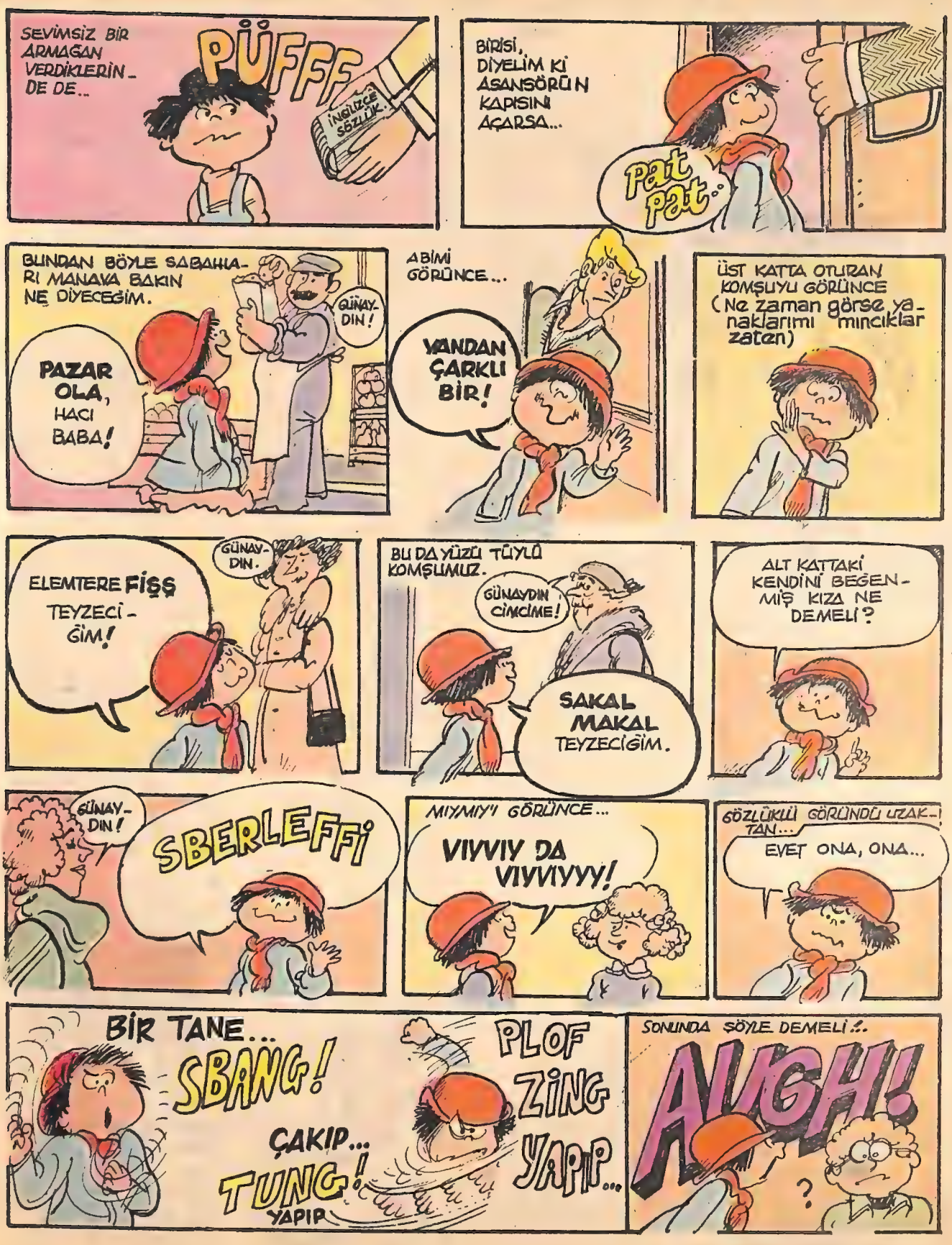
SEVİMSİZ BİR ARMAĞAN VERDİKLERİN-DE DE..
PÜFFF
İNGİLİZCE SÖZLÜK
BİRİSİ, DİYELİM Kİ ASANSÖRÜN KAPISINI AÇARSA...
pat pat..
BUNDAN BÖYLE SABAHLARI MANAVA BAKIN NE DİYECEĞİM.
GÜNAYDIN!
PAZAR OLA, HACI BABA!
ABİMİ GÖRÜNCE...
YANDAN ÇARKLI BİR!
ÜST KATTA OTURAN KOMŞUYU GÖRÜNCE (Ne zaman görse yanaklarımı mıncıklar zaten)
ELEMTERE FİŞŞ TEYZECİĞİM!
GÜNAYDIN.
BU DA YÜZÜ TÜYLÜ KOMŞUMUZ.
GÜNAYDIN CİMCİME!
SAKAL MAKAL TEYZECİĞİM.
ALT KATTAKİ KENDİNİ BEĞENMİŞ KIZA NE DEMELİ?
GÜNAYDIN!
SBERLEFFİ
MIYMIY'I GÖRÜNCE...
VIVVIY DA VIVVIYYY!
GÖZLÜKLÜ GÖRÜNDÜ UZAKTAN...
EVET ONA, ONA...
BİR TANE...
SBANG!
ÇAKIP...
TUNG!
YAPIP
PLOF
ZİNG
YAPIP...
SONUNDA SÖYLE DEMELİ:..
AIUGH!
?

KURTLAR VE GEYİKLERİN SAVAŞI

BİR Mayıs günü öğleden sonra Teksaslı çiftçi Dc. White, atla ilerlerken uzaktaki ovadan bir toz bulutu yükseldiğinin farkına vardı. Çiftçinin gördüğü manzara çok acıklıydı. İri bir kurt daireler çizerek koşuyor ve dişi bir geyik de onun ardını bırakmıyordu.

Dc. White, bu kurdun geyiğin yavrusunu yakalamak isterken ana geyiğin saldırısına uğradığını anlamıştı. Kurt, uzaktaki ormana doğru koştuğu takdirde geyiğin ona yetişeceğini bildiğinden ve geyiğin güçlü ön ayaklarının vuruşuna uğramak istemediğinden, onu bir kaktüsün etrafında döndürerek yormak istiyordu.

KÜÇÜK geyik yavrusunun yerden kalkıp sendeleyen adımlarla anasına doğru koşması, geyiğin gayretini artırmıştı. Yavru geyik ön ayaklarıyla kurdun arkasına çullanarak onu yere devirdi. Kurt hemen doğruldu ama, arkası kan içinde kalmıştı. Bu arada ana geyikten kuvvetli bir de çifte yedi. Bu kez ağzı kan içinde kalmıştı. Ümitsizce yavru geyiğe saldırıp ısırmaya yeltendi. Boşuna ama... Dişleri dökülmüştü! Geyik, hasmını öldürmek için yeniden saldırıya geçti. Önündeki kaktüsü sıçrayıp aşarak kurdun üstüne atladı. Bacakları kurdu çekiç gibi dövüyor, vücudunda yaralar açıyordu. Tam bu sırada o görkemli boynuzlarıyla baba geyik çıktı ortaya. Korkunç bir hızla kurdun üstüne atılıp hayvanı boynuzladı. Kurt, dört-beş metre öteye cansız yığılıp kalmıştı. Küçük geyik yavrusu bir süre ölü kurdun çevresinde oynadı, daha sonra ormana doğru ilerleyen ana ve babasının ardına takıldı.

YÜKSEK ATLAMADA ATLARIN REKORU

1925 yılında İngiliz Kolombiya'sında düzenlenen bir yarışmada "Barra La" adındaki at, üstündeki 16 yaşındaki jokeyle birlikte 2.4 metre yüksekliği aşmıştır.

TEK BOYNUZLU GERGEDANLAR

Evet, tek boynuzlu gergedan da vardır. Afrika'da yaşayan gergedanların aksine yalnız tek boynuzu olan 60 kadar gergedan günümüzde Cava'da yaşamaktadır. Eskiden çok raslanan bu hayvanın soyunun bu denli azalış nedeni, Cava yerlilerinin tek boynuzlu gergedanın derisinin büyülü olduğuna inanmaları ve bu yüzden onu avlamalarıdır. Günümüzde Cava yöneticileri, tek boynuzlu gergedanları koruma altına almış ve avlanmalarını kesinlikle yasaklamıştır. Boynuzlarının dışında Cava gergedanlarının Afrika gergedanlarından hiçbir farkı yoktur.

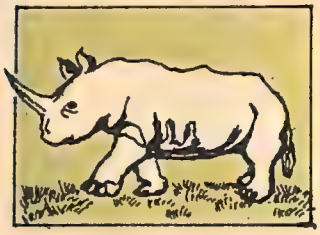

ALTIN VERGİSİ

DOKUZUNCU yüzyılda İrlanda'da her ev sahibi yılda bir ons altın vergi vermek zorundaydı. Danimarkalı Vikingler bu yöntemi yaklaşık 13 yıl kadar uygulayabildiler. Ta ki büyük bir kıyıma kadar...

DANSÖZ HEYKELİ

Dünyanın en ünlü dansözlerinden Katherine Denham, kendisine bu ölmez ünü sağlayan bacaklarının anısına heykel yaptırdı. İki güzel bacağı gösteren bronz heykel, dansözün doğduğu ülke olan Haiti'de büyük bir törenle bir alana dikildi.

BUZ VE İNSANLAR

Ortalama ağırlıkta bir insanı, 4 cm. kalınlığındaki bir buz tabakası kaldırabilir, yani insanın ağırlığına dayanabilir, kırılmaz. 11 cm. kalınlığındaki bir buz tabakası ise bir atlıyı kaldırabilir. Buzun kalınlığı 46 cm'yi geçerse üzerinden bir demiryolu bile geçebilir!

SORULU CEVAPLI

— Roma efsanesine göre kurt tarafından büyütülen iki çocuğun adları nedir?
— Romüs ve Romülüs!

— Arka arkaya uçabilen tek kara kuşu hangisidir?
— Arı kuşu!

— Şair Nedim kaçıncı yüzyılda yaşadı, İstanbul'un hangi semtinde oturdu?
— Şair Nedim 17. ve 18. yüzyılda yaşadı, İstanbul'da Beşiktaş'ta oturdu.

— Kristof Kolomb, Amerika kıtasına ayak basmış mıdır?
— Hayır!

— Nobel edebiyat ödülünü kazanan birer Norveçli, İsveçli, İtalyan ve Amerikalı kadın kimdir?
— Sigrid Undset, Selma Lagerlöf, G. Delledda, Pearl Buck!

— Bal arılarının kaç kanadı vardır?
— Dört!

— 25 kuruşta kaç on para vardır?
— Yüz tane!

— Aslan Yürekli Rişar hangi Haçlı seferine katıldı?
— Üçüncü!

AMBAR 40 AMBAR

BALIKLAR UYURLAR MI?

Bütün canlılar gibi elbette balıklar da uyurlar... Ama gözleri açık olarak...

Balıklar ağlar mı? diye sorulacak olursa? Hayır, balıklar ağlamazlar, çünkü göz bezeleri olmadığı gibi, her bir yanı su olan ortamda herhalde gözyaşı dökmek gereğini duymazlar.

EN BÜYÜĞÜ...

Avrupa'da yaşayan en büyük memeli hayvan, günümüzde ancak yüz kadarı kalmış olan Avrupa bizonudur... Tabiî hayvanat bahçesindeki filleri saymıyoruz.

Deniz altındaki dağlar

Denizlerin altında, karadakilerden çok daha büyük sıradağları vardır. En büyük sıradağ Atlantik Okyanusu'nun dibinde bulunan ve kuzeyde Iceland'dan, güneyde Antarktika'ya kadar uzanan sıradağdır. Bunların yüksekliği bazı noktalarda 6000 metreyi aşar. Himalaya sıradağlarının on kat uzunluğundaki bu dağlara "Mid-Atlantik" adı verilmektedir. Büyük Okyanus'ta da buna benzer sıradağlar vardır.

En derin maden kuyusu

Amerika'da Batı Virginia'da yeryüzünden 2300 metre derinliğe açılmış olan maden kuyusu, yeryüzünün en derin maden kuyusu sayılmaktadır. Kuyunun en dip kısmındaki sıcaklık 72 derecedir...

MİMAR MÜHENDİS KARINCALAR

KARINCALAR dünyasının en becerikli sahibi, en çalışkan işçisi, kalfası, mimarı ve de mühendisi beyaz karıncalardır. İşin garibi bunların hepsi kör ve çoğu da kanatsızdır. Bütün bu zorluklara rağmen görevlerini büyük bir hızla başarırlar. Önce salyalarıyla toprağı karıştırıp bir macun yaparlar. Sonra öylesine sağlam bir evin yapımına girişirler ki, zorlanmadıkça yıkılmaz. Bunun içinde bir milyon kişiden oluşan pek kalabalık bir aile barınır. Beyaz karıncalar bununla da kalmaz. Sürekli olarak evlerine kaleler ilâve eder ve yiyecek taşırlar. Toprağı altüst ettikleri için beyaz karıncalar çiftçiler tarafından da çok sevilirler. Ama, bazıları bir eve yerleşip orda oturanları rahatsız ettiklerinden de hiç sevilmezler... Onları öldürücü en büyük silah gazyağıdır.

DÜNYA KUPASI

(1930-1982) Kahraman BAPÇUM 11

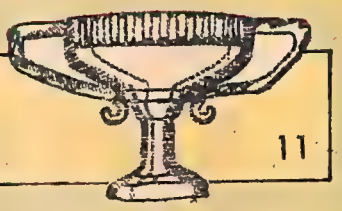

YEŞİL SAHALARA DÖNÜŞ

Sonra Amerika ve Japonya'nın da karışması ile korkunç savaş yeryüzünün hemen her yanını sardı.

Yeşil çimenler üzerinde, meşin topu kovalayarak, insanca çekişmelerin en güzelini, spor karşılaşmalarını yapmak için 1942'de buluşmaları gereken dünya gençleri şimdi dünyanın her bucağında birbirlerini öldürüyorlardı.

Savaş 1945'de bitti. Ama cephelerde ve cephe gerilerinde ölen milyonlarca insanın ötesinde, sakatlıktan, açlıktan, evsiz barksız kalmış olmaktan yüzmilyonlarca insan da ıstırap çekmekteydi. Doğal olarak futbolcuların 1946'daki buluşması da yapılamadı.

Ve 1948'de, savaşın en büyük sıkıntılarını çekmiş, hava bombardımanlarıyla en fazla yakılıp yıkılmış olan Londra kenti tıpkı Dünya Kupası gibi iki kez yapılamayan Olimpiyat oyunlarını düzenlemek yükünü aldı ve bunu başardı da...

Öyleyse Dünya Kupası'nın dördüncüsünü 1950'de düzenlemek için hiçbir engel kalmamış oluyordu. Acılı günler geride kalmıştı, şimdi dünya gençleri yeniden yeşil sahalarına ve sevgili meşin yuvarlaklarına dönebilirlerdi.

Gelecek Yazı:
Finallere Katılmaya Hak Kazandık Ama...

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

SAYI:11

Genç gazeteciler! «Yeni Gazete»ye, çevrenizi çevrenizdeki ilginç olay ve kişileri anlatan yazı ve fotoğraflarınızı bekliyoruz.

YENİ GAZETE

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

ARTIK BAŞARILI KOMPOZİSYON YAZACAKSINIZ!

SABAHAT EMİR'in

1. Atasözleri ve Vecizelerin Açıklamaları, 2. Kompozisyon Yazma Sanatı, 3. Deyimler Sözlüğü, 4. Mektup Yazma Sanatı, 5. Ağlayan Soyları (Hikâyeler), 6. Resimli İmbokul Sözlüğü

Bütün kitapçılarda

ÖDEMELİ İSTEME P.K. 238 Beyoğlu/İSTANBUL

Son Üç Yılın Bilançosu: 14 bin 488 ölü

TRAFİK KAZALARINDA HER GÜN 13 YENİ KURBAN VERİYORUZ

1978-80 Yılları arasında meydana gelen kazaların maddi zararı ise 4 milyar 289 milyon lirayı aşıyor...

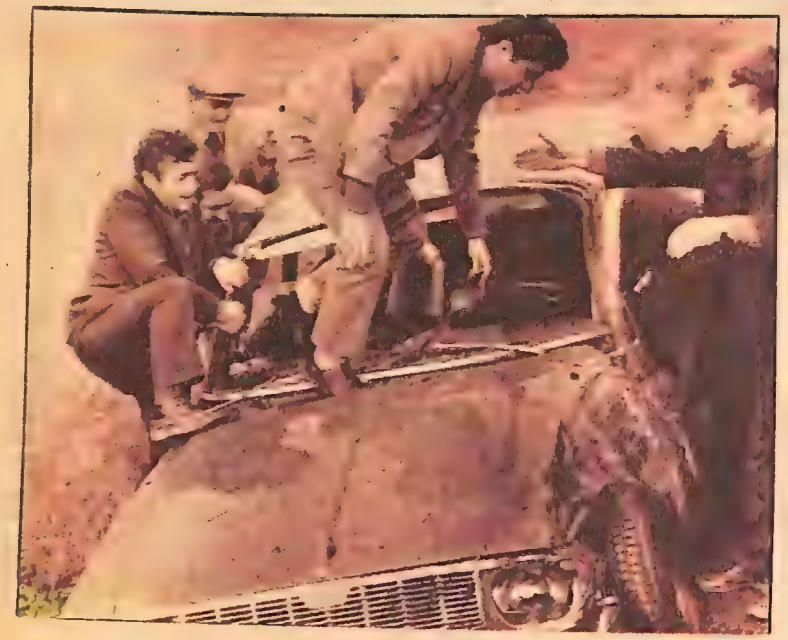

TÜRKİYE'de trafik kazalarında günde ortalama 13 kişinin hayatını kaybettiği ve yine günde 39 milyon 173 bin 358 liralık maddî zarar meydana geldiği bildirildi.

1978-1980 yılları arasında geçen son üç yıllık dönemde 14 bin 488 kişinin öldüğü, 13 bin 614 trafik kazasında maddî zararın 4 milyar 289 milyon 483 bine ulaştığı belirlendi. Yetkililerin verdiği bilgiye göre, aynı dönem içinde meydana gelen yaralanma olayı ise 90 bin civarında. Yapılan hesaplar sonucu günde 13 aile ocağında yas tutulduğunun ortaya çıktığını ifade eden ilgililer, ölenlerin sayısının, her üç yılda ülkemizde bir şehrin haritadan silinmesi demek olduğunun belirlendiğini açıkladılar. Trafik kazalarında ölenlerin sayısı itibariyle dünya ülkeleri içinde en başta geldiğimizi belirten ilgililer açıklamalarında, **"Trafik kazalarındaki zayiat bilançosu birçok savaşların kayıplarını fersah fersah geride bırakır. Bu yüzden trafik belasına dur demeliyiz. İşin ucunu bırakmamalı. Türk milletinin umutsuzluğa kapıldığını savaşlarda silahını teslim ettiğini tarihler yazmamıştır. Bu belâya karşı koymak sanıldığı kadar zor değildir"** dediler.

BİZ DE BİLGİSAYAR ÜRETEBİLİYORUZ

TÜRKİYE'de de bilgisayar üretimi gerçekleştirildi. Hacettepe Vakıfları tarafından kurulan Biltel: Fabrikası'nda üretilen bilgisayarlarda yüzde 50 yerli malzeme kullanılıyor.

Biltek Genel Müdürü Zafer Kurdakul, Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilen bilgisayar üretimi konusunda şunları söyledi:

"İlk etapta yılda 240 bilgisayar üreteceğiz. Bu üretimle yılda 300 milyon liralık döviz tasarrufu sağlanacak."

200 milyon lira yatırımla gerçekleştiriten fabrika, Batı Alman Kienz le lisansı ile 3 tip bilgisayar üretecek. Bu bilgisayarlar muhasebecilik, personel işleri, bordro hazırlanması, üretim ve işgücü planlamaları, bankacılık, sigortacılık, vergi işlemleri ve küçük bilgi bankası gibi alanlarda kullanılabilecek.

«OKUMUŞ İŞÇİ» SAYISI ARTIYOR

INGİLTERE'DE TELEVİZYON YILDIZI OLAN ERKAN MUSTAFA:

«ŞİŞMAN OLMAKTAN MUTLULUK DUYUYORUM»

Erkan'ın rol aldığı dizi bitene kadar zayıflaması yasaklandı.....

İNGİLTERE'nin BBC Televizyonu'nda gösterilen "Grange Hill" adlı çocuk dizisinin yeni bölümlerinde başrolü oynamak üzere seçilen Türk çocuğu Erkan Mustafa, **"Şişman olmaktan ilk kez mutluluk duyuyorum"** dedi. Erkan Mustafa, söz konusu çocuk dizisine senaryo gereği şişman bir çocuk arayan bayan yapımcı Susie Hush tarafından 2 bin aday arasından seçilmişti. İngiliz anne ve Türk babadan dünyaya gelen 11 yaşındaki Erkan Mustafa, tam 73 kilo ağırlığında. Suzan (18) ve Metin (14) isimli iki kardeşi ise tamamen normal kilolarda... Erkan'ın şişmanlığının yemeyi çok sevmesinden kaynaklandığı belirtiliyor.

"Yemek yemek, hayatta en büyük zevkim. En sevdiğim yemek ise Adana kebabı. Bir oturuşta dört porsiyon yiyebiliyorum. Ancak Türk lokantaları semtimize uzak olduğundan babam sık sık beni götürmüyor" diye yakınan Erkan Mustafa, şişman olmasına rağmen spora karşı çok hevesli. Okulun judo ve rugby takımlarında yer alıyor.

Erkan Mustafa'yı İngiltere çapında bir yıldız yapan filmin yapımcısı ise, **"Erkan, bence dünyanın en yetenekli çocuğudur"** dedi.

POLYESTERDEN YAPILAN AĞAÇ

Elde edilen madde odun gibi kesilebiliyor, çivi ve vidaları bünyesine kabul ediyor...

Kullanılmış poliyester şişelerini yeniden işlemek suretiyle keresteye benzeyen bir madde geliştirildi. Şimdi yapılan deneylerle bu maddenin ağaçla olan benzerlikleri araştırılıyor. Elde edilen madde tabii odun gibi kesilebiliyor, delinebiliyor, çivi ve vidaları bünyesine kabul ediyor. Üstte bulunan yeni madde üzerinde yapılan laboratuvar çalışmaları görülüyor.

GENÇ GAZETECİLER! HABERLERİNİZİ BEKLİYORUZ

Bir süre önce, Genç Gazetecileri işbaşına çağırmış, çevrelerinden bol haber göndermelerini istemiştik. Bu çağrımıza binlerce mektup geldi. Ama içinde haber yerine sadece kendi fotoğrafları bulunuyor, Genç Gazeteci Kartı'nın yollanması isteniyor, ya da mektuplarda gazetelerin en geniş biçimde işlediği olaylarla, onlardan kesilmiş haberler bulunuyordu.

Oysa, biz sizlerden çevrenizde gördüğünüz ilginç olayları, kişileri ve özellikle gazetelere yansımamış haberleri göndermenizi istiyoruz. Çevrenizin dert ve sevinçlerini bildirmenizi arzuluyoruz. Gördüğünüz gibi Yeni Gazete'de yer alan haberler de hep böyledir.

Bir de Genç Gazeteci Kartı alabilmek için Yeni Gazete'de en az bir haberinizin yayınlanmış olması şarttır. Böylece haberiniz yayınlandıktan sonra bize iki resminizi yollamanızı vehaberinizin hangi sayıda çıktığını belirtmenizi istiyoruz. Genç Gazeteci Kartınızı o zaman alabilirsiniz.

Genç Gazeteciler, sizlerden çevrenizle ilgili özel haberler, ilginç röportajlar bekliyoruz.

KADINLAR EVLERİNDE DAHA ÇOK KAZA YAPIYORLAR

İNGİLTERE'de yapılan bir araştırma, geçen yıl içinde 6500 kadının evde geçirdikleri kazalar sonucu hayatlarını kaybettiklerini ortaya koydu. Bu rakamın dışında kalan binlerce kadının ise hastanede tedavi gerektirecek şekilde yaralandıkları bildiriliyor. Bu istatistik yayınlandıktan sonra, "Kazalardan Korunma" adındaki bir dernek, ev kadınlarını evde kendilerini bekleyen kazalar hakkında uyarmak üzere harekete geçti. Böylece, çeşitli yayınlarla kadınlara evde kendilerini bekleyen tehlikeler hakkında bilgi verilecek.

Kırklareli Yem Fabrikası deneme üretimine başlıyor

Genç Gazeteci
Ulus SEVİNÇ,
KIRKLARELİ'nden bildiriyor

Temeli 1977 yılında atılan yem fabrikası, Ocak ayı içersinde deneme üretimine başlayacak.

Yem Sanayii A.Ş. tarafından ilin temel ihtiyaçlarından biri olarak gerçekleştirilen fabrika için bugüne kadar 100 milyon lira harcama yapıldı.

1979 yılında üretime geçmesi planlanan yem fabrikası türlü nedenlerle faaliyete geçemedi. 500 bin kümes hayvanı ile 480 bin büyük ve küçükbaş hayvanın bulunduğu Kırklareli'nde yem fabrikasının üretime başlaması ile hayvancılıkta önemli bir gelişme sağlanmış olacak.

Çocuk Ölümlerinde Avrupa Birincisiyiz

TÜRKİYE'nin çocuk ölümlerinin en çok olduğu Avrupa ülkesi durumunda olduğu açıklandı.

Danışma Meclisi üyeleri Doktor Tandoğan Tokgöz ve İbrahim Göktepe tarafından bu konuda yapılan bir araştırmaya göre, yurdumuzda doğan her bin bebekten 134'ü ölüyor. Bu arada Türkiye'de yılda ölenlerin yarısını sıfır ile 5 yaş grubu arasındaki çocuklar oluşturuyor.

Aynı araştırmada, ayrıca ülkemizde doğum yapan her 100 bin anneden 200'ünün doğumda öldüğü, oysa Avrupa ülkelerinde bu sayının 3 olduğu belirtildi.

ÇALIŞAN nüfus içinde özellikle üniversite mezunları ile lise ve ortaokul mezunlarının belirgin bir artış gösterdiği buna karşın okur-yazar olmayanlar ile sadece okuyup yazabilenlerin sayılarında büyük azalmalar kaydedildiği bildirildi.

Devlet Planlama Teşkilâtı yetkililerinden edinilen bilgilere göre, okur-yazar olmayanların çalışan nüfus içindeki sayısı 8 yılda yaklaşık birbuçuk milyonluk bir azalma gösterdi.

Yetkililer, çalışan nüfus içindeki en büyük artışı ilkokul mezunlarının oluşturduğunu belirttiler. Buna göre, sekiz yıl önce 3 milyon 128 bin 900 olan ilkokul mezunlarının sayısı 1980'de 6 milyon 821 bin 900'e çıktı. Yetkililer, sekiz yıllık süre içinde üniversite mezunlarının sayısının 193 bin, orta ve lise mezunlarının sayısının 991 bin 300 arttığını, sadece okur-yazar olanların sayısında 953 bin 700'lük bir azalma kaydedildiğini ifade ettiler.

Yetkililerin verdiği bilgiye göre, çalışan nüfus içinde okur-yazar olmayanların sayısı sekiz yılda 7 milyon 279 binden 5 milyon 893 bine düştü. Bu süre içinde okur-yazarların sayısı 1 milyon 639 binden 658 bine inerken, çalışan ilkokul mezunlarının sayısı 3 milyon 129 binden 6 milyon 822 bine yükseldi. Yetkililer, çalışanlar içinde ortaokul ve lise mezunlarının sayısının sekiz yılda 509 binden 1 milyon 500 bine çıktığını bildirdiler.

Japonlar, Hindistan'da Ucuz Otomobil Yapacak

JAPON **"Nissan"** Motor Fabrikası yetkilileri, Hintliler için ucuz araba yapmak için Hindistan hükümeti ile anlaşmaya varmak üzere olduklarını açıkladı.

Fransız **Peugeot** ve **Renault** fabrikalarının da Hindistan'a araba yapmak için başvurdukları, ancak en uygun teklifi Japonların yaptıkları, Hint hükümeti tarafından bildirildi.

FARKLAR NELERDİR?

Yukarıdaki 2 resim arasındaki farkları bulunuz.

BİLMECE~BULMACA

BİLMECE~BULMACA

İPLERİN SAHİBİ KİM?

Bobi ile Çomar'in ipleri karışmış. Hangi ipin, hangisine ait olduğunu bulabilir misiniz?

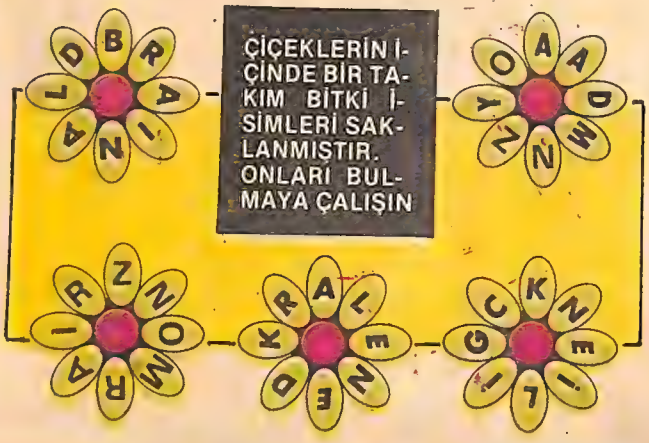

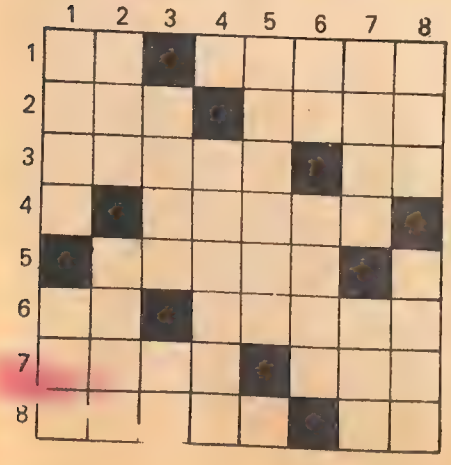

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: (1) (tersi) İlkel bir silah - Bir ilimiz. (2) Daha uzak, daha ileri anlamında bir sözcük - Küçük tanrıça heykelciği. (3) Bir tür balık - (tersi) Köpek. (4) Özen. (5) Bir tür pamuk. (6) Bir nota - Gemi sığınağı. (7) Vaka - Eziyet. (8) Bolluk, varlık ve huzur içinde olma Dünyamızın uydusu.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) Fena - Bir renk. (2) Otomobil - En küçük insan topluluğu. (3) Bir meyve - Bağışlama. (4) Avrupa'da bir ülke. (5) İzmir'in bir ilçesi (6) İsim - Mektup. (7) Müzik alfabesi Üye. (8) Bir erkek adı - Tasdik.

BİLMECE-BULMACA

BİLMECE-BULMACA

SAYILARDA NE SAKLI?

1'den 31'e kadar sayıları birleştirin bakalım ne çıkacak?

TANIYABİLDİNİZ Mİ?

Tekparmaklılar takımının, memeli bir türüyüm. Uzun kıllardan oluşmuş bir yelem ve kuyruğum vardır. Erkeğime aygır adı verilir. Genellikle binek hayvanı olarak kullanılırım. Birçok türlerim vardır. Beni tanıyabildiniz mi?

BİR HİKAYE YAZALIM

6. sayımızda yayımlanan "Bir Hikâye Yazalım" köşemizin birincisi "Küçük Ayşe ve Arkadaşları" adlı hikâyesiyle İstanbul'dan Orhan Öztürk. Hikâyelerinizi bekliyor ve başarılar diliyoruz.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

YEDİ BENZER: 1- Yılanın dili ile ağacın dalı. 2- Tavşanın elindeki âlet ile dağ üzerindeki motif. 3- Yerdeki zigzaglar ile avcının sağ alt tarafındaki zigzaglar. 4- Güneş ile kızılderili çocuğun mahmuzu. 5- Avcının giysisi üzerindeki çarpılar ile kızılderili kadının soldaki ayakkabısı üzerindeki çarpılar. 6- Avcının sağ kolu üzerindeki dikdörtgen ile kızılderili kadının saçının ucundaki dikdörtgen. 7- Adamın giysisi üzerindeki zigzaglar ile kaktüs üzerindeki zigzaglar.

ÜZÜM SALKIMLARI: Çekoslovakya, Avusturya, İngiltere, Finlandiya.

ELİPSLER: 10 tane elips var.

KARE BULMACA: SOLDAN SAĞA: 1- Fak, Filo. 2- Araç, Som. 3- Sabun, Ru. 4- Duvar. 5- Kazak. 6- Az, Liken. 7- Vay, Kaza. 8- Aral, Mal. YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Far, Fava. 2- Arad, Zar. 3- Kabuk, Ya. 4- Çuval. 5- Nazik. 6- İs, Rakam. 7- Lor, Keza. 8- Omuz, Nal.

OKURDAN OKURA

Nilay ÇELİK

•mektup arkadaşı

İLKAY AYDIN: 10 yaşındayım. Kitap, dergi okur, müzik dinlemekten hoşlanırım. Yaşıtlarımla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Kemer Kaya Mah. Ozan Sokak No: 10 Kat: 3 Trabzon.

ÖZGÜR BOLKAN: 10 yaşındayım. Kitap okumayı, resim yapmayı severim. Yaşıtlarımla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Caferağa Mah. Güneşli Bahçe Sokak No: 55/1 Kadıköy-İstanbul.

MUHARREM İMRİZ: 11 yaşındayım. Kitap okumayı, spor yapmayı, hayvanlarla ilgilenmeyi çok severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Hacarman Mah. Sülle Sok. No: 15 Kat: 2 Beyşehir.

FİLİZ BOZKURT: 14 yaşındayım. Boş zamanlarımda kitap okur, pul biriktiririm. Fenerbahçeliyim ve sporu severim. Aynı uğraşlarımız olan arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Ziverbey Durağı Refah Apt. 4/6 Kadıköy-İstanbul.

ALPER DEMİR: 12 yaşındayım. Ortaokul öğrencisiyim. Boş zamanlarımı kitap okuyarak ve pul koleksiyonu yaparak geçiririm. Bir mektup arkadaşım olmasını dilerim. Adres: Nalçacı Cad. Uğur Apt. Kat: 1 No: 101 Konya.

•fıkra

SU KAÇIRIYORMUŞ

Fen Bilgisi dersinde Meral'in sırasından bir su sızmaya başlar.

Öğretmen sorar:

— Meral kızım su borusu mu patladı?

Meral:

— Hayır, hocam kanalizasyon borusu patladı.

NE OLACAKMIŞ?

— Büyüyünce ne olacaksın Halit?

— Babam için mimar, annem için doktor, dedem için öğretmen, kendim için de yargıç olacağım.

AKRABALIK

— Terzinin oğlu Fikret'i tanıyor musun?

— Tanımaz olur muyum? Onunla biraz akrabalığımız var.

— Ne gibi?

— Benim köpeğimle onunki kardeştir.

BEN DOĞMADAN

Akşam olunca baba, oğluna sordu:

— Tarih imtihanın nasıl geçti?

Çocuk boynunu büktü, şöyle cevap verdi:

— Pek iyi geçmedi babacığım. Ama benim suçum yok. Öğretmen hep ben doğmadan önce olan şeyleri soruyor.

•karikatür

Fevzi TURNA

•şiir

DURUM

Ben bilirim köy yaşamını,
Nasıl çalışıldığını
Nasıl kıvranıldığını...

Akşama kadar ter döken,
Ayşe'ciklerin, Mehmet'lerin
Çalıştıklarını...

Ben bilirim çalışarak
Ürünün hasat edildiğini
Ben bilirim her gencin
Kalbindeki eksikliği...

Ben bilirim,
Her şeyden yoksun
Köylü yaşamın çilesini...

Mehmet SELÇUK

•karikatür

Bülent ŞAHİN

•çocuk kulübü

4156- Elif Günenç (İstanbul), 4157- C. Hakan Araz (Üsküdar), 4158- M. Levent Aykaş (Üsküdar), 4159- Oğuzhan Araz (Üsküdar), 4160- Turhan Dereoğlu (İstanbul), 4161- Gökçe Demirkol (İzmir), 4162- İsmail Bal (Kırıkkale), 4163- Rahmican Akgün (Ordu), 4164- Şükrü Çadırlıoğlu (Tokat), 4165- Vural Şenalp (Kütahya), 4166- Mustafa Göğüş (Ankara), 4167- Murat Atılır (İstanbul), 4168- Cem Kalıntaş (İstanbul), 4169- Ünal Karabaş (İstanbul), 4170- Hasan Salih Elmasulu (Malatya), 4171- Aykut Korkmaz (Ankara), 4172- Zafer Acısu (Ankara), 4173- Ufuk Bilgi (Denizli), 4174- Uğur Birden (İzmit), 4175- Ayça Topçu (Eskişehir), 4176- Kemal Eryüzlü (İzmir), 4177- Alp Emiroğlu (İstanbul), 4178- İsmail Yılmaz (Bursa), 4179- Emre Aydemir (Ankara), 4180- Ayhan Tatlısu (Adana), 4181- Muharrem Ağyar (K.Maraş), 4182- Firuzan İnce (Uşak), 4183- Ertan Oktay (Zonguldak), 4184- Kerem Günsel (İstanbul), 4185- Haydar Türker (Bayburt), 4186- İlhan Karabaş (İstanbul), 4187- Atahan Erten (İstanbul), 4188- İbrahim Odabaşı (Ankara), 4189- Güven Erkal (İstanbul), 4190- Ömer Gündoğdu (Trabzon), 4191- Özkan Hatipoğlu (Bursa), 4192- Özkan Rinden (Erzurum), 4193- Yıldız Gökay (İstanbul), 4194- Aygün Açar (Ankara), 4195- Çiğdem Kaya (İstanbul), 4197- Gökhan Sözügüzel (İstanbul), 4198- B. Bahadır Bozca (Tarsus), 4199- Zafer Tuzak (Bursa), 4200- Ümit Boran (Bursa), 4201- A. Coşkun El (Çanakkale),

•resim

Mehmet ÇİÇEK

•şiir

BEBEĞİM

Benim güzel bebeğim,
Seninle oynar gezerim,
Ben büyüdüm ama,
Seni unutmadım
Küçükken oynardım
Seni kırmadan dökmeden
Kış geceleri
Bana arkadaşlık ettin
Benim güzel bebeğim.

Nüzhet ZIDDIOĞLU

DOSTLUK:

Dünyada dostluk kadar,
Güzel bir şey yoktur.
Dostluk arkadaşlıktan da öte
Herkes dost olsa,
Ne güzel olur bu dünya.

Sevil ÖKTEM

•hikâye

BAYRAĞIM

Köpürür, dalgalanır.
Ufukta kanım gibi.

Hem nazlı, hem şanlıdır.
Kutsal vatanım gibi.

Uğruna can adadım.
Severim canım gibi.

Hasnigar COŞKUN

PİŞMANLIK

Henüz altı yaşındaydım. Anımsadığıma göre, karşıki komşumuza konuk gitmiştik. O evin bahçesinde demir bir merdiven duruyordu. Annem; içeridekilerle oturuyordu. Çocukluk merakımla o merdivene çıkmayı düşündüm, kardeşim ve ben çıktık; komşunun oğlu Güray aşağıda kaldı.

Annem cama vurarak ne kadar: "İnin oradan, düşeceksiniz!" dediyse de biz annemin sözünü dinlemedik. Daha sonra annemin ısrarı üzerine merdivenden arkamı dönük inerken, dengemi kaybettim ve aşağıya düştüm; düşerken merdivenin köşesi başımı fena halde deldi.

Annem benim merdivenden düştüğümü görünce, hemen yanıma koştu. O ana kadar hiç acısını hissetmemiştim. Annemin heyecanını ve telaşını görünce işin önemini anladım. Annem paniğe kapılmış, ne yapacağını bilmiyordu. Apartman komşumuz Makbule Hanım beni kucağına alarak annemle beraber hastaneye götürdüler. Hastanede başıma sekiz dikiş yaptılar. Dönerken yolda dedemle karşılaştık. Dedem sargılarla sarılı başımı görünce:

— A benim kızım hoca olmuş! diyerek beni güldürdü, oysa başım çok ağrıyordu. Eve kadar beraber geldik. Dedem, ben ağlamayayım, diye elinden geleni yaptı. Şimdi, annemin sözünü dinlemediğim için çok pişmanım.

Yıldız POLAT

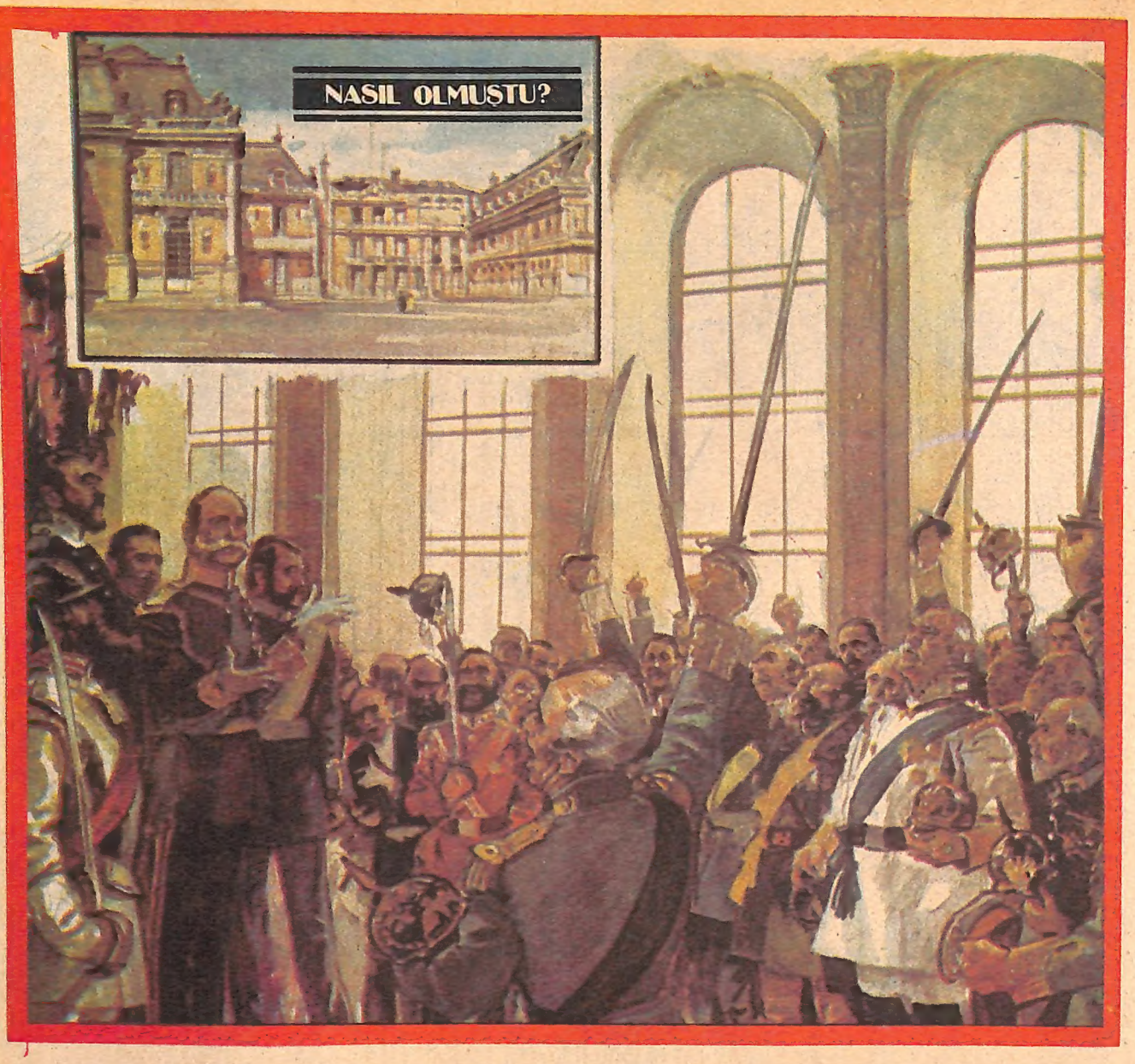

Versay Antlaşması İmzalanıyor

VERSAY Antlaşması, dünya savaşlarının tohumlarının atıldığı girişim olarak geçmiştir tarihe... Karışıklıklar, anarşi, huzursuzluk içinde kıvranan kara Avrupa'sının Almanya'nın güçlenmesinden yarar umduğu bir dönem yaşanıyordu. İki taraf vardı: Müttefikler ve Almanya. Daha önce yapılan antlaşmalar ile Almanya'nın genişlemesine bir set çekilmişti ama, yayılmacı politik yapısı gün geçtikçe bu sınırları zorladığı için, şimdi Almanya'ya yeni olanaklar tanımak, kaçınılmaz zorunluk olmuştu. Prusya Kralı, giydiği tacın ışıltılarını dört bir yana yaymaya sabırsızlanıyordu. Nitekim, usta diplomatların kıvrak zekâsı, Versay Sarayı'nın dev salonlarında durmaksızın tartışan devlet adamlarınınkinden baskın çıkmış, Almanya, kâğıt üzerinde bile olsa, Avrupa'nın en güçlü devleti haline gelmişti. Kıtanın en büyük sanayi kaynakları elinde kalmış, nüfusu 60 milyona ulaşmıştı.

Rusya ile çatışmasına da şimdilik gerek kalmıyor, doğusuna Polonya ve Çekoslovakya'yı alıyordu. Aslında Almanya'nın bu iki devletle görülecek hesabı vardı ve her ikisinde de Alman azınlıklar yaşamaktaydı.

Diplomasinin neler yapabileceğinin güçlü bir kanıtıdır 1919 Versay Antlaşması. İki dünya savaşına, Almanya'nın genişlemeyi amaçlayan politikasının ilk tohumlarını attığı için, neden olan antlaşma da budur. Versay'ın el işi yumuşak halıları üzerindeki kibar adımlar, yıllar içinde askerlerin kaz adımlarına dönüşecekti...

Milliyet

ÇOCUK 2.

ÖZEL SAYI

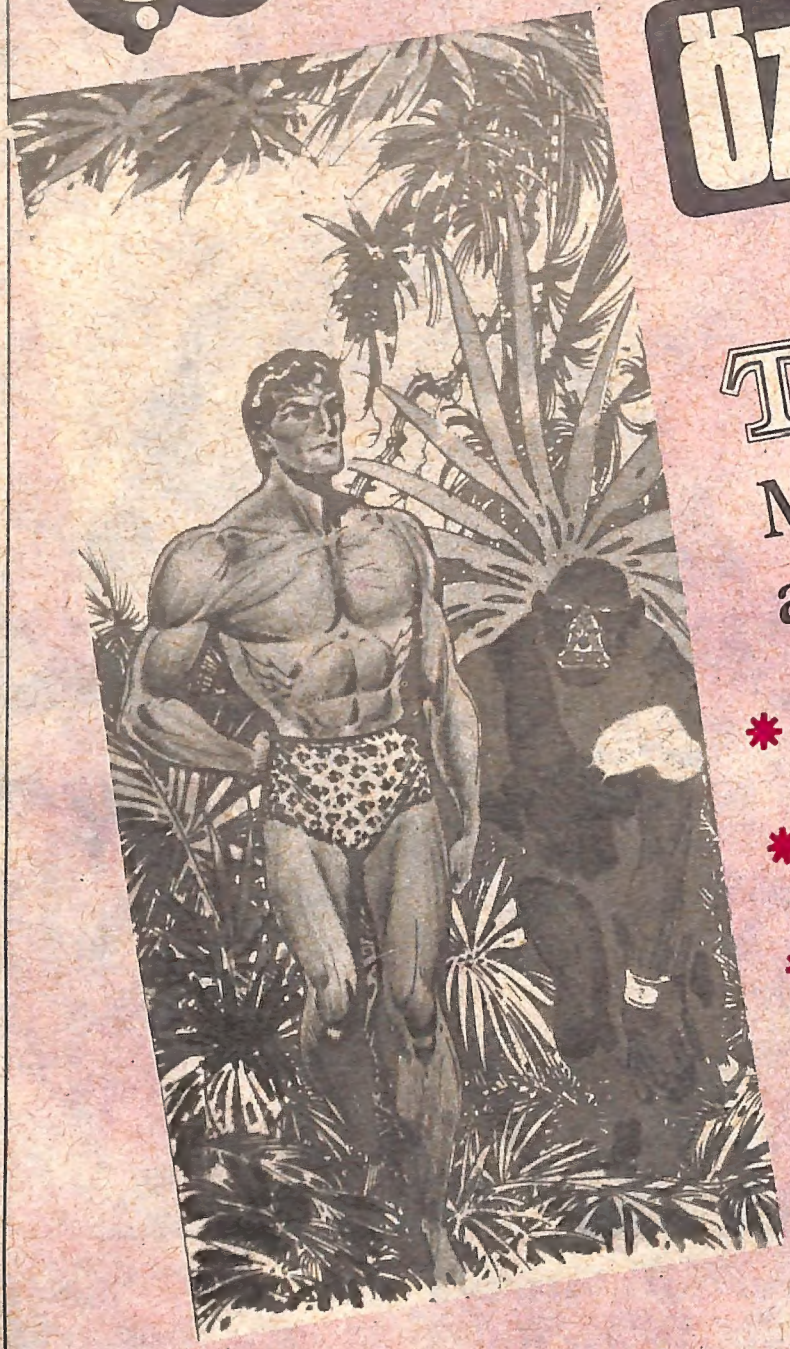

Tarzan

Maymun adam

* Baştan başa renkli ve ofset baskılı
* Heyecan dolu bir roman
* Soluk kesen hikâyeler
* Bilmece-Bulmaca

ve çeşitli eğlence sayfaları

MART 1982'de ÇIKIYOR!..

Gazetecinize şimdiden ayırtınız

Yurt kalkınmasında küçük tasarrufların da payı büyüktür

Çocuklar! Sizin de «ikinci adresiniz»

TÜRKBANK

TÜRK TİCARET BANKASI